

**RAPALA
VMC**

CORP.

TILINPÄÄTÖS 2013

RAPALA VMC OYJ

TILINPÄÄTÖS 2013

Hallituksen toimintakertomus	2
Tilintarkastuskertomus	6
Konsernitilinpäätös, IFRS	
Konsernin tuloslaskelma	7
Konsernin laaja tuloslaskelma	7
Konsernin tase	8
Konsernin rahavirtalaskelma	9
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	10
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	11
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	
Toiminnan laajuus ja kannattavuus	46
Osakekohtaiset tunnusluvut	47
Tunnuslukujen laskentakaavat	48
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	
Emoyhtiön tuloslaskelma	49
Emoyhtiön tase	49
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	50
Laskelma emoyhtiön oman pääoman muutoksista	50
Emoyhtiön liitetiedot	51
Riskienhallinta	57
Osakkeet ja osakkeenomistajat	59
Hallitus ja johto	61
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	62
Hallituksen toimintakertomuksen sekä tilinpäätöksen allekirjoitus	63

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

MARKKINATILANNE JA MYYNTI

Vuosi 2013 alkoi odotusten mukaisesti kasvavalla trendillä. Vuoden jälkipuoliskolla myynti hidastui erityisesti Venäjällä ja joissakin muissa Itä-Euroopan maissa, Etelä-Afrikassa ja joissakin Aasian ja Tyynenmeren alueen maissa talouden epävarmuustekijöiden lisääntyessä. Pohjois-Amerikassa myyntiä tuki menestyksekkäät tuotelanseeraukset ja suosiolliset talviolosuhteet. Liikevaihtoa tuki myös myynnin kasvu Ranskassa, Etelä-Amerikassa ja tietyissä Aasian maissa, kuin myös Venäjällä, huolimatta myynnin hiipumisestä vuoden lopulla. Samaan aikaan myöhäinen kevät ja tulvat Keski-Euroopassa sekä Euroopassa myöhään alkanut kuluva talvi vaikutti myyntiin negatiivisesti. Muutokset valuuttakursseissa ja kasvava talouden epävarmuus vaikuttivat kuluttajakäyttäytymiseen ja markkinaympäristöön useissa maissa lisäten painetta joidenkin vähittäismyyjien taloudellista asemaa kohtaan ja näin ollen myös lisäten epävarmuustekijöitä tulevaa kautta kohtaan.

TUNNUSLUKUJA¹⁾

MILJ. EUR	2013	2012	2011
Liikevaihto	286,6	290,7	279,5
Voitto ennen poistoja (EBITDA)	33,6	32,7	37,7
Liikevoitto	26,1	25,9	30,7
Voitto ennen veroja	20,6	21,0	25,2
Tilikauden voitto	16,1	14,0	17,2
Työsuhde-etuksista aiheutuvat kulut	64,0	62,6	62,4
Henkilöstö keskimäärin, henkilöä	2 428	2 127	2 208
Tutkimus- ja kehityskulut suhteessa liikevaihtoon	1,6 0,6 %	2,0 0,7 %	2,1 0,7 %
Liiketoiminnan nettorahavirta	15,3	25,2	15,2
Investointien nettorahavirta	10,8	13,6	9,6
Korollinen nettovelka kauden lopussa	96,3	89,9	91,1
Omavaraisuusaste kauden lopussa	44,5 %	42,2 %	43,2 %
Velkaantumisaste (netto) kauden lopussa	71,2 %	65,3 %	67,1 %
Oman pääoman tuotto	11,8 %	10,2 %	13,0 %

Liikevaihto jäi hieman viime vuodesta ja oli 286,6 milj. euroa (290,7 milj. euroa). Liikevaihtoa rasittivat valuuttakurssimuutokset, joista suurimman vaikutuksen toivat Yhdysvaltain dollarin, Venäjän ruplan ja Etelä-Afrikan randin heikentyminen. Valuuttakurssimuutosten vaikutukset rasittivat liikevaihtoa noin 11 milj. euroa verrattuna viime vuoteen. Vertailukelpoisin valuuttakurssein koko vuoden liikevaihto nousi 2 %.

Konsernin tuotteiden liikevaihto pysyi viime vuoden tasolla ollen 176,3 milj. euroa (176,4 milj. euroa). Sekä Konsernin tuotteiden että Kolmansien osapuolien tuotteiden liikevaihto kärsi epäsuotuisista valuuttakurssimuutoksista ja myöhäisestä keväästä. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla Konsernin tuotteiden myynti ylsi yli viime vuoden myynnin. Myyntiä tuki vahva talvikalastusmyynti Pohjois-Amerikassa sekä uistinten, koukkujen ja kalastajan tarvikkeiden kasvanut myynti. Talviurheiluvälineiden myynti laski viime vuodesta.

Kolmansien osapuolien tuotteiden liikevaihto laski 3 % ollen 110,5 milj. euroa (114,3 milj. euroa). Lasku johtui kolmansien osapuolien kalastustuotteiden myynnin laskusta. Valuuttakurssi-vaikutus huomioituna myynti oli viime vuoden tasolla. Loppuvuoden

myyntiä tuki kolmansien osapuolien talvikalastustuotteiden hyvä menekki Pohjois-Amerikassa.

Pohjois-Amerikan liikevaihto kasvoi 6 %. Valuutoilla oli negatiivinen vaikutus myyntiin edellisvuoteen verrattuna. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla Pohjois-Amerikan myynti nousi 10 %. Kasvu johtui vahvasta talvikalastusmyynnistä, uusista tuotelanseerauksista ja positiivisesta kehityksestä konsernin kalastustuotteiden myynnissä. USA:ssa vähittäiskaupan sentimentti ja kuluttajaluottamus jatkoivat elpymistä.

Pohjoismaiden myynti laski 3 %. Myyntiin vaikuttivat myöhässä alkanut kesäkalastuskausi ja tavarantoimittajien toimitusongelmat, jotka heikensivät kesäkauden myyntiä.

Muun Euroopan myynti laski 4 %. Myynti Keski- ja Itä-Euroopassa kärsi myöhäisestä keväästä ja tulvista, heikentyvistä valuuttakursseista, lisääntyvästä talouden epävarmuudesta sekä myöhäisestä kuluva talvikauden alusta. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla myynti laski 2 %. Liikevaihtoa tuki vahva myynti Ranskassa ja Venäjällä, vaikkakin Venäjällä myynti hidastui vuoden loppua kohti mentäessä. Makrotalouden tilanne alensi edelleen myyntiä Espanjassa ja Unkarissa, kun taas Englannissa haastavat markkinaolosuhteet ja lisääntyvä kilpailu heikensivät myyntiä. Sveitsissä toimintojen uudelleenjärjestelyllä oli epäsuotuisa vaikutus myyntiin.

Muiden maiden liikevaihto laski 7 % johtuen valuuttakurssien muutoksista, erityisesti Etelä-Afrikan randin, Australian dollarin ja Japanin jenin heikentymisestä. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla myynti nousi 5 %. Myyntiä tuki uusi jakeluyhtiö Chilessä sekä hyvä myynti eräissä Aasian maissa ja Latinalaisessa Amerikassa. Etelä-Afrikka kärsi edelleen makrotalouden epävarmuustekijöistä ja valuuttakurssin heikkenemisestä.

TALOUDELLINEN TULOS JA KANNATTAVUUS

Vertailukelpoinen liikevoitto ilman kertaluonteisia eräiä ja realisoitumattomia valuuttajohdannaissopimusten markkina-arvostuksia ylsi viime vuoden tasolle ollen 27,1 milj. euroa (27,1 milj. euroa). Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali oli 9,5 % (9,3 %). Kannattavuutta tuki vahva myynti Pohjois-Amerikassa ja valuuttakurssien positiivinen vaikutus ostoihin. Samaan aikaan kannattavuutta rasittivat erityisesti kustannukset liittyen uistintehtaan ylösajoon ja laajennukseen Batamilla, menetetty myynti ja katteet myöhään alkaneen kesäkalastuskauden takia sekä kasvanut epävarmuus useilla markkinoilla. Kannattavuuteen vaikuttivat negatiivisesti myös epäsuotuisat muutokset tuote- ja asiakasjakaumassa sekä kiinteiden kulujen kasvu.

Raportoitu liikevoitto oli 26,1 milj. euroa (25,9 milj. euroa) ja raportoitu liikevoittomarginaali vastaavasti 9,1 % (8,9 %). Raportoituun liikevoittoon sisältyi kertaluonteisia kuluja (netto) 1,3 milj. euroa (0,6 milj. euroa) koostuen pääosin uistinvalmistustoiminnan lopettamisesta Kiinassa aiheutuvista kuluista sekä Sveitsin-jakeluyhtiön liiketoiminnan uudelleenjärjestelyyn liittyvistä eristä. Raportoitu liikevoitto sisälsi operatiivisia eräiä suojaavien valuuttajohdannaisten realisoitumattomia markkina-arvostuksia, joiden vaikutus oli +0,3 milj. euroa (-0,6 milj. euroa).

Konsernin tuotteiden liikevoitto nousi viime vuodesta ja oli 19,4 milj. euroa (18,9 milj. euroa) kasvaneen myynnin tukemana, joskin kannattavuuteen vaikutti negatiivisesti kustannukset liittyen uistinvalmistuksen laajennukseen ja ylösajoon Batamilla. Kolmansien osapuolien tuotteiden liikevoitto oli 6,7 milj. euroa

(7,0 milj. euroa) ja sitä rasitti muutos tuotejakaumassa. Molempien tuotesegmenttien kannattavuus kärsi myöhäisestä keväästä johtuneesta menetetyistä myynistä sekä kasvavasta talouden epävarmuudesta kuin myös kasvaneista kiinteistä kuluista.

Kokonaisrahoituskulut (netto) ylittivät viime vuoden tason ja olivat 5,5 milj.euroa (4,9 milj. euroa). Korke- ja muut rahoituskulut (netto) olivat 3,7 milj. euroa (4,0 milj. euroa) ja rahoituserien valuuttakurssitappiot (netto) olivat 1,7 milj. euroa negatiiviset (negatiivinen 0,9 milj. euroa).

Tilikauden voitto ja osakekohtainen tulos kasvoivat ollen 16,1 milj. euroa (14,0 milj. euroa) ja 0,32 euroa (0,26 euroa). Tilikauden voittoon vaikutti positiiviset oikaisut aikaisempien vuosien veroihin liittyen kiistaan Suomen veroviranomaisten kanssa.

JOHDON ANALYYSI¹⁾

MILJ. EUR	2013	2012
Raportoitu liikevaihto	286,6	290,7
Raportoitu voitto ennen poistoja (EBITDA)	33,6	32,7
Kertaluonteiset erät	1,1	0,6
Realisoitumattomien johdannaisten markkina-arvostukset	-0,3	0,6
Vertailukelpoinen EBITDA ²⁾	34,4	33,8
Raportoitu liikevoitto	26,1	25,9
Raportoitu liikevoitto-%	9,1 %	8,9 %
Kertaluonteiset erät	1,3	0,6
Realisoitumattomien johdannaisten markkina-arvostukset	-0,3	0,6
Vertailukelpoinen liikevoitto ²⁾	27,1	27,1
Vertailukelpoinen liikevoitto-%	9,5 %	9,3 %

RAHAVIRTA JA TALOUDELLINEN ASEMA

Liiketoiminnan nettorahavirta jäi viime vuoden ennätystasosta ollen 15,3 milj. euroa (25,2 milj. euroa) johtuen varojen sitoutumisesta käyttöpääomaan, erityisesti vaihto-omaisuuteen. Johtuen 7,2 milj. euron alentavasta valuuttavaikutuksesta, taseen vaihto-omaisuus pysyi kuitenkin viime vuoden tasolla ollen 110,3 milj. euroa (110,6 milj. euroa). Käyttöpääomaa nostivat kasvanut vaihto-omaisuus johtuen tuotannon siirrosta Kiinasta Batamiin, hidastunut myynti vuoden loppupuolella sekä kasvaneeseen talvikalastusliiketoimintaan liittyvien myyntisaamisten ajoitus.

Investointien rahavirta oli 10,8 milj. euroa (13,6 milj. euroa). Operatiiviset investoinnit olivat 10,7 milj. euroa (7,7 milj. euroa) johtuen investoinneista Batamilla ja kairatuotannon aloittamisesta Suomessa. Vuoden 2012 investointien rahavirta sisälsi Strike Master Corporationin liiketoiminnan hankinnasta ja Mora Ice -tuotemerkistä maksetut kauppahinnat, yhteensä 6,7 milj. euroa.

Konsernin maksuvalmius oli hyvä. Seurauksena kassanhallinnan tehostamisesta, rahavarat laskivat ollen 16,9 milj. euroa (38,2 milj. euroa) ja käyttämättömät sitovat pitkäaikaiset luottolimiitit olivat 78,5 milj. euroa raportointikauden lopussa. Korollinen nettovelka ja velkaantumisasaste nousivat ollen 96,3 milj. euroa (89,9 milj. euroa) ja 71,2 % (65,3 %). Omavaraisuusaste parani ollen 44,5 % (42,2 %). Konserni täyttää lainasopimusten asettamat taloudelliset kovenantit eikä näköpiirissä ole sellaisia tekijöitä, joiden johdosta taloudelliset kovenantit eivät täytyisi tulevaisuudessa.

KONSERNIN STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Rapala-konsernin kannattavan kasvun strategia perustuu kolmeen kulmakiveen: brändit, tuotanto ja jakeluverkosto, joita tukee vahva yrityskulttuuri. Vuoden 2013 aikana strategian toteuttaminen jatkui useilla eri alueilla.

Vahvistaakseen asemaansa globaalissa jääkairaliiketoiminnassa, konserni teki päätöksen aloittaa jääkairojen valmistustoiminta Korpilahdella, Suomessa. Mora ICE ja Rapala-UR -tuotemerkkien alla valmistettavien jääkairojen tuotanto alkoi viimeisellä vuosineljänneksellä. Yhdysvalloissa Otter-talvikalastustuotteet lisättiin "The Ice Force" -jakeluohjelmaan tällä kaudella.

Uistintuotannon laajentaminen Batamin saarella Indonesiassa kiihtyi vuoden loppua kohti mentäessä tehden siitä jo nyt suurimman uistintehtaan maailmassa, kun henkilöstömäärä yli kolminkertaistui vuoden aikana. Ylösajo ja tuotannon siirto konsernin omista ja alihankkijoiden laitoksista Kiinassa on ollut odotettua haastavampaa, mikä yhdessä kahdesta päällekkäisestä tuotantotoiminnasta aiheutuvien kustannusten kanssa on rasittanut kannattavuutta kuluneen vuoden aikana. Neljänneksellä vuosineljänneksellä konserni teki päätöksen lopettaa oma tuotantotoiminta Kiinassa kuluvan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

VMC-koukkutehdasinvestointi Batamiin saatettiin loppuun ensimmäisen vuosineljänneksen aikana ja tuotantovolyymit kasvoivat vuoden aikana.

Konserni kasvatti omistusosuutensa Peltonen-suksitehtaasta 100 %:iin ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Liiketoiminnan uudelleenjärjestely konsernin Sveitsin-jakeluyhtiössä päättyi vuoden aikana.

Käyttöpääoman sekä rahavirran tehostaminen ja parantaminen olivat edelleen yksi konsernin päätavoitteista ja konserni jatkaa työtä varastotasojen alentamiseksi.

Vuoden aikana konserni toi markkinoille lukuisia uusia tuotteita mukaan lukien poikkeuksellisen hyvin menestyneet Rapala Scatter Rap ja Storm Arashi -uistimet, palkitun Suffix NanoBraid -siiman ja Rapala Eco Wear Reflection -takin, kuin myös Angry Birds -uistimet ja -kalastustarvikkeet, jotka onnistuneesti laajensivat myyntiä uusille asiakassegmenteille.

Konserni jatkoi kasvumahdollisuuksien etsintää vuoden aikana ja osallistui useisiin keskusteluihin ja neuvotteluihin koskien yritysjärjestelyjä ja yhteistoimintahankkeita.

HENKILÖKUNTA JA TUOTEKEHITYS

Konsernin henkilöstömäärä kasvoi tilikauden aikana 24 % ja oli vuoden lopussa 2 590 (2 090). Konsernin keskimääräinen henkilöstömäärä nousi 14 % ja oli 2 428 (2 127). Henkilöstömäärän kasvu johtui pääosin uistintuotannon laajentamisesta Batamin saarella Indonesiassa, joka kiihtyi vuoden loppua kohti mentäessä.

Tutkimus- ja kehityskulut olivat lähellä viime vuoden tasoa ollen 1,6 milj. euroa (2,0 milj. euroa) vuonna 2013.

YMPÄRISTÖASIAT, YHTEISKUNTAVASTUU

Konsernin toimintaa kehitetään jatkuvasti kestävämpään suuntaan puhtaamman ympäristön edistämiseksi. Tuotteita, valmistusmenetelmiä ja toimintatapoja kehitetään siten, että niiden ympäristövaikutukset olisivat mahdollisimman vähäisiä tuotteiden elinkaaren aikana. Konserni tutkii tapoja korvata nykyisiä raaka-aineita luontoystävällisemmällä materiaaleilla – niin että tuotteiden halutut ominaisuudet säilyvät. Konserni kehittää ympäristöasioiden seurantaa ja raportointia.

Rapala-konsernin ympäristöasioista sekä taloudellisesta ja sosiaalisesta yhteiskuntavastuusta kerrotaan tarkemmin konsernin internetsivujen Yritysvastuu-osiossa (www.rapalavmc.com).

RISKIENHALLINTA

Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tukea konsernin strategian ja liiketoiminnan tavoitteiden toteuttamista. Hallitus arvioi konsernin taloudellisia, toiminnallisia ja strategisia riskejä säännöllisesti ja vahvistaa näihin liittyviä periaatteita ja ohjeita konsernijohdon toteutettavaksi ja koordinoitavaksi. Konsernin riskienhallinnan pääperiaatteet on kuvattu konsernitilinpäätöksen Riskienhallinta-osiossa.

HALLINTO JA OSAKETIEDOT

Hallitus päivitti ja vahvisti selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä, joka on saatavilla konsernin internetsivuilla.

Tietoa osakkeista, osakkeenomistajista, osakepalkkiojärjestelmästä ja hallituksen valtuutuksista on esitetty osiossa Osakkeet ja osakkeenomistajat. Lähipiiritapahtumat ja ylimmän johdon palkkiot on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 27.

Rapala VMC Oyj tiedotti joulukuussa 2013 muutoksesta yhtiön hallituksessa. Isabelle De Bardies luopui hallituksen jäsenyydestä 4.12.2013 johtuen hänen uusista tehtävistään yhtiön ulkopuolella. Vuonna 2013 yksi uusi jäsen nimettiin johtoryhmään. Tietoa hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenistä löytyy osiosta Hallitus ja Johto.

LÄHIAJAN NÄKYMÄT

Konsernin näkymät vuodelle 2014 ovat vakaat mutta varovaiset. USA:n vähittäiskauppa ja kuluttajasentimentti kehittyvät positii-visesti tukien myyntiä. Konsernilla on vahva kilpailuasema, mutta myöhäinen talvi ja lumenpuute Suomessa, hidastunut liiketoiminta

Itä-Euroopassa viimeisellä vuosineljänneksellä, voimakas heilunta valuuttakursseissa ja poliittinen epävarmuus tietyissä maissa lisäävät epävarmuutta ja vähentävät lyhyen aikavälin näkymien ennustettavuutta. Konsernin tilikauden lopun tilauskanta oli viime vuoden tasolla.

Oman valmistustoiminnan lopettaminen Kiinassa ja uuden tuotannon ylösajo Batamilla tulee tehostamaan toimintoja ja parantamaan kannattavuutta, mutta yhä myös vaikuttamaan epäsuotuisasti kannattavuuteen vuonna 2014.

Konserni odottaa säilyttävänsä liikevaihdon ja vertailukelpoisen liikevoiton (ilman kertaluonteisia eriä ja realisoitumattomien valuuttajohdannaisten markkina-arvostuksia) vuoden 2013 tasolla, olettaen valuuttojen muuntokurssien pysyvän vertailukelpoisina.

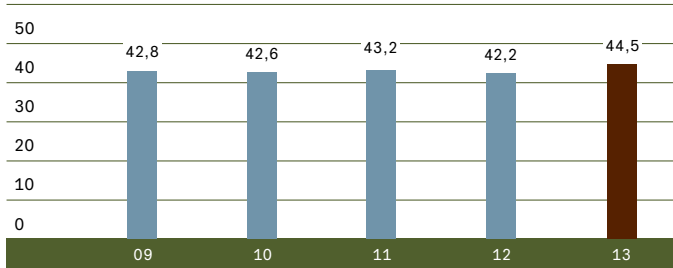
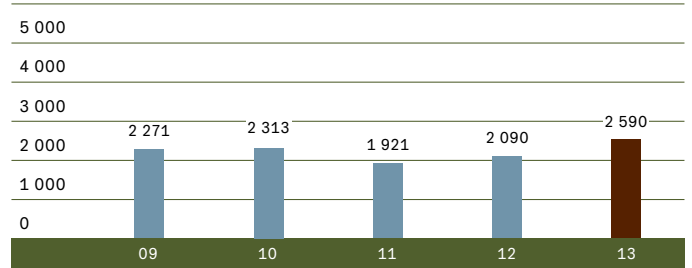
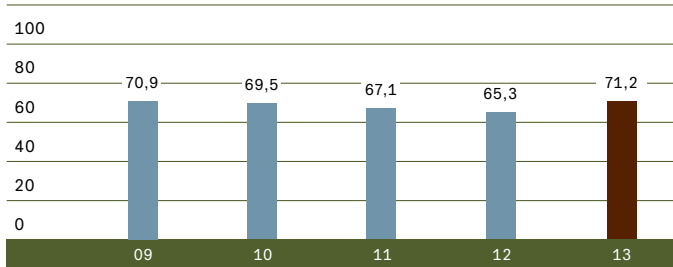
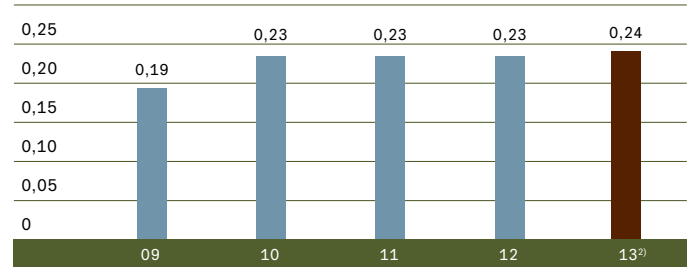
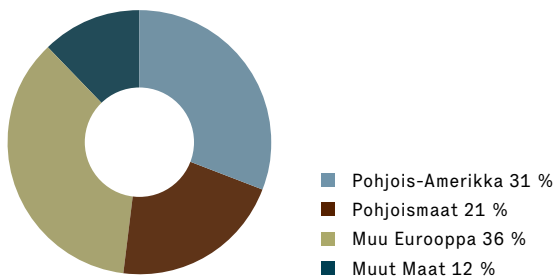
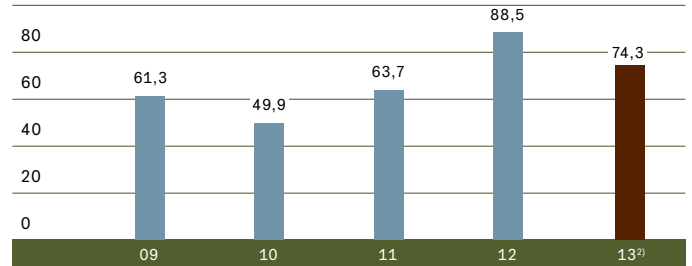
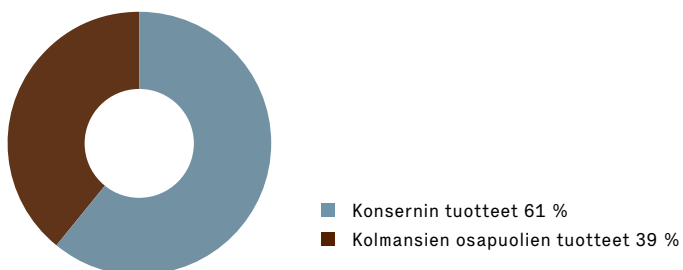
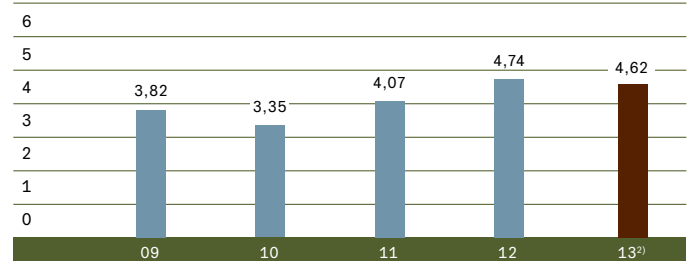
ESITYS VOITONJAKOKELPOISTEN VAROJEN KÄYTÖSTÄ

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,24 euroa (0,23 euroa) osakkeelle tilikaudelta 2013 ja että loppuosa jakokelpoisista varoista siirretään voittovarojen tilille. Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2013 olivat 24,1 milj. euroa.

Konsernin taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen. Konsernin maksuvalmius on hyvä, ja hallituksen näkemyksen mukaan ehdotetun suuruinen osingonjako ei heikennä konsernin maksuvalmiutta.

¹⁾ Vertailutiedot oikaistu, ks. liitetieto 1.

²⁾ Ilman kertaluonteisia eriä ja realisoitumattomien operatiivisia eriä suojaavien valuuttajohdannaisten markkina-arvostuksia.

OMAVARAISUUSASTE % ⁴⁾**HENKILÖSTÖ KAUDEN LOPUSSA****VELKAANTUMISASTE (NETTO) % ⁴⁾****OSINKO ¹⁾/OSAKE, EUR****MYYNТИ MYYJÄYHTIÖN SIJAINTIMAAN MUKAAN****OSINKO ¹⁾/TULOS, % ⁴⁾****MYYNТИ SEGMENTEITTÄIN****EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO, % ³⁾**

1) Tilikaudelta

2) Hallituksen esitys

3) Osakkeen hinta 31.12.

4) Vertailutiedot oikaistu, ks. liitetieto 1.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

RAPALA VMC OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Rapala VMC Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnitella ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 25. helmikuuta 2014

Ernst & Young Oy

KHT-yhteisö

Mikko Järventausta

KHT

Ernst & Young Oy, Elielinaukio 5 B, 00100 Helsinki

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

MILJ. EUR	2013	2012 Oikaistu ¹⁾	LIITETIETO
Liikevaihto	286,6	290,7	2
Liiketoiminnan muut tuotot	0,8	1,3	4
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	2,2	-6,8	
Valmistus omaan käyttöön	0,1	0,2	
Materiaalit ja palvelut	-136,7	-134,1	6
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-64,0	-62,6	7
Liiketoiminnan muut kulut	-54,9	-55,8	5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-0,5	-0,3	13
Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia	33,6	32,7	
Poistot ja arvonalentumiset	-7,5	-6,8	11, 12
Liikevoitto	26,1	25,9	
Rahoitustuotot ja -kulut	-5,5	-4,9	9
Voitto ennen veroja	20,6	21,0	
Tuloverot	-4,6	-7,1	10
TILIKAUDEN VOITTO	16,1	14,0	
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	12,5	10,1	
Määräysvallattomille omistajille	3,6	3,8	
Osakekohtainen tulos			29
Osakekohtainen tulos, EUR	0,32	0,26	
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	0,32	0,26	
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	38 660	38 885	
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	38 660	38 885	

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

MILJ. EUR	2013	2012 Oikaistu ¹⁾
Tilikauden voitto	16,1	14,0
Muut laajan tuloksen erät, vero vaikutus huomioitu *		
Muuntoerot**	-7,1	-0,3
Etuuspohjaiset työsuhde-etuudet	0,1	-0,3
Rahavirran suojauksista**		
Muutokset kauden aikana	-0,1	-0,9
Luokittelun muutokset	1,0	0,3
Rahavirran suojauksista yhteensä	0,9	-0,6
Nettosijoituksista ja niiden suojauksista**		
Muutokset kauden aikana	-2,3	0,2
Nettosijoituksista ja niiden suojauksista yhteensä	-2,3	0,2
Muut laajan tuloksen erät yhteensä *	-8,4	-1,0
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	7,7	12,9
Jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	5,1	9,2
Määräysvallattomille omistajille	2,6	3,7

* Jokaiseen laajan tuloksen erään liittyvä vero vaikutus on esitetty liitetiedossa 10.

** Erä, joka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi.
1) Ks. liitetieto 1

KONSERNIN TASE

MILJ. EUR	2013	2012 Oikaistu ²⁾	LIITETIETO
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	44,9	46,5	11
Tavaramerkit	20,9	21,7	11
Asiakassuhteet	1,7	2,2	11
Muut aineettomat hyödykkeet	2,6	2,3	11
Maa-alueet	1,8	1,8	12
Rakennukset ja rakennelmat	7,4	7,9	12
Koneet ja kalusto	15,1	15,0	12
Muut aineelliset hyödykkeet	4,6	4,2	12
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1,7	0,5	12
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	0,8	1,3	13
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,3	0,3	14
Korolliset saamiset ¹⁾	3,0	3,7	15
Korottomat saamiset	0,9	0,9	15
Laskennalliset verosaamiset	8,1	8,9	10
Pitkäaikaiset varat yhteensä	113,7	117,1	
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	110,3	110,6	16
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	59,2	55,6	15
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	2,9	2,9	
Korolliset saamiset ¹⁾	1,0	2,5	15
Rahavarat ¹⁾	16,9	38,2	17
Lyhytaikaiset varat yhteensä	190,3	209,7	
VARAT YHTEENSÄ	304,1	326,8	

MILJ. EUR	2013	2012 Oikaistu ²⁾	LIITETIETO
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	3,6	3,6	
Ylikurssirahasto	16,7	16,7	
Arvonmuutosrahasto	-1,4	-2,3	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4,9	4,9	
Omat osakkeet	-4,4	-3,4	
Edellisten tilikausien voitto	91,2	98,6	
Tilikauden voitto	12,5	10,1	
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	123,1	128,3	18
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	12,0	9,4	
Oma pääoma yhteensä	135,1	137,7	
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat ¹⁾	39,4	78,7	23
Korottomat velat	2,7	4,8	24
Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet	1,9	1,9	19
Laskennalliset verovelat	8,1	8,8	10
Varaukset	0,1	0,1	20
Pitkäaikaiset velat yhteensä	52,2	94,3	
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat ¹⁾	77,8	55,5	23
Ostovelat ja muut korottomat velat	37,9	38,5	24
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	1,0	0,7	
Varaukset	0,1	0,0	20
Lyhytaikaiset velat yhteensä	116,7	94,8	
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	304,1	326,8	

1) Sisältyvät korolliseen nettovelkaan.

2) Ks. liitetieto 1

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

MILJ. EUR	2013	2012	
		Oikaistu ¹⁾	LIITETIETO
Tilikauden voitto	16,1	14,0	
Oikaisuerät			
Tuloverot	4,6	7,1	10
Rahoitustuotot ja -kulut	5,5	4,9	9
Ei-rahamääraisten erien oikaisu			
Poistot ja arvonalentumiset	7,5	6,8	11, 12
Osakeperusteiset kannustusjärjestelmät	-0,3	0,3	7, 28
Kurs sierot	0,5	1,3	9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0,5	0,2	13
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä tytäryhtiöiden myyntivoitot ja -tappiot	0,1	-0,2	
Muut oikaisut	0,2	0,3	
Oikaisuerät yhteensä	18,6	20,6	
Rahoituserät			
Maksetut korot	-3,5	-3,7	
Saadut korot	0,3	0,6	
Maksetut verot	-4,9	-7,7	
Saadut osingot	0,0	0,0	
Muut rahoituserät, netto	-0,5	-2,8	
Rahoituserät yhteensä	-8,6	-13,6	
Käyttöpääoman muutos			
Saamisten muutos	-6,7	-2,5	
Vaihto-omaisuuden muutos	-6,3	6,9	
Velkojen muutos	2,2	-0,1	
Käyttöpääoman muutos yhteensä	-10,8	4,2	
Liiketoiminnan nettorahavirta	15,3	25,2	
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-0,6	-0,5	11
Aineellisten hyödykkeiden myynnit	0,2	0,8	12
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-10,1	-7,2	12
Mora Ice:n ja Strikemasterin hankinnat		-6,7	3
Sufix-tuotemerkin hankinta	-0,7	-0,8	3
Muut tytäryritysten hankinnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	0,0	0,0	3
Willtech Giftin luovutus, rahavaroilla vähennettynä	0,5	0,8	3
Korollisten saamisten muutos	-0,1	0,0	
Investointien rahavirta yhteensä	-10,8	-13,6	

MILJ. EUR	2012	
	2013	Oikaistu ¹⁾ LIITETIETO
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot emoyhtiön osakkeenomistajille	-8,9	-8,9
Maksetut osingot määräysvallattomille omistajille		-1,6
Omien osakkeiden hankinta	-1,0	-0,7
Pitkäaikaisten lainojen nostot	9,5	93,2
Lyhytaikaisten lainojen nostot	120,5	130,4
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-48,1	-24,7
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-97,7	-189,7
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-0,1	-0,1
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-25,9	-2,2
Oikaisut	1,5	0,2
Rahavarojen muutos	-19,8	9,6
Rahavarat tilikauden alussa	38,2	28,9
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-1,4	-0,4
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	16,9	38,2

1) Ks. liitetieto 1

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

MILJ. EUR	EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA PÄÄOMA							MÄÄRÄYS- VALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUS	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ
	OSAKE- PÄÄOMA	YLIKURSSI- RAHASTO	ARVON- MUUTOS- RAHASTO	SIJOITETUN VAPAAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO	OMAT OSAKKEET	MUUNTOEROT	KERTYNEET VOITTOVARAT		
Oma pääoma 1.1.2012	3,6	16,7	-1,6	4,9	-2,6	-4,1	111,8	7,2	135,8
Uusien standardien vaikutus							-0,1		-0,1
Oikaistu oma pääoma 1.1.2012	3,6	16,7	-1,6	4,9	-2,6	-4,1	111,7	7,2	135,7
Tilikauden voitto ¹⁾							10,1	3,8	14,0
Muut laajan tuloksen erät *									
Muuntoerot							-0,2	-0,1	-0,3
Etuuspohjaiset työsuhde-etuudet ¹⁾							-0,3		-0,3
Rahavirran suojaus			-0,6						-0,6
Nettosijoitukset ja niiden suojaus							0,2		0,2
Tilikauden laaja tulos¹⁾			-0,6				0,0	9,8	3,7
Omien osakkeiden hankinta					-0,7				-0,7
Osingonjako							-8,9	-1,5	-10,4
Osakeperusteiset maksut							0,3		0,3
Muut muutokset								0,0	0,0
OMA PÄÄOMA 31.12.2012¹⁾	3,6	16,7	-2,3	4,9	-3,4	-4,1	112,8	9,4	137,7
Tilikauden voitto							12,5	3,6	16,1
Muut laajan tuloksen erät *									
Muuntoerot							-6,2	-1,0	-7,1
Etuuspohjaiset työsuhde-etuudet							0,1		0,1
Rahavirran suojaus			0,9						0,9
Nettosijoitukset ja niiden suojaus							-2,3		-2,3
Tilikauden laaja tulos			0,9				-8,4	12,6	2,6
Omien osakkeiden hankinta					-1,0				-1,0
Osingonjako							-8,9		-8,9
Osakeperusteiset maksut							-0,3		-0,3
Muut muutokset							0,0	0,0	0,0
OMA PÄÄOMA 31.12.2013	3,6	16,7	-1,4	4,9	-4,4	-12,5	116,2	12,0	135,1

* Verovaikutus huomioitu

1) Oikaistu, ks. liitetieto 1

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

PERUSTIEDOT

Rapala VMC Oyj ("yhtiö") on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Asikkala. Yhtiön osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä vuodesta 1998 lähtien. Emoyhtiö Rapala VMC Oyj ja sen tytäryhtiöt (yhdes- sä "konserni") toimivat noin 40 maassa ja yhtiö on yksi maailman johtavia kalastustarvikeyhtiöitä.

Konsernitilinpäätös on laadittu 12 kuukauden ajalta tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Yhtiön hallitus on kokouksessaan 5.2.2014 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös yhtiökokouksessa, joka pidetään tilinpäätöksen julkistamisen jälkeen. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa konsernin internetsivuilta www.rapalavmc.com tai osoitteesta Arabiankatu 12, 00560 Helsinki.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti noudattaen 31.12.2013 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY 1606/2002) säädetyn menetelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konserni ei ole, ennen niiden pakollista voimaantuloa, soveltanut uusia, uudistettuja tai muutettuja standardeja tai tulkintoja, jotka eivät ole vielä voimassa.

Tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu.

SOVELLETUT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT SEKÄ TULKINNAT

Konserni on soveltanut 1.1.2013 alkaen seuraavia uudistettuja tai muutettuja standardeja.

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot (muutos) ja IAS 32 Rahoitusinstrumentit: esittämistapa – netotetut rahoitusvarat ja -velat (muutos). Standardien muutokset vaikuttavat siihen, milloin rahoitusvaroja ja -velkoja voidaan netottaa, sekä mitä liitetietoja näistä tulee esittää. Muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IAS 1 Muiden laajan tuloksen erien esittäminen (muutos). Standardin muutokset vaikuttavat konsernin laajan tuloksen erien esittämiseen, sillä standardimuutoksen seurauksena laajan tuloksen erät ryhmitellään jatkossa niihin, jotka siirretään myöhemmin tulosvaikutteisiksi sekä niihin, joita ei koskaan siirretä tulosvaikutteisiksi.
- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen. Standardi esittää yhden kaikkia IFRS-standardeja koskevan käyvän arvon määritelmän sekä käyvän arvon määrittämisen lähestymistavan. Standardi li- säsi käyvistä arvoista annettavia liitetietoja. Muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

- IAS 19 Työsuhde-etuudet (muutos). Standardimuutos poisti mahdollisuuden käyttää putkimenetelmää etuusperusteisten järjes- telyjen vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaami- sessa. Uudistetun standardin mukaisesti vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi ja täysimääräisesti muihin laajan tuloksen eriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät, eikä näitä erä enää myöhemmin kirjata tuloslaskelmaan. Aiemmin vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjattiin putkimenetel- män mukaisesti.

Laadintaperiaatteen muutos on toteutettu takautuvasti, ja sen vaikutukset tässä tilinpäätöksessä esitettyihin taseen, tuloslaskelman ja laajan tuloslaskelman vertailutietoihin on esi- tetty alla olevassa taulukossa. Muutos lisäsi myös liitetietovaa- timuksia, jotka on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 19. Muutos vaikutti myös tunnuslukuihin, jotka on oikaistu tässä konsernitilinpäätöksessä.

IAS 19:N TAKAUTUVAN SOVELTAMISEN VAIKUTUKSET KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN 2012

MILJ. EUR	RAPOTOITU	OIKAISU	OIKAISTU
Vaikutus konsernin tuloslaskelmaan			
Henkilöstökulut	62,6	0,0	62,6
Liikevoitto	25,9	0,0	25,9
Verot	7,1	0,0	7,1
Tilikauden voitto	13,9	0,0	14,0
Vaikutus konsernin taseeseen			
Laskennalliset verosaamiset 1.1.2012	9,3	0,0	9,3
Laskennallisten verosaamisten muutos, kirjattu tuloslaskelmaan	-0,8	0,0	-0,8
Laskennallisten verosaamisten muutos, kirjattu laajaan tuloslaskelmaan	0,2	0,1	0,3
Laskennalliset verosaamiset 31.12.2012*	8,7	0,2	8,9
* Sisältyy pitkäaikaisiin korottomiin saami- siin			
Kertyneet voittovarot 1.1.2012	111,8	-0,1	111,7
Tilikauden voitto	10,1	0,0	10,1
Tilikauden laaja tulos	-	-0,3	-0,3
Muut erät	-8,7	-	-8,7
Kertyneet voittovarot 31.12.2012	113,2	-0,3	112,8
Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet 1.1.2012	1,3	0,1	1,4
Kauden muutos, kirjattu tuloslaskelmaan	0,1	0,0	0,1
Kauden muutos, kirjattu laajaan tuloslaskelmaan	-	0,4	0,4
Järjestelyn supistamisen tai velvoitteen täyttämisen vaikutukset	-0,1	-	-0,1
Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet 31.12.2012*	1,4	0,5	1,9
* Sisältyy pitkäaikaisiin korottomiin velkoihin			

Lisäksi IFRS-standardien vuosittaisen kehityshankkeen tuomat muutokset, jotka on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa, on otettu huomioon konsernitilinpäätöksessä.

UUSIEN JA MUUTETTUJEN STANDARDIEN JA TULKINTOJEN SOVELTAMINEN 2014–2017

Konserni aloittaa seuraavien uusien, uudistettujen tai muutettujen standardien soveltamisen vuonna 2014:

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös ja IAS 27 Erillistilinpäätös (uudistettu). Uusi IFRS 10 -standardi korvaa konsernitilinpäätöstä koskevat osuudet nykyisestä IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös -standardista. Uusi standardi muuttaa määräsvallan käsitettä ja saattaa joissakin tapauksissa muuttaa sitä, yhdistelläänkö yhteisöt konsernitilinpäätökseen vai ei. Muutoksella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt ja IAS 28 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä (uudistettu). Uusi standardi IFRS 11 tulee korvaamaan nykyisen IAS 31 Osuudet yhteisyrityksissä -standardin. Uuden IFRS 11 -standardin myötä myös IAS 28 -standardia uudistettiin siten, että se sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä. Uusien standardien ei odoteta vaikuttavan konsernitilinpäätökseen merkittävästi.
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä (uudistettu). Uusi standardi kokoaa kaikki konsernitilinpäätöstä koskevat liitetietovaatimukset yhteen standardiin ja tulee lisäämään esitettäviä liitetietoja mm. yrityksistä, joissa on määräsvallattomia omistajia. Muutoksella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IAS 36 Omaisuuserien arvonalentuminen (muutos). Muutos harmonisoi rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien liitetietovaatimuksia liittyen kerrytettävissä olevaan rahamäärään riippumatta siitä, käytetäänkö arvostustapana käypää arvoa vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla vai käyttöarvoa. Muutoksella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen (muutos). Muutoksen myötä suojauslaskennan jatkaminen sallitaan tietyissä tilanteissa. Muutoksella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konserni aloittaa seuraavien uusien, uudistettujen tai muutettujen standardien ja tulkintojen soveltamisen vuonna 2015 tai myöhemmin:

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit (voimaan 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi tulee vaihteittain korvaamaan kokonaan nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. Konserni arvioi standardin vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRIC 21 Levies (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta ohjaa julkisista maksuista maksajaosapuolelle mahdollisesti syntyvän veloitteen kirjanpitokäsittelyä. Tulkinnalla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös sisältää yhtiön ja sen tytäryritykset, joiden osakkeiden äänivallasta yhtiö hallitsee joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin puolet tai joihin sillä on muutoin määräsvallasta. Tytäryritysten tilinpäätökset on laadittu samalle tilikaudelle samojen laatusperiaatteiden mukaisesti.

Hankitut tytäryritykset sisällytetään tilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen, jonka mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Hankinnasta syntyy liikearvoa, jos hankintameno ylittää hankitun yhtiön nettovaralli-

suuden käyvän arvon. Jos hankintameno alittaa konsernin hankinnan nettovarallisuuden käyvän arvon, näiden erotus kirjataan suoraan konsernin tuloslaskelmaan. Liikearvoista ei tehdä poistoja vaan liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vuosittain. Hankintameno sisältää mahdollisen ehdollisen kauppahinnan käyvän arvon. 1.1.2010 asti hankintamenoon sisällytettiin myös hankintaan liittyvät välittömät menot. Tilikauden aikana hankitut yhtiöt on konsolidoitu hankintahetkestä alkaen ja myydyt yhtiöt myyntihetkeen asti.

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on 20–50 %:n osuus äänivallasta ja huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräsvallata. Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisen osapuolen kanssa yhteistä, sopimukseen perustuvaa määräsvallata. Osakkuus- ja yhteisyritykset on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta sisällytetään konsernin tuloslaskelmaan ennen liikevoittoa.

Osakkuus- ja yhteisyritysten kirjanpitoarvo kuvastaa konsernin osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten nettovarallisuudesta lisätyn hankinnassa syntyneellä liikearvolla ja vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Mahdolliset realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuus- ja yhteisyritysten tilinpäätökset on muutettu vastaamaan konsernin laskentaperiaatteita. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, osakkuus- tai yhteisyritysosakkeet merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita näihin yrityksiin liittyen.

Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Konsernin kaikki sisäiset liiketapahtumat kuten saamiset, velat ja sisäinen osingonjako sekä realisoitumattomat varaston ja aineellisten hyödykkeiden sisäiset katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Määräsvallattomille omistajille kuuluva osuus on erotettu tuloksesta ja esitetty omana eränä konsernin omassa pääomassa määräsvallattomien omistajien omistusosuuden mukaisesti. Määräsvallattomien omistajien kanssa toteutuneiden liiketoimien vaikutukset on kirjattu omaan pääomaan, kun emoyrityksen määräsvallasta säilyy. Mikäli määräsvallasta tytäryrityksessä menetetään, jäljellä oleva sijoitus arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

ULKOMAANRAHANMÄÄRÄISET TAPAHTUMAT

Kukin tytäryhtiö määrittelee oman toiminnallisen valuuttansa ja kaikki sen tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan siinä valuutassa ("toiminnallinen valuutta").

Ulkomaanrahanmääräiset liiketapahtumat muunnetaan toiminnalliseen valuuttaan käyttäen tapahtumapäivän valuuttakursseja. Ulkomaanrahanmääräiset monetaariset saamiset ja velat muunnetaan toiminnalliseksi valuutaksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaanrahanmääräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muunnettu toiminnallisen valuutan määräisiksi käyttäen arvostuspäivän valuuttakursseja. Muutoin ei-monetaariset erät on muunnettu toiminnalliseen valuuttaan käyttämällä tapahtumapäivän kurssia. Liiketapahtumien kurssierot kirjataan vastaaville tuloslaskelmatilille liikevoiton yläpuolelle. Kurssierot ulkomaanrahanmääräisten korollisten saamisten ja velkojen muuntamisesta kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Kurssierot sellaisista monetaarisista eristä, jotka ovat osa netto-sijoitusta ulkomaiseen yksikköön, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kirjataan tuloslaskelmaan, kun kyseisestä yksiköstä luovutaan.

Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on yhtiön toiminnallinen ja raportointivaluutta. Tytäryhtiöiden, joiden toiminnallinen ja raportointivaluutta on muu kuin euro, tuloslaskelmat

muunnetaan konsernin raportointivaluuttaan tilikauden keskikursiin. Näiden tytäryhtiöiden taseet muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssilla. Muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään kertyneissä muuntoeroissa omassa pääomassa. Ulkomaisien tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot ja näitä tehokkaasti suojaavien lainojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryhtiö, jonka toiminnallinen ja raportointivaluutta on muu kuin euro, myydään, mahdolliset valuuttakurssierot kirjataan tuloslaskelmaan osana myynnistä syntyvää kokonaisvoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisten tytäryritysten hankinnasta syntyvät liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisut on käsitelty kyseisten ulkomaisten tytäryhtiöiden varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Ennen 1.1.2004 tapahtuneiden hankintojen liikearvot ja käypien arvojen oikaisut on kirjattu euromääräisenä.

TULOUTUSPERIAATE

Liikevaihto sisältää myynnistä saadut tuotot vähennettynä välillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisten myyntien kurssieroilla. Suoritteiden myynti tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä konsernilla ole enää merkittävää epävarmuutta liittyen myynnin laskutukseen, kustannuksiin tai siihen liittyen, että asiakas palauttaisi tavaran. Tuotteiden lähettämistä ja jakelusta aiheutuneet kulut sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu.

Vuokratuotot kirjataan tasaerinä tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa. Rojalituottojen tuloutus tapahtuu sopimuksen sisällön mukaisesti. Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

TULOVEROT

Konsernin tuloveroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutos. Muihin laajan tulokseen eriin kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten verovaikutuksen.

Laskennalliset verot lasketaan velkamenetelmän mukaisesti kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetkellä voimassa olevia verokantoja käyttäen. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten hyödykkeiden poistoeroista, hankittujen yhtiöiden nettovarallisuuden arvostamisesta käypään arvoon, sisäisistä varastokatteista, etuuspuhjeista järjestelyistä, varastoista ja muista varauksista, tilinpäätössiirroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Väliaikaisista eroista kirjataan laskennallinen verosaaminen siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

TUTKIMUS- JA KEHITYSKULUT

Tutkimus- ja tuotekehitystoiminnasta syntyneet kulut kirjataan kuluksi toteutumishetkellä, lukuun ottamatta kuluja, jotka kohdistuvat selvästi tietyt kriteerit täyttäviin kehityshankkeisiin. Tällaisiin hankkeisiin liittyvät kehityskulut on aktivoitu, jos ne ovat selvästi erotettavissa ja jos kehitetyt tuotteet on arvioitu teknisesti

toteutuskelpoisiksi ja kaupallisesti kannattaviksi. Kulujen aktivoinnin edellytyksenä on, että odotettavat tuotot kattavat kertyneet ja tulevat kehitys- ja tuotantokulut sekä myynti- ja hallintokulut. Lisäksi projektin loppuun saattamiseksi tulee olla käytettävissä tarvittavat resurssit. Aktivoidut kehitysmenot sisältävät ne materiaali-, työ- ja testausmenot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiotuun käyttötarkoitukseen. Aiemmin kului kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoita enää myöhemmin.

Hyödykkeestä kirjataan poistot siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen osalta. Kehityskulut jaksotetaan enintään viidelle vuodelle ja poistetaan tasapoistoina taloudellisena vaikutusaikanaan.

LIKEARVO

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun tytär-, osakkuus- tai yhteisyrityksen hankintahetken nettovarallisuuden käyvästä arvosta. 31.12.2009 asti hankintameno sisällytettiin muut välittömästi hankinnasta johtuvat menot, kuten asiantuntijoiden palkkiot. Sen sijaan 1.1.2010 jälkeen tehtyjen hankintojen osalta välittömästi hankinnasta johtuvat menot on kirjattu kuluksi. Ennen 1.1.2004 hankittujen liiketoimintojen yhdistämisen liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenona.

Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumistestillä. Tätä tarkoitusta varten liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintameno, vähennettynä arvonalentumistappiolla. Liikearvosta ei tehdä poistoja.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomiin hyödykkeisiin lasketaan asiakassuhteet, tavaramerkit, aktivoidut tuotekehitysmenot, patentit, tekijänoikeudet, lisenssit ja ohjelmistojen käyttöoikeudet. Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johutuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yhtiön hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintameno vähennettynä arvonalentumistappiolla ja poistetaan tasapoistoina arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan, joka vaihtelee kolmesta viiteentoista vuoteen.

Tavaramerkkien ja muiden aineettomien hyödykkeiden, joiden taloudellinen vaikutusaika on arvioitu rajoittamattomaksi, on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Useimmista tavaramerkeistä ei tehdä poistoja, koska niillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Tavaramerkit on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintameno vähennettynä arvonalentumistappiolla. Aineettomat hyödykkeet, joilla on määrittelemätön taloudellinen vaikutusaika, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Yrityskaupoissa hankitut aineettomat hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja määrittelemätön taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvoista, poistoajoja muutetaan vastaavasti.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintameno, vähennettynä arvonalentumistappiolla ja poistetaan tasapoistoina arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Yrityskaupoissa hankittuihin aineellisiin hyödykkeisiin sovelletaan käypää arvoa hankintahetkellä. Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niillä katsotaan olevan määrittelemätön taloudellinen pitoaika.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	10–25 vuotta
Koneet ja kalusto	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvoista, poistoajkoja muutetaan vastaavasti. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Kooltaan merkittävien uudistus- tai perusparannushankkeiden menot kirjataan taseeseen, ja poistetaan tasapoistoin niihin liittyvän päähyödykkeen jäljellä olevana taloudellisena vaikutusajana. Aineellisten hyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot tai tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja kirjanpitoarvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Aineellisten hyödykkeiden poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Vieraan pääoman menot aktivoidaan osana ehdot täyttävän hankittavan tai valmistettavan omaisuuserän hankintamenoa. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

JULKISET AVUSTUKSET

Valtiolta tai muilta tahoilta saadut avustukset tuloutetaan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin systemaattisella tavalla samoille tilikausille kuin ne kulut, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Aineellisten hyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset tuloutetaan tasaerin omaisuuden taloudellisena käyttöajana silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että aineellisten hyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Taseessa avustukset vähennetään niihin liittyvän aineellisen hyödykkeen arvosta. Avustukset kirjataan oikeasemaan poistoja omaisuuden taloudellisena käyttöajana. Tällä hetkellä konsernin kaikki avustukset on tuloutettu tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin.

AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin aineellisen tai aineettoman hyödykkeen arvo on alentunut. Jos viitteitä on, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta voivat olla esimerkiksi merkittävät muutokset markkinatilanteesta ja myyntihinnoissa, päätökset huomattavista uudelleenjärjestelyistä sekä muutokset kannattavuudessa. Liikearvot ja aineettomat hyödykkeet, joilla on määrittelemätön taloudellinen vaikutusaika, ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet testataan joka tapauksessa vuosittain. Arvonalennustestausta varten konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa.

Arvonalentuminen kirjataan, jos kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumisen määrä lasketaan vertaamalla omaisuuserän kirjanpitoarvoa vastaavan omaisuuserän kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka vastaavan omaisuuserän avulla on saatavissa. Diskonttokorkona käytetään ennen veroa määritettyä

korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä riskeistä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Aikaisemmin tehty arvonalentumiskirjaus perutaan, jos kerrytettävissä olevassa rahamäärässä on tapahtunut muutos. Arvonalentumiskirjauksen peruuttaminen ei kuitenkaan saa johtaa korkeampaan kirjanpitoarvoon, kuin mikä taseessa olisi ollut, jos arvonalentumista ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu. Liikearvoon tehtyä arvonalentumista ei peruueta.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon arvioiduilla myynnistä syntyvillä menoilla vähennettynä. Kun omaisuuserä on luokiteltu myytävänä olevaksi omaisuuseräksi tai kuuluu luovutettavien erien ryhmään, siitä ei tehdä poistoja. Mikäli luokittelukriteeri ei täyty, perutaan luokittelu ja omaisuuserä arvostetaan luokittelua edeltäneeseen tasearvoon vähennettynä poistoilla ja arvonalennuksilla tai sitä alempaan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Myytävänä olevaksi luokiteltu pitkäaikainen omaisuuserä sekä myytävänä olevaksi luokiteltu luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät esitetään taseessa erillään muista omaisuuseristä.

VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joilla konsernille siirtyy olennainen osa omistamiselle ominaisista eduista ja riskeistä, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Rahoitusleasing-sopimukset merkitään taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamishetkellä, tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon.

Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoituskuluun ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vastaavat leasingvuokravastuut sisältyvät rahoituskustannuksilla vähennettynä korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko-osuus kirjataan tuloslaskelmaan leasingsopimuksen aikana. Rahoitusleasingillä vuokratut aineelliset hyödykkeet poistetaan joko suunnitelman mukaan taloudellisena käyttöajana tai sitä lyhyemmän leasing-sopimuksen keston aikana.

Aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joissa vuokrantajalle jää kaikki omistamiselle ominaiset edut ja riskit, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten vuokrat merkitään kuluksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa. Saadut kannustimet on vähennetty maksetuista vuokrista hyödyn ajallisen jakautumisen perusteella.

Tällä hetkellä konsernilla ei ole muita järjestelyitä, jotka sisältyvät vuokrasopimuksen.

Konserni vuokralle antajana

Ne vuokrasopimukset, joissa konserni toimii vuokralle antajana, on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi. Tällöin vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät vuokralle antajan taseeseen luonteensa mukaisesti aineellisiin hyödykkeisiin. Ne poistetaan taloudellisen vaikutusajan kuluessa, kuten vastaavat omassa käytössä olevat aineelliset hyödykkeet. Vuokratuotot kirjataan tasaerinä tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

RAHOITUSVARAT

Konserni luokittelee rahoitusvarat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, eräpäivään asti pidettäviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sekä suojauslaskennan alaisiin johdannaisiin, jotka täyttävät tehokkuusvaatimukset. Konserni tekee rahoitusvarojen luokitteluun liittyvät päätökset ostohetkellä ja arvioi luokitusta vuosittain. Rahoitusvaroja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin varoihin ja ne voivat olla korollisia ja korottomia.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat (käyvän arvon vaihtoehdon soveltaminen). Konsernilla ei ole rahoitusvaroja, joissa olisi sovellettu käyvän arvon vaihtoehtoa. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on tarkoitettu myytäväksi lyhyellä aikavälillä. Konsernin kaikki valuuttajohdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat ovat sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka yhtiöllä on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti. Ne arvostetaan hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määriteltävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Lainat ja muut saamiset esitetään taseessa jaksettuihin hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Mahdolliset transaktiokulut sisällytetään alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla. Tuotot ja kulut kirjataan tuloslaskelmaan kun kyseiset lainat ja muut saamiset kirjataan pois taseesta, arvon alentuessa ja normaalin lyhennysprosessin myötä.

Muut rahoitusvarat luokitellaan myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja, kassavirtojen nykyarvomenetelmää ja soveltuvia arvonmäärittämissä. Ne listaamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, kirjataan hankintamenoon arvonalennuksilla oikaistuna. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään muista laajan tuloksen eristä tuloslaskelmaan silloin, kun rahoitusvara myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että rahoitusvarasta tulee kirjata arvonalentumistappio. Myytävissä olevien sijoitusten ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Konsernilla on rahoitusmarkkinariskejä erityisesti valuuttakursiriskiä ja korkoriskiiin liittyen. Rahoitusriskien suojaamiseen käytetään ajoittain johdannaisia. Kaikki johdannaiset kirjataan

käypään arvoon kaupantekopäivänä ja myöhemmin ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, rahavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvonmäärittämissä. Instrumenttien käyvät arvot lasketaan Bloombergin markkinatietotyökalun avulla tai saadaan vastapuolena olevalta pankilta. Konsernilla ei ole kytkettyjä johdannaisia.

Osa johdannaisista voidaan määrittellä suojausinstrumenteiksi ja tällöin niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Suojausinstrumenttien dokumentointi sisältää suojausinstrumentin, suojattavan erän tai liiketoimen määrittämisen, suojausriskin kuvauksen sekä arvion suojaussuhteiden tehokkuudesta. Suojaussuhteiden odotetaan kumoavan suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon ja rahavirtojen muutokset erittäin tehokkaasti ja suojauksia arvioidaan jatkuvasti tilikauden aikana sen todentamiseksi, että suojaus on ollut erittäin tehokas niiden tilikauden ajan, joille suojaus on ollut määritettyä. Suojauslaskentaa sovellettaessa suojausinstrumentin kirjanpidollinen käsittely riippuu suojaussuhteesta.

Rahavirran suojauslaskennan soveltamiskriteerit täyttävien johdannaisien käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin siltä osin kuin suojaus on tehokas. Suojausinstrumenttien tehostamiseen osaan liittyvät käyvän arvon muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Muihin laajan tuloksen eriin kirjatun johdannaisen kertyneet voitot tai tappiot uudelleen luokitellaan tuloslaskelmaan sen tilikauden tuotoksi tai kuluksi, jolla suojaus kohde kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmassa käyvän arvon muutokset kohdennetaan tuloslaskelmaan suojausinstrumentin luonteesta riippuen joko liiketoiminnan kuluihin, jos ne suojaavat liiketoimintaan liittyviä eriä, tai rahoituskulujen ryhmään, jos ne suojaavat korollisia rahoituseriä.

Käyvän arvon suojauslaskennan ehdot täyttävien johdannaisopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti yhdessä suojauskohteena olevan omaisuus- tai velkaerän käyvän arvon muutosten kanssa suojatun riskin osalta.

Käyvän arvon muutokset johdannaisista, jotka on tehty suojaustarkoituksessa, mutta joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, kohdennetaan tuloslaskelmaan instrumentin luonteesta riippuen joko liiketoiminnan kuluihin, jos ne suojaavat liiketoimintaan liittyviä valuuttamääräisiä transaktioita, tai rahoituskulujen ryhmään, jos ne suojaavat korollisia rahoituseriä.

Taseessa johdannaisien käyvät arvot esitetään pääsääntöisesti sopimuksen maturiteetin perusteella lyhyt- tai pitkäaikaisissa korottomissa saamisissa tai veloissa. Käyvän arvon suojauslaskennan ehdot täyttävien, suojauslaskennassa olevien monetaarisia eriä suojaavien johdannaisopimusten käyvät arvot esitetään taseessa samassa korollisten saamisten tai velkojen ryhmässä, jossa suojattava instrumenttikin esitetään.

Ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjen valuuttamääräisten nettosijoitusten konsolidoinnissa syntyvää muuntoeroa vastaan tehtyjen valuuttasuojauksien käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sisältyviin muuntoeroihin ja tehoton osuus tuloslaskelman rahoituseriin. Nettosijoituksen suojauksesta laajan tuloksen muuntoeroihin kirjatut voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan silloin, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain.

RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: suojauslaskennan alaiset johdannaiset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat (sisältäen muut johdannaiset) sekä jaksettuihin hankintamenoon kirjattavat velat. Rahoitusvelat merkitään alun perin käypään arvoon lisättyinä transaktiokustannuksilla. Seuraa-

vina tilikausina rahoitusvelat johdannaisvelkoja lukuun ottamatta esitetään jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Myös yritystodistukset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Tuotot ja kulut kirjataan tuloslaskelmaan kun kyseinen velka kirjataan pois taseesta, arvon alentuu ja normaalin velkalyhennyksen myötä.

Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia ja korottomia. Yrityshankintojen tulevaisuuden tapahtumiin perustuvat lisävastikkeet luokitellaan korottomiksi rahoitusveloiksi.

RAHOITUSERIEN KIRJAAMINEN TASEeseen JA TASEESTA POIS KIRJAAMINEN

Rahoitusvarat ja -velat, paitsi johdannaiset, sekä myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan selvityspäivänä. Rahoitusvarat ja -velat kirjataan taseeseen silloin ja vain silloin, kun konsernista tulee rahoitusinstrumenttia koskevien sopimusehtojen osapuoli.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta silloin ja vain silloin, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai kun konserni siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle niin, että omistamiseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin siirtyvät toiselle osapuolelle. Konserni poistaa rahoitusvelan tai osan rahoitusvelasta taseestaan silloin ja vain silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumistappio lasketaan omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumistappio lasketaan hankintamenuon ja tarkasteluhetken käyvän arvon erotuksena, vähennettynä kyseisestä rahoitusvaroihin kuuluvasta erästä aikaisemmin tuloslaskelmaan kirjatulla arvonalentumistappioilla. Sellaisen noteeraamattoman oman pääoman ehtoisen instrumentin, jota ei merkitä taseeseen käypään arvoon, koska sen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, arvonalentumistappio määritetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjanpitoarvon ja vastaavanlaisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tarkasteluhetken markkinatuotolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena.

Kaikki arvonalentumiskirjaukset kirjataan tuloslaskelmaan. Myytävissä olevien rahoitusvarojen muihin laajan tuloksen eriin kirjattu kertynyt tappio siirretään tuloslaskelmaan luokittelusta johtuvana oikaisuna silloin, kun sijoitus myydään tai kun arvonalentuminen on pysyvä.

Aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio voidaan peruuttaa, mikäli peruutuksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan. Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavien rahoitusvarojen ja myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen vieraan pääoman ehtoisten instrumenttien arvonalentumistappiot perutaan tuloslaskelman kautta. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappioiden peruuntuminen kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Sellaisen noteeraamattoman oman pääoman ehtoisen instrumentin, jota ei merkitä taseeseen käypään arvoon, koska sen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, arvonalentumistappiota ei saa peruuttaa.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Hankintamenu määritetään FIFO-menetelmää (first-in, first-out) käyttäen tai vaihtoehtoisesti painotetun keskihinnan menetelmällä, mikäli se johtaa likimain samaan lopputulokseen kuin FIFO-menetelmä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenuon sisällytetään raaka-aineiden hankintakulut, välittömät valmistuspalkat, poistot, muut välittömät valmistuskulut sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista, mutta ei vieraan pääoman kuluja. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteiden valmiiksi saattamisesta johtuvilla menoilla ja arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä menoilla.

MYYNTISAAMISET

Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä luottotappiovarauksilla. Myyntisaamisista tehdään luottotappiovaraus kun on olemassa perusteltu näyttö (kuten myyntisaamisten merkittävä viivästyminen sekä epäonnistuneet perintätoimenpiteet tai asiakkaan tunnetuista talousvaikeuksista johtuva korkeampi todennäköisyys maksukyvyttömyydelle), että kaikkia saamia ei saada alkuperäisin ehdoin. Arvio ja päätös luottotappiovarauksista tehdään yksiköissä tapauskohtaisesti.

RAHAVARAT

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta. Pankeista saadut tililuotot sisältyvät taseen lyhytaikaisiin korollisiin lainoihin.

OMAT OSAKKEET

Konsernin hankkimat omat osakkeet niihin suoraan liittyvine menoineen kirjataan konsernitalinpäätöksessä oman pääoman vähennykseksi kaupankäyntipäivänä. Omien osakkeiden hankinta ja luovutus sekä niihin liittyvät kuluerät esitetään oman pääoman muutoksena.

VARAUKSET

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetken rahan aika-arvosta ja veloitteeseen liittyvästä riskistä.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään. Takuuvarauksen suuruus perustuu kokemukseräiseen tietoon takuumenojen toteutumisesta. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta.

SÄHKÖ- JA ELEKTRONIIKKALAITEROMU

Konserni toimii sellaisten sähkö- ja elektroniikkalaitteiden jakelijana, josta on annettu Euroopan unionin direktiivi. Odotetut kus-

tannukset kirjataan muihin liiketoiminnan kuluihin ja lyhytaikaisiin korottomiin velkoihin.

TYÖSUHDE-ETUDET

Työsuhte-etuksista johtuvat velvoitteet

Konserniyhtiöillä on useita eläkejärjestelyitä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuus pohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä eläkekustannukset on laskettu käyttäen ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää, jossa eläkekustannukset on kirjattu tuloslaskelmaan kuluksi jakamalla kokonaiskustannus työntekijöiden jäljellä olevalle palvelusajalle vakuutusmatemaatikkojen vuosittain laatimien vakuutusmatemaattisten laskelmien mukaisesti. Eläkevastuuna esitetään tulevien arvioitujen eläkemaksujen nykyarvo. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin täysimääräisinä sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Standardimuutoksen vaikutukset on kuvattu laadintaperiaatteiden kohdassa 'Sovelletut uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat'.

Osakeperusteiset maksut

Osakeperusteiset kannustusjärjestelmät arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämispäivänä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisjakson ajalle ja vastaava oikaisu tehdään omaan pääomaan tai velkoihin. Käteisvaroina maksettavat osakeperusteiset kannustusjärjestelmät uudelleenarvostetaan käypään arvoon jokaisessa tilinpäätöksessä, ja velan käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Osakeperusteisten kannustusjärjestelmien tulosvaikutus esitetään tuloslaskelmassa työsuhte-etuksista aiheutuissa kuluissa.

Osakeperusteisten kannustusjärjestelmien myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden tai osakepalkkioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Myöntämispäivä on päivä, jona yhtiö ja vastapuoli sopivat osakeperusteisesta järjestelystä ja jona molemmilla osapuolilla on yhteisymmärrys kaikista järjestely ehtoista. Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon käyttäen Black-Scholes optioiden arvostusmenetelmää. Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä option käypään arvoon, mutta ne on otettu huomioon optioiden lukumäärässä, joiden odotetaan toteutuvan. Yhtiö tarkastelee säännöllisin väliajoin tehtyjä oletuksia ja tarkastaa arvioitaan lopullisesta osakeperusteisten palkkioiden määrästä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan ja vastaava oikaisu tehdään omaan pääomaan tai velkoihin.

Kun osakeoptio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset (mahdollisilla transaktiokuluilla oikaistuna) kirjataan sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

OSINKO

Hallituksen esittämää osinkoa ei ole vähennetty jakokelpoisesta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla kauden tulos kunkin kauden keskimääräisellä osakemäärällä. Jos takaisin ostettuja omia osakkeita on, niiden keskimääräinen määrä on vähennetty

ulkona olevien osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä.

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos on laskettu takaisin ostettujen osakkeiden menetelmällä (treasury stock method). Siinä optiot oletetaan käytetyiksi tilikauden alussa tai sen jälkeisenä liikkeeseenlaskupäivänä ja saaduilla varoilla oletetaan ostetun omia osakkeita tilikauden keskimääräisellä markkinahinnalla. Ulkona olevien osakkeiden painotetun keskimääräisen lukumäärän lisäksi jakajaan sisällytetään optioiden oletetusta käytöstä tulevat lisäosakkeet. Osakeoptioiden käyttöä ei oteta huomioon osakekohtaista tulosta laskettaessa, jos optiolle määritelty merkintähinta ylittää osakkeiden keskimääräisen markkina-arvon kauden aikana. Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, jos osakkeiden kauden keskimääräinen markkinahinta ylittää optioille määritetyn merkintähinnan.

LIIKEVOITTO

IAS 1 (Tilinpäätöksen esittäminen) ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: Liikevoitto saadaan lisäämällä liikevaihtoon muut liiketoiminnan tuotot sekä osuudet osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, vähentämällä myynnin suorat kulut oikaistuna varaston muutoksella ja omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kustannuksilla, vähentämällä työsuhte-etuksiin liittyvät kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumiset sekä muut liiketoiminnan kulut. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon mikäli ne liittyvät liiketahtumiin, muuten ne kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

RAHAVIRTUALASKELMA

Rahavirtalaskelmassa kuvatut rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta. Liiketoiminnan rahavirta on esitetty epäsuoraa esittämistapaa noudattaen. Kaikki tilikauden aikana maksetut verot on esitetty liiketoiminnan rahavirrassa, ellei niitä voida erityisesti kohdistaa investointien tai rahoituksen rahavirtoihin. Realisoitumattomat valuuttakurssimuutokset ulkomaanrahan määräisinä pidettävistä rahavaroista ja konserniyhtiöiden välisistä tapahtumista on esitetty erillisellä rivillä ennen rahavarojen muutosta, erillään liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirroista.

KERTALUONTEISET ERÄT

Raportointikausien välisen vertailukelpoisuuden vuoksi konserni luokittelee taloudellisessa raportoinnissaan tietyt kulu- ja tuottoerät kertaluonteisiksi. Kertaluonteisina erinä käsitellään pääasiassa konsernin liiketoiminnan uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut ja tuotot, kertaluonteiset arvonalentumiset, yrityshankinnoista syntyvät konsernin ulkopuoliset kulut sekä muut poikkeukselliset kertaluonteiset erät, jotka olennaisesti vääristävät konsernin perusliiketoiminnan kannattavuuden vertailukelpoisuutta.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöksen laadinta kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan edellyttää johdon tekevän arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat konsernitilinpäätöksessä ja sen liitetiedoissa raportoituihin eriin. Toteutumattomat voivat poiketa näistä arvioista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa sovellettaessa tilinpäätöksen laadintaperiaatteita. Johdon arviot ja oletukset perustuvat historialliseen kokemukseen ja tulevaisuuden ennusteisiin, joita arvioidaan jatkuvasti. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arvioita tai

olettamuksia korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Konsernissa keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

Yrityshankintojen käyvän arvon määrittäminen

Sekä yhtiö että ulkopuolinen neuvonantaja ovat arvioineet hankittujen käyttöpääoman ja aineellisten hyödykkeiden käypiä arvoja. Immateriaalioikeuksien (tavara- ja tuotemerkit, patentit ja teknologia) ja asiakassuhteiden ja -tietojen käyvän arvon määrittäminen perustuu hyödykkeiden diskontattuihin kassavirtoihin.

Arvon alentumistestaus

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin aineellisen tai aineettoman hyödykkeen arvo on alentunut. Liikearvot ja aineettomat hyödykkeet, joilla on määritelmätön taloudellinen vaikutusaika, ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet testataan vuosittain. Arvon alentumistestausta varten konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa. Arvon alentuminen kirjataan, jos kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka vastaavan omaisuuserän avulla on saatavissa. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Verot

Konserni arvioi tilinpäätösten yhteydessä erityisesti laskennallisten verosaamisten kirjausperiaatteet. Laskennallinen vero lasketaan velkamenetelmän mukaisesti kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetkellä voimassa olevia verokantoja käyttäen. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten hyödykkeiden poistoeroista, hankittujen yhtiöiden nettovarallisuuden arvostamisesta käypään arvoon, sisäisistä varastokatteista, etuusperusteisista järjestelyistä, varastoista ja muista varauksista, tilinpäätössiirroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Väliaikaisista eroista kirjataan laskennallinen vero siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallisten verosaamisten hyödyntämismahdollisuutta arvioidaan ja sitä oikaistaan siltä osin kuin mahdollisuus sen hyödyntämiseen on epätodennäköinen. Konserni arvioi tilinpäätöksen yhteydessä onko tytäryhtiöiden voitonjako sen määräysvallassa ja todennäköistä, ja kirjaa siitä laskennallisen verovelan sen mukaisesti.

Etuusperusteiset velvoitteet

Etuusperusteisissa järjestelyissä kustannukset on laskettu käyttäen ennakoitua etuusperusteisyyksikköön perustuvaa menetelmää. Työsuhde-etuuksiin liittyvien kulujen ja velkojen laskennassa käytetään useita tilastollisia ja muita vakuutusmatemaattisia tekijöitä kuten diskonttokorko, palkkatason nousu ja vuotuinen inflaatio. Käytetyt tilastolliset tekijät voivat poiketa toteutuneesta kehityksestä. Vakuutusmatemaattisten tekijöiden muutosten vaikutus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Tällä voi olla pieni vaikutus konsernin tilikauden laajaan tulokseen.

Osakeperusteiset kannustusjärjestelmät

Osakeperusteisten kannustusjärjestelmien myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden tai osakepalkkioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Optio-oikeudet on arvostettu käypään arvoon käyttäen Black-Scholes optioiden arvostusmenetelmää. Optioiden arvon määrittämisessä käytetään oletuksia kuten odotettu volatiliiteetti, riskitön korko, odotettu option voimassaoloaika ja odotetut henkilöstövähennykset. Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä option käypään arvoon, mutta ne on otettu huomioon optioiden lukumäärässä, joiden odotetaan toteutuvan. Yhtiö tarkastelee säännöllisin väliajoin tehtyjä oletuksia ja tarkastaa arvioitaan lopullisesta osakeperusteisten palkkioiden määrästä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Varaukset

Varauksen kirjaamisajankohta perustuu johdon arvioon siitä, milloin oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite on syntynyt ja on todennäköistä, että veloitteen täyttämisen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Hyperinflaatio

Konsernilla voi olla toimintoja maissa, joissa vaikuttaa hyperinflaatio. Hyperinflaatiomaaksi luokiteltuun maahan rekisteröityjen tytäryrityksien tilinpäätökset oikaistaan IAS 29:n (Taloudellinen raportointi hyperinflaatiomaissa) mukaisesti, mikäli oikaisu vaikutus on konsernitilinpäätöksen kannalta olennainen.

LUKIJEN ESITTÄMINEN JA PYÖRISTYS

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina. Kaikki tilinpäätöstaulukoiden luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja lukuja.

Tilinpäätöksessä 0,0 milj. euroa tarkoittaa, että luku on itseisarvoltaan alle 50 000 euroa. Jos nimikkeen määrä on 0 euroa, se esitetään tyhjänä soluna.

2 SEGMENTTI- INFORMAATIO

Rapala-konsernia johdetaan yhtenä kokonaisuutena, kalastustarvikkeiden hankinta-, valmistus- ja jakeluyksiköiden yhtenäisenä ketjuna. Johtamisen perusyksikkö on yksittäinen tytäryhtiö, joka toimii yhdellä tai useammalla toimintaketjun osa-alueella. Konsernilla ei ole divisioonarakennetta, vaan lähes kaikki tytäryhtiöt raportoivat suoraan konsernin toimitusjohtajalle, joka yhdessä hallituksen kanssa on ylin päätöksentekijä.

Konsernin toimintojen integroituneesta luonteesta huolimatta konsernin johdon lähestymistapa eroaa yksiköiden käsittelemien tuotteiden luonteen ja alkuperän mukaan. Eri tuotteiden strateginen ja operatiivinen rooli eroaa riippuen siitä, ovatko myytävät tuotteet konsernin itsensä valmistamia, alihankintana omilla tuotemerkeillä valmistettuja vai kolmansien osapuolien valmistamia ja konsernin edustamia ja jakelemia, tai ovatko tuotteet osa konsernin kalastusliiketoimintaa vai kalastusta tukevia muita tuoteryhmiä. Erot tuotteiden luonteen ja alkuperän välillä muodostavat perustan konsernin toimintasegmenteille.

Konsernin toimintasegmentit ovat Konsernin kalastustuotteet, Konsernin muut tuotteet ja Kolmansien osapuolien tuotteet. Konsernin kalastustuotteet ja Konsernin muut tuotteet muodostavat yhdessä raportoitavan toimintasegmentin Konsernin tuotteet. Konsernin kalastustuotteet ovat konsernin itsensä valmistamia tai alihankkijoiden tuottamia, konsernin omien tuotemerkkien alla myytäviä kalastustarvikkeita. Konsernin kalastustuotteet sisältävät uistimet ja syötit, koukut, siimat ja kalastajan tarvikkeet. Konsernin muut tuotteet sisältävät konsernin omat talviurheiluun ja muuhun liiketoimintaan liittyvät tuotteet. Kolmansien osapuolien tuotteet sisältävät konsernin ulkopuoliset kalastus-, metsästyks-, ulkoilu- ja talviurheilutuotteet.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu segmenttien liikevoittoon. Segmentteistä raportoidut luvut ovat yhdenmukaisia IFRS-laskentaperiaatteiden kanssa. Mahdolliset segmenttien väliset liiketapahtumat on hinnoiteltu markkinaehtoisesti.

TOIMINTASEGMENTIT

2013

MILJ. EUR	KOLMANSIEN KONSERNIN TUOTTEET	OSAPUOLIEN TUOTTEET	SEGMENTTIEN VÄLINEN LIIKEVAIHTO	KONSERNI YHTEENSÄ
Liikevaihto	176,3	110,5	-0,1	286,6
Poistot ja arvonalentumiset	-6,3	-1,2		-7,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta (sisältyy liikevoittoon)	-0,3	-0,2		-0,5
Liikevoitto	19,4	6,7		26,1
Rahoituserät				-5,5
Tulos ennen veroja				20,6
Korottomat varat	215,2	67,1		282,3
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	0,4	0,3		0,8
Kohdistamattomat korolliset varat				21,0
Varat yhteensä				304,1
Investoinnit	9,8	0,9		10,7

2012

Oikaistu¹⁾

MILJ. EUR	KOLMANSIEN KONSERNIN TUOTTEET	OSAPUOLIEN TUOTTEET	SEGMENTTIEN VÄLINEN LIIKEVAIHTO	KONSERNI YHTEENSÄ
Liikevaihto	176,4	114,3		290,7
Poistot ja arvonalentumiset	-5,9	-0,9		-6,8
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta (sisältyy liikevoittoon)	-0,3	0,0		-0,3
Liikevoitto	18,9	7,0		25,9
Rahoituserät				-4,9
Tulos ennen veroja				21,0
Korottomat varat	212,9	68,3		281,2
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	1,1	0,2		1,3
Korolliset varat				44,3
Varat yhteensä				326,8
Investoinnit	13,4	1,0		14,4

1) Ks. liitetieto 1

MAANTIETEELLISET JA KOKO YHTEISÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Konserni toimii neljällä maantieteellisellä alueella, jotka ovat Pohjois-Amerikka, Pohjoismaat, Muu Eurooppa ja Muut maat. Ulkoinen liikevaihto ja pitkäaikaiset varat on esitetty eriteltynä maittain, joiden osuus kokonaisuudesta on merkittävä.

Pitkäaikaiset varat sisältävät konsernin pitkäaikaiset varat pois lukien rahoitusvarat ja laskennalliset verosaamiset.

Konsernin asiakaskunta koostuu laajasta määrästä asiakkaita useilla markkina-alueilla eikä yhdenkään asiakkaan liikevaihto edusta yksinään merkittävää osaa konsernin liikevaihdosta.

Ulkoinen liikevaihto myyjäyhtiön sijaintimaan mukaan

MILJ. EUR	2013	2012
Suomi	26,7	26,1
Muut Pohjoismaat	34,1	36,6
Pohjoismaat yhteensä	60,8	62,7
Venäjä	36,4	36,6
Ranska	35,5	35,2
Muut Euroopan maat	31,7	36,4
Muu Eurooppa yhteensä	103,6	108,2
USA	72,5	68,2
Muu Pohjois-Amerikka	15,8	15,4
Pohjois-Amerikka yhteensä	88,4	83,6
Muut maat yhteensä	33,8	36,2
YHTEENSÄ	286,6	290,7

Pitkäaikaiset varat sijaintimaan mukaan

MILJ. EUR	2013	2012
Suomi	15,2	14,1
Muut Pohjoismaat	6,3	6,1
Pohjoismaat yhteensä	21,5	20,1
Muu Eurooppa yhteensä	16,7	18,3
USA	27,3	28,4
Muu Pohjois-Amerikka	3,9	4,1
Pohjois-Amerikka yhteensä	31,2	32,5
Kiina (ml. Hongkong)	25,4	26,7
Muut maat	6,6	5,7
Muut maat yhteensä	32,0	32,3
YHTEENSÄ	101,4	103,2

3 YRITYSHANKINNAT JA -LUOVUTUKSET

YRITYSHANKINNAT VUONNA 2013 JA 2014

Maaliskuussa Rapala-konserni osti 10 %:n osuuden Suomen-suksitehtaasta. Lunastuksen jälkeen konsernin osuus tytäryhtiöstä nousi 100 %:iin. Hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen ja taseeseen.

Syyskuussa vapautettiin 1,3 milj. euron sulkutilitalletus liittyen vuonna 2010 toteutettuun Dynamite Baits -yrittyskauppaan.

Vuonna 2013 toteutui 0,7 milj. euron maksu (0,8 milj. euroa) vuonna 2008 tehdystä Sufix-tuotemerkin hankinnasta.

Tammikuussa 2014 Rapala-konserni hankki 100 % ranskalaisen Mystic s.a.r.l.:n osakekannasta ja määräysvallasta. Kauppahinta oli 0,2 milj. euroa ja siihen vaikuttaa päättävän taseen viimeistely. Yhtiö valmistaa onginnassa käytettäviä houkutinaiteita. Hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen ja taseeseen.

YRITYSHANKINNAT VUONNA 2012

Helmikuussa Rapala-konserni osti Minnesotan osavaltiossa toimivan Strike Master Corporationin ("Strike Master") liiketoiminnan, mukaan lukien Mora -tavaramerkin Pohjois-Amerikassa. Strike Master on USA:n johtava jääkairojen toimittaja. Samanaikaisesti konserni osti 100 % ruotsalaisen Mora Ice Ab:n osakekannasta hankkien Mora Ice -brändin, sekä Mora Ice -jääkairoihin liittyvät aineettomat oikeudet. Mora Ice on jääkairojen ja jääkairanterien arvostettu ja johtava tuotemerkki Euroopassa.

Toteutetut hankkeet tekivät Rapala-konsernista globaalin markkinajohtajan talvikalastussegmentissä. Konsernilla on erittäin hyvät mahdollisuudet hyödyntää tätä johtavaa asemaansa koska konsernilla on vahvat jakeluyhtiöt kaikilla talvikalastuksen päämarkkina-alueilla kuten USA:ssa, Kanadassa, Venäjällä, useassa muussa Itä-Euroopan maassa, Pohjoismaissa, Japanissa ja Kiinassa.

Hankinta-ajankohdan jälkeinen liikevaihto, 5,1 milj. euroa, sisältyy konsernin vuoden 2012 tuloslaskelmaan. Hankinnoilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tulokseen vuonna 2012. Hankintojen rakenteen vuoksi ei ole mahdollista luotettavasti määrittää transaktiota edeltänyttä liikevaihtoa ja tulosta vuonna 2012.

Syyskuussa konserni osti 20 %:n osuuden konsernin Indonesian-jakeluyhtiöstä. Lunastuksen jälkeen konsernin osuus tytäryhtiöstä nousi 100 %:iin. Hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen ja taseeseen.

Vuonna 2012 toteutettujen yrityshankintojen kokonaisvastike oli 6,8 milj. euroa.

MILJ. EUR	2012
Vaihto-omaisuus	1,8
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	0,3
Aineettomat hyödykkeet	4,4
Aineelliset hyödykkeet	0,1
Ostovelat ja muut korottomat velat	0,0
Laskennallinen verovelka (netto)	-0,6
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0
HANKITUN NETTOVARALLISUUDEN KÄYPÄ ARVO	6,0

MILJ. EUR	2012
Tilikaudella rahana maksettu kauppahinta	6,8
KOKONAI SVASTIKE	6,8
Liikearvo	0,7
NETTOLI KEARVO	0,7
Rahana maksettu kauppahinta	6,8
RAHAVIRTAVAIKUTUS	6,8

Vuonna 2012 konserni on kirjannut kuluksi yhteensä 0,0 milj. euroa palkkioita liittyen hankintoihin. Palkkiot sisältyvät tuloslaskelmalla liiketoiminnan muihin kuluihin ja ne käsitellään kertaluonteisina kuluina. Vuoden 2012 hankinnoista syntynyt 0,7 milj. euron liikearvo perustuu tuotevalikoiman ja markkina-alueen laajentumisesta sekä hankinnasta ja jakelusta odotettavissa oleviin synergiaetuihin. Kirjattu liikearvo ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa. Liikearvo on varmennettu arvonalennustestauksen avulla.

Hankinnat sisällytetään tilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen. Hankittujen immateriaalioikeuksien käypä arvo on määritetty arvioituihin diskontattuihin rojaltimeksuihin perustuen. Asiakassuhteiden käypä arvo on määritetty tuottoerusteisesti perustuen asiakassuhteiden tuottamiin rahavirtoihin niiden jäljellä olevana taloudellisena vaikutusajana.

YRITYSMYYNIT VUONNA 2012

Kesäkuussa 2012 Valko-Venäjän-jakeluyhtiön omistus siirrettiin Rapala Shimano East Europe -organisaatioon Shimanon kanssa tehtyjen yhteisyrityssopimusten mukaisesti. Konsernin omistus yhtiössä laski 50 %:iin (määräysvalta säilyi Rapala-konsernilla). Myynnillä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen ja taseeseen.

Vuonna 2011 konserni myi 100 % Willtech Gift Ltd:n ("Willtech Gift") osakekannasta. Osa kauppahinnasta jäi korolliseksi, vakuudelliseksi saamiseksi, joka maksetaan vuoteen 2016 mennessä. Kauppahintasaamisen toinen erä toteutui sopimuksen mukaisesti joulukuussa 2013. Vaikutus konsernin rahavirtaan oli 0,5 milj. euroa (2012: 0,8 milj. euroa sisältäen 0,3 milj. euron maksetun kauppahintaotkaisun).

MILJ. EUR	2012
Rahana kaupanteon yhteydessä saatu vastike	0,0
Kauppahintaotkaisu	-0,3
Vastike yhteensä	-0,3
Kirjattu voitto/tappio	-0,3
Luovutusten rahavirtavaikutus	0,8

4 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

MILJ. EUR	2013	2012
Muut aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	0,1	0,3
Rojaltituotot	0,3	0,3
Vuokratuotot	0,1	0,2
Romumyynti	0,0	0,3
Muut tuotot	0,2	0,3
YHTEENSÄ	0,8	1,3

5 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

MILJ. EUR	2013	2012
Myynti- ja markkinointikulut	-12,3	-12,5
Maksetut vuokrat	-8,1	-7,8
Rahdit	-5,6	-5,5
Kunnossapito- ja yleiskustannukset	-5,7	-5,6
Matkakulut	-4,7	-5,1
Myyntikomissiot	-4,1	-4,1
Konsultointikulut	-2,3	-2,5
IT ja tietoliikenne	-2,0	-2,1
Tilintarkastajien palkkiot ja palvelut	-0,8	-0,8
Muut kulut	-9,2	-9,8
YHTEENSÄ	-54,9	-55,8

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT JA PALVELUT

MILJ. EUR	2013	2012
Tilintarkastuspalkkiot	-0,8	-0,7
Palkkiot veropalveluista	0,0	0,0
Muut palkkiot	0,0	0,0
YHTEENSÄ	-0,8	-0,8

LIIKEVOITTOON SISÄLTYVÄT KERTALUONTEISET TUOTOT JA KULUT

MILJ. EUR	2013	2012
Yrityshankintoihin liittyvät kulut		0,0
Kiinan-lahjatavaravalmistussyksikön myynti ¹⁾		-0,7
Kiinteistön myyntivoitto Suomessa		0,1
Kiinan-uistintuotantoyksikön sulkeminen	-0,8	
Muut uudelleenjärjestelykustannukset	-0,2	
Muut kertaluonteiset erät	-0,1	0,0
Voittoon ennen poistoja sisältyvät erät yhteensä	-1,1	-0,6
Muut kertaluonteiset arvonalentumiset	-0,2	
LIIKEVOITTOON SISÄLTYVÄT KERTALUONTEISET ERÄT YHTEENSÄ	-1,3	-0,6

1) 2012: Sisältää kauppahinnan palautuksen sekä luovutukseen liittyviä kuluja.

Tuloslaskelmassa kertaluonteiset tuotot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin. Kertaluonteiset kulut sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin, työsuhde-etuuksista aiheutuviin kuluihin sekä poistoihin ja arvonalentumisiin.

6 MATERIAALIT JA PALVELUT

MILJ. EUR	2013	2012
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-135,1	-128,7
Varastojen muutos	4,1	-0,1
Ulkopuoliset palvelut	-5,7	-5,3
YHTEENSÄ	-136,7	-134,1

7 TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

MILJ. EUR	2013	2012 Oikaistu ¹⁾
Palkat	-51,4	-49,6
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-4,1	-4,0
Eläkekulut - etuuspohjaiset järjestelyt	-0,3	-0,1
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	0,0	0,0
Osakkeina toteutettavat ja maksettavat optiojärjestelyt	0,3	-0,3
Muut henkilösivukulut	-8,5	-8,5
YHTEENSÄ	-64,0	-62,6

1) Ks. liitetieto 1

Vuonna 2013 työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut sisälsivät uudelleenjärjestelyistä johtuvia henkilöstökuluja 0,5 milj. euroa. Tarkemmat tiedot ylimmän johdon työsuhde-etuuksista ja optiojärjestelyistä on esitetty liitetiedoissa 27 ja 28.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN

HENKILÖÄ	2013	2012
Pohjois-Amerikka	133	130
Pohjoismaat	383	384
Muu Eurooppa	882	868
Muut maat	1 030	745
YHTEENSÄ	2 428	2 127

8 TUTKIMUS- JA KEHITYSKULUT

Tilikauden voittoon sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehityskuluja 1,6 milj. euroa vuonna 2013 (2012: 2,0 milj. euroa). Konserni ei ole aktivoinut kehityskuluja.

9 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

MILJ. EUR	2013	2012
Kurssivoitot		
Lainoista ja saamisista	3,6	6,1
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusveloista	2,4	4,9
Kurssitappiot		
Lainoista ja saamisista	-6,1	-6,7
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusveloista	-2,0	-4,9
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Korkotuotot lainoista ja saamisista	0,4	0,4
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0
Korko- ja muut rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusveloista	-3,4	-3,7
Korkojohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,1	-0,3
Valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,4	-0,2
Muut rahoituskulut	-0,8	-0,5
YHTEENSÄ	-5,5	-4,9

KIRJATTU MUIHIN LAAJAN TULOSLASKELMAN ERIIN

MILJ. EUR	2013	2012
Suojauslaskennan alaisten korkojohdannaisien arvonmuutokset, verovaikutus huomioituna	0,9	-0,6
Voitot ja tappiot nettosijoituksien suojauksista, verovaikutus huomioituna	-2,3	0,2
YHTEENSÄ	-1,4	-0,4

**LIIKEVOITTOON KIRJATUT VALUUTTAKURSSIVOITOT
JA -TAPPIOT**

MILJ. EUR	2013	2012
Liikevaihtoon sisältyvät	-0,1	0,2
Ostoihin sisältyvät	-1,4	-0,2
Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät		
Valuuttat johdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,7	-0,4
YHTEENSÄ	-0,8	-0,3

Suojauslaskennan alaisten johdannaisinstrumenttien muutokset esitetään yhdessä suojattavan instrumentin kanssa: korkokuluihin on kirjattu -1,0 milj. euroa (2012: -0,2 milj. euroa) ja valuuttakurssivoittoiin ja -tappioihin -0,5 milj. euroa (2012: +0,1 milj. euroa).

IAS 39:n tehokkuusvaatimukset täyttävillä nettosijoituksien suojauksilla ja korkojohdannaisilla ei ollut olennaista tehostomuudesta johtuvaa tuloslaskelmavaikutusta vuosina 2013 ja 2012.

10 TULOVEROT**TULOVEROT TULOSLASKELMASSA**

MILJ. EUR	2013	2012 Oikaistu ¹⁾
Tuloverot	-5,1	-6,9
Laskennalliset verot	0,5	-0,2
YHTEENSÄ	-4,6	-7,1

TULOVEROJEN TÄSMÄYTYS

MILJ. EUR	2013	2012
Verot laskettuna Suomen yhtiöverokannalla (24,5 %)	-5,1	-5,2
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-0,2	-0,6
Vähennyskelvottomat kulut ja verovapaat tuotot	-0,1	-0,4
Ulkomaiset lähdeverot		-0,3
Tilikauden tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-2,3	-1,1
Verot aikaisemmilta tilikausilta	1,8	0,1
Edellisinä vuosina muodostettujen laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutokset	0,7	0,0
Verokantojen muutosten vaikutus laskennallisiin veroihin	0,7	
Muut erät	-0,1	0,3
TULOVEROT TULOSLASKELMASSA	-4,6	-7,1

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT**2013**

MILJ. EUR	ENNEN VEROJA	VERO- VAIKUTUS	VEROJEN JÄLKEEN
Muuntoerot	-7,1		-7,1
Etuspohjaiset työsuhde-etuudet	0,2	-0,1	0,1
Rahavirran suojaus	1,3	-0,4	0,9
Nettosijoitukset ja niiden suojaus	-2,3	0,0	-2,3
YHTEENSÄ	-8,0	-0,4	-8,4

2012Oikaistu¹⁾

MILJ. EUR	ENNEN VEROJA	VERO- VAIKUTUS	VEROJEN JÄLKEEN
Muuntoerot	-0,3		-0,3
Etuspohjaiset työsuhde-etuudet	-0,4	0,1	-0,3
Rahavirran suojaus	-0,9	0,2	-0,6
Nettosijoitukset ja niiden suojaus	0,3	-0,1	0,2
YHTEENSÄ	-1,3	0,3	-1,0

1) Ks. liitetieto 1

LASKENNALLISTEN VEROJEN MUUTOS

2013

MILJ. EUR	1.1.	TULOSLASKELMA	OMA PÄÄOMA	MUUNTOEROT	YRITYSHANKINNAT	31.12.
Vahvistetut tappiot ja verohyvitykset	2,2	-0,1		-0,1		2,0
Varaukset	0,3	0,0		0,0		0,2
Etuuspohjaiset työsuhde-etuudet	0,5	0,1	-0,1	0,0		0,5
Poistoerot	0,1	0,0		0,0		0,1
Konsernin yhdistelytoimenpiteiden ja eliminointien vaikutus	4,9	-0,4		-0,3		4,2
Muut tilapäiset erot	2,1	-0,2	-0,4	-0,1		1,5
LASKENNALLISET VEROSAAMISET YHTEENSÄ	10,1	-0,6	-0,4	-0,5		8,5
Poistoerot ja muut verottamattomat varaukset	2,8	0,1		-0,1		2,8
Varastot	2,3	-0,2		-0,1		2,0
Hankittujen nettovarojen käyvän arvon muutokset	4,0	-0,7		-0,1		3,2
Muut tilapäiset erot	0,8	-0,3		0,0		0,5
LASKENNALLISET VEROVELAT YHTEENSÄ	9,9	-1,1		-0,4		8,5
LASKENNALLINEN VEROSAAMINEN, NETTO	0,1	0,5	-0,4	-0,2		0,1

2012

Oikaistu¹⁾

MILJ. EUR	1.1.	TULOSLASKELMA	OMA PÄÄOMA	MUUNTOEROT	YRITYSHANKINNAT (KATSO LIITETIETO 3)	31.12.
Vahvistetut tappiot ja verohyvitykset	2,7	-0,6		0,0		2,2
Varaukset	0,2	0,1		0,0		0,3
Etuuspohjaiset työsuhde-etuudet	0,4	0,0	0,1	0,0		0,5
Poistoerot	0,2	-0,1		0,0		0,1
Konsernin yhdistelytoimenpiteiden ja eliminointien vaikutus	4,7	0,2		-0,1		4,9
Muut tilapäiset erot	1,6	0,3	0,2	0,0		2,1
LASKENNALLISET VEROSAAMISET YHTEENSÄ	9,8	-0,1	0,3	0,0		9,9
Poistoerot ja muut verottamattomat varaukset	2,7	0,1		0,0		2,8
Varastot	2,4	0,0		0,0		2,3
Hankittujen nettovarojen käyvän arvon muutokset	3,3	0,0		0,0	0,6	4,0
Muut tilapäiset erot	0,8	0,0		0,0		0,8
LASKENNALLISET VEROVELAT YHTEENSÄ	9,2	0,1		0,0	0,6	9,9
LASKENNALLINEN VEROSAAMINEN, NETTO	0,6	-0,2	0,3	0,0	-0,6	0,1

1) Ks. liitetieto 1

Laskennallinen vero on taseessa esitetty nettona IAS 12 mukaisesti. Konsernilla oli 31.12.2013 vahvistettuja tappiota 15,4 milj. euroa (2012: 9,7 milj. euroa), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernille ei todennäköisesti kerry ennen kyseisten tappioiden vanhenemista verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystyttäisiin hyödyntämään. Näistä tappioista 11,1 milj. euroa vanhenee seuraavan viiden vuoden kuluessa (2012: 5,2 milj. euroa).

Konsernissa ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista, koska voitonjako on konsernin päätäntävällässä, eikä se ole todennäköistä lähitulevaisuudessa.

Taseeseen sisältyy 1,4 milj. euroa (2012: 1,2 milj. euroa) laskennallisia verosaamia sellaisissa tytäryhtiöissä, joiden tilikauden 2013 tai 2012 tulos on ollut tappiollinen. Näiden laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu tulosennusteisiin, jotka osoittavat kyseisten laskennallisten verosaamisten realisoitumisen olevan todennäköistä.

11 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

2013

MILJ. EUR	TAVARAMERKIT	ASIAKASSUHTEET	LIIKEARVO	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	22,2	4,1	46,5	6,8	79,6
Lisäykset				0,5	0,5
Vähennykset			-0,2	-0,3	-0,5
Uudelleenryhmittelyt ¹⁾				0,3	0,3
Kurssierot	-0,8	-0,3	-1,4	-0,1	-2,6
HANKINTAMENO 31.12.	21,5	3,8	44,9	7,1	77,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-0,6	-2,0		-4,5	-7,0
Vähennykset				0,3	0,3
Uudelleenryhmittelyt ¹⁾				-0,1	-0,1
Tilikauden poistot		-0,4		-0,4	-0,7
Kurssierot	0,0	0,2		0,0	0,3
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.	-0,5	-2,1		-4,5	-7,2
KIRJANPITOARVO 1.1.	21,7	2,2	46,5	2,3	72,6
KIRJANPITOARVO 31.12.	20,9	1,7	44,9	2,6	70,0

2012

MILJ. EUR	TAVARAMERKIT	ASIAKASSUHTEET	LIIKEARVO	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	18,5	3,4	46,0	6,4	74,3
Lisäykset	0,1			0,4	0,5
Yrityshankinnat (katso liitetieto 3)	3,7	0,7	0,7		5,2
Vähennykset				-0,1	-0,1
Kurssierot	-0,1	0,0	-0,2	0,0	-0,3
HANKINTAMENO 31.12.	22,2	4,1	46,5	6,8	79,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-0,6	-1,6		-4,2	-6,4
Vähennykset				0,0	0,0
Tilikauden poistot		-0,4		-0,3	-0,7
Kurssierot	0,1	0,0		0,0	0,1
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.	-0,6	-2,0		-4,5	-7,0
KIRJANPITOARVO 1.1.	17,9	1,8	46,0	2,3	67,9
KIRJANPITOARVO 31.12.	21,7	2,2	46,5	2,3	72,6

1) Sisältää siirtoja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden välillä.

**LIKEARVO JA TALOUDELLISELTA VAIKUTUSAJALTAAN
RAJOITTAMATTOMAT TAVARAMERKIT
LIKETOIMINTASEGMENTEITTÄIN**

MILJ. EUR	KONSERNIN KALASTUS- TUOTTEET	KONSERNIN MUUT TUOTTEET	KOLMANSIEN OSAPUOLIIEN TUOTTEET	YHTEENSÄ
2013				
Liikearvo	42,9	0,0	1,9	44,9
Taloudelliselta vaikutus- ajaltaan rajoittamattomat tavaramerkit	20,3	0,1	0,5	20,9
Diskonttokorko, %	9,2	9,2	11,1	
2012				
Liikearvo	44,2	0,0	2,3	46,5
Taloudelliselta vaikutusa- jaltaan rajoittamattomat tavaramerkit	21,0	0,1	0,5	21,7
Diskonttokorko, %	8,2	8,2	10,6	

**LIKEARVON JA TALOUDELLISELTA VAIKUTUSAJALTAAN
RAJOITTAMATTOMIEN TAVARAMERKKIEN
ARVONALENTUMISTESTAUS**

Konsernia johdetaan yhtenä kokonaisuutena eikä sitä ole organisoitu tai johdettu segmenteittäin. Suurin osa yksiköistä on toiminnassaan riippuvaisia toisistaan, eikä osalla yksiköistä ole omaa tuotanto- tai myyntitoimintaa, eivätkä ne ole siten kykeneviä toimimaan itsenäisesti. IFRS:n mukaan pienin erotettavissa oleva rahavirtaa tuottava yksikkö saa olla kuitenkin enintään niin laaja kuin yhteisön segmenttiraportointiin perustuva toiminnallinen segmentti. Tästä johtuen liikearvo ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat tavaramerkit testataan liiketoimintasegmenttitasolla.

Liikearvojen ja tavaramerkkien tasearvojen mahdollinen arvonalentuminen testataan käyttöarvon mukaisesti diskontattujen tulevaisuuden rahavirtojen avulla. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon tekemiin ja hallituksen hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Arvioidut myynti- ja tuotantomäärät on johdettu olemassa olevien tuotannonkijöiden käytöstä. Tärkeimmät arviot ja oletukset, joihin johto perustaa rahavirtaennusteet, liittyvät tuotantomääriin ja katteisiin. Diskonttokorkona käytetään painotettua pääoman kustannusta (WACC) ennen veroja, joka on määriteltävä jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle erikseen. WACC:n laskentakomponentit ovat riskitön tuotto prosentti, markkinariskipreemio, toimialakohtainen betakerroin, vieraan pääoman kustannus ja tavoitepääomarakenne. Sekä vuonna 2013 että 2012 toteutetuissa laskelmissa viiden vuoden ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä 0 %:n kasvutekijää. Suoritettujen liikearvojen ja tavaramerkkien arvonalentumistestien perusteella vuosina 2013 ja 2012 ei ole ollut tarvetta liikearvon arvonalennuksiin.

Keskeiset muuttajat

Myynti – Konsernin ennustettu myynti perustuu nykyisiin ja tuleviin tuotesortimentteihin sekä jakelu- ja tuotantokapasiteetin hyödyntämiseen. Myyntiennusteen pohjana ovat lisäksi toimialan pitkän aikavälin kasvu ja konsernin strategian edelleentoteuttaminen.

Käyttökate – Konsernin ennustettu käyttökate, liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia, perustuu edellisten vuosien aikana toteutuneisiin katteisiin sekä johdon arvioihin myynnin ja myyntikatteen kehittymisestä. Käyttökateen kehittämisessä on lisäksi huomioitu yleinen kustannustason nousu.

Diskonttokorko – Diskonttokorkona käytetään painotettua pääoman kustannusta (WACC) ennen veroja. Painotettu pääoman kustannus kuvaa konsernin oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit.

Kasvutekijä – Käytetty kasvutekijä on johdon harkinnan mukaan konservatiivinen verrattuna konsernin toteutuneisiin kasvuprosentteihin viimeisen viiden vuoden aikana.

Herkkyysanalyysi

Keskeisimmät liikearvon alentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat ennustettu käyttökate ja diskonttokorko. Yhtiön näkemyksen mukaan minkään keskeisen tekijän todennäköinen muutos ei johtaisi tilanteeseen, jossa kirjanpitoarvo ylittäisi kerrytettävissä olevan rahamäärän. Vaikka ennustettu käyttökate olisi 36 prosenttia alaisempi kuin johdon ennuste tai diskonttokorko 5 prosenttiyksikköä johdon laskelmissa käyttämää korkeampi, se ei johtaisi arvonalentumistappion kirjaamiseen missään rahavirtaa tuottavassa yksikössä. Konsernin kalastustuotteet -segmentin osalta vastaavat luvut ovat 53 prosenttia käyttökateen ja 10 prosenttia diskonttokoron osalta.

12 AINEELLISET HYÖDYKKEET

2013

MILJ. EUR	MAA-ALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	1,8	22,8	55,1	10,8	0,5	90,9
Lisäykset	0,1	0,4	4,1	2,2	2,7	9,4
Vähennykset			-1,6	-0,5	-0,1	-2,2
Uudelleenryhmittelyt ¹⁾		0,3	-1,1	1,9	-1,4	-0,3
Kurssierot	-0,1	-0,6	-1,2	-0,6	0,0	-2,5
HANKINTAMENO 31.12.	1,8	22,9	55,3	13,7	1,7	95,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-14,9	-40,1	-6,5		-61,5
Vähennykset			1,4	0,5		1,8
Uudelleenryhmittelyt ¹⁾			1,4	-1,3		0,1
Tilikauden poistot		-0,8	-3,7	-1,7		-6,2
Arvonalentumiset				-0,4		-0,4
Kurssierot		0,3	0,8	0,4		1,5
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.		-15,5	-40,2	-9,1		-64,7
KIRJANPITOARVO 1.1.	1,8	7,9	15,0	4,2	0,5	29,3
KIRJANPITOARVO 31.12.	1,8	7,4	15,1	4,6	1,7	30,6

2012

MILJ. EUR	MAA-ALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	1,8	21,7	51,8	10,1	1,0	86,4
Lisäykset		0,8	3,4	1,6	1,3	7,0
Yrityshankinnat (katso liitetieto 3)			0,1			0,1
Vähennykset	0,0	-0,8	-1,7	-0,9	-0,1	-3,4
Uudelleenryhmittelyt		0,1	1,5	0,0	-1,7	-0,1
Siirto myytävänä olevista omaisuuseristä	0,1	0,9				1,0
Kurssierot	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,2
HANKINTAMENO 31.12.	1,8	22,8	55,1	10,8	0,5	90,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-14,0	-38,2	-5,7		-57,9
Vähennykset		0,7	1,5	0,6		2,8
Uudelleenryhmittelyt		0,0	0,1	0,0		0,1
Siirto myytävänä olevista omaisuuseristä		-0,7				-0,7
Tilikauden poistot		-0,9	-3,6	-1,5		-6,0
Kurssierot		0,0	0,1	0,0		0,1
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.		-14,9	-40,1	-6,5		-61,5
KIRJANPITOARVO 1.1.	1,8	7,7	13,7	4,4	1,0	28,5
KIRJANPITOARVO 31.12.	1,8	7,9	15,0	4,2	0,5	29,3

1) Sisältää siirtoja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden välillä.

Rahoitusleasingsopimuksella vuokratut aineelliset hyödykkeet

MILJ. EUR	2013		2012	
	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,1	0,1	0,2	0,1
Lisäykset			0,0	0,0
Vähennykset		0,0		0,0
Uudelleenryhmittelyt	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden poistot	0,0	0,0	-0,1	0,0
Kurssierot	0,0	0,0	0,0	0,0
KIRJANPITOARVO 31.12.	0,1	0,1	0,1	0,1
Kertyneet poistot 31.12.	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
HANKINTAMENO 31.12.	0,3	0,1	0,3	0,2

13 OSUUDET OSAKKUUS-
JA YHTEISYRITYKSISSÄ

Konsernilla on 50 %:n omistusosuus listaamattomassa yhteisyrityksessä, Shimano Normark UK Ltd:ssä. Yhtiö jakelee yksinoikeudella Rapala-konsernin ja Shimanon tuotteita Isossa-Britanniassa. Kirjanpitoarvoon ei sisälly liikearvoa tai arvonalentumisia.

Konsernilla on 33,3 %:n omistusosuus listaamattomassa Lanimo Oü:ssä. Yhtiö valmistaa nahkatuotteita. Kirjanpitoarvoon ei sisälly liikearvoa tai arvonalentumisia. Lanimo Oü:n tuloslaskelma- ja tasetiedot perustuvat 30.9. päättyneen raportointikauden tietoihin raportointiaikatauluerojen vuoksi. 31.12.2012 päättyneen tilikauden tiedot ovat seuraavat: varat 0,1 milj. euroa, velat 0,1 milj. euroa, liikevaihto 0,1 milj. euroa ja tappio 0,0 milj. euroa.

MILJ. EUR	2013	2012
Kirjanpitoarvo 1.1.	1,3	1,5
Osuus tuloksesta	-0,5	-0,3
Kurssierot	0,0	0,1
KIRJANPITOARVO 31.12.	0,8	1,3

TIEDOT OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISTÄ

2013

MILJ. EUR	OMISTUS- OSUUS, %	KOTIPAikka	PITKÄAIKAISET VARAT	LYHYTAIKAISET VARAT	PITKÄAIKAISET VELAT	LYHYTAIKAISET VARAT	LIKEVAIHTO	VOITTO/TAPPIO
Shimano Normark UK Ltd.	50,0	Iso-Britannia	0,2	2,0		0,9	9,9	-1,0
Lanimo OÜ	33,3	Viro	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0

2012

MILJ. EUR	OMISTUS- OSUUS, %	KOTIPAikka	PITKÄAIKAISET VARAT	LYHYTAIKAISET VARAT	PITKÄAIKAISET VELAT	LYHYTAIKAISET VARAT	LIKEVAIHTO	VOITTO/TAPPIO
Shimano Normark UK Ltd.	50,0	Iso-Britannia	0,1	3,1	0,0	0,7	11,4	-0,6
Lanimo OÜ	33,3	Viro	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0

14 MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

MILJ. EUR	2013	2012
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,3	0,3
Kurssierot	0,0	0,0
KIRJANPITOARVO 31.12.	0,3	0,3

Myytäviissä olevat rahoitusvarat koostuvat listaamattomista osakkeista, joista merkittävin on As Oy Tahkon Eagle.

15 SAAMISET

MILJ. EUR	2013	2012
Pitkäaikaiset saamiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	3,0	3,4
Johdannaiset		0,3
Muut korolliset saamiset	0,0	0,0
Korottomat		
Myyntisaamiset	0,7	0,7
Muut saamiset	0,2	0,2
Lyhytaikaiset saamiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	1,0	1,1
Sulkutilitalletus		1,3
Korottomat		
Myyntisaamiset	51,6	48,9
Johdannaiset	0,8	0,3
Arvonlisäverosaamiset	2,3	2,2
Muut siirtosaamiset	2,7	3,1
Muut saamiset	1,8	1,0
YHTEENSÄ	64,1	62,7

Rahoitusvarojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 22.

Pitkäaikaisten lainasaamisten keskiporko oli 3,32 % (2012: 2,22 %). Lyhytaikaisten lainasaamisten keskiporko oli 3,20 % (2012: 2,14 %).

KIRJATUT ARVONALENTUMISVARAUKSET MYYNTISAAMISISTA

MILJ. EUR	2013	2012
Arvonalentumiset myyntisaamisista 1.1.	3,3	2,8
Lisäykset	0,7	1,1
Vähennykset	-0,5	-0,5
Saadut suoritukset	-0,3	-0,2
Kurssierot	-0,1	0,0
ARVONALENTUMISET MYYNTISAAMISISTA 31.12.	3,1	3,3

Useimmissa tapauksissa arvonalentuminen tehdään yksilöidysti, kun on olemassa perusteltu näyttö (kuten myyntisaamisten merkittävä viivästyminen sekä epäonnistuneet perintätoimenpiteet tai asiakkaan tunnetuista talousvaikeuksista johtuva korkeampi todennäköisyys maksukyvyttömyydelle), ettei kaikkia saamia saada alkuperäisin ehdoin. Muista saamisista ei ole kirjattu arvonalentumisia.

16 VAIHTO-OMAIUUUS

MILJ. EUR	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet	12,0	7,8
Keskeneräiset tuotteet	9,9	8,6
Valmiit tuotteet	92,9	98,6
Markkina-arvovaraukset	-4,5	-4,4
YHTEENSÄ	110,3	110,6

17 RAHAVARAT

MILJ. EUR	2013	2012
Käteinen raha ja pankkitilit	15,8	37,4
Pankkitalletukset	1,1	0,8
YHTEENSÄ	16,9	38,2

18 OSAKKEENOMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA

MILJ. EUR	2013	2012 Oikaistu ¹⁾
Osakepääoma 1.1.	3,6	3,6
OSAKEPÄÄOMA 31.12.	3,6	3,6
Ylikurssirahasto 1.1.	16,7	16,7
YLIKURSSIRAHASTO 31.12.	16,7	16,7
Arvonmuutosrahasto 1.1.	-2,3	-1,6
Rahavirran suojaus, verovaikutus huomioitu	0,9	-0,6
ARVONMUUTOSRAHASTO 31.12.	-1,4	-2,3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	4,9	4,9
SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO 31.12.	4,9	4,9
Omat osakkeet 1.1.	-3,4	-2,6
Omien osakkeiden hankinta	-1,0	-0,7
OMAT OSAKKEET 31.12.	-4,4	-3,4
Vapaa pääoma 1.1.	108,7	107,6
Etuuspohjaiset työsuhde-etuudet	0,1	-0,3
Muuntoerot	-6,2	-0,2
Nettosijoitukset ja niiden suojaus, verovaikutus huomioitu	-2,3	0,2
Maksetut osingot	-8,9	-8,9
Osakeperusteiset maksut	-0,3	0,3
Muut muutokset	0,0	
Tilikauden voitto	12,5	10,1
VAPAA PÄÄOMA 31.12.	103,7	108,7

1) Ks. liitetieto 1

Niissä tapauksissa, joissa optio-oikeuksista on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana, optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu (mahdollisilla transaktiokuluilla oikaistuna) osakepääomaan (nimellisarvo) ja ylikurssirahastoon. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantulon jälkeen (1.9.2006) päätettyjen optio-ohjelmien perusteella tehdyistä osakemerkinnöistä saadut maksut merkitään kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet kurssierot ja kurssierot sellaisista monetaarisista eristä, jotka ovat osa nettosijoitusta ulkomaiseen yksikköön. Myös ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyvät käyvän arvon muutokset sisältyvät muuntoeroihin, silloin kun suojauslaskennan edellytykset täyttyvät. Arvonmuutosrahasto sisältää myytävissä olevien sijoitusten ja rahavirran suojaukseen käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset.

OSINGOT

Vuodelta 2012 jaettu osinko oli 0,23 euroa osakkeelta, yhteensä 8,9 milj. euroa. Tulevassa yhtiökokouksessa 10.4.2014 esitetään maksettavaksi osinkoa 0,24 euroa osaketta kohden, yhteensä 9,3 milj. euroa. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi vuoden 2013 tilinpäätöksessä.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2013 oli 3,6 milj. euroa ja osakemäärä 39 468 449. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,09 euroa. Osakepääomassa ei tapahtunut muutoksia vuosina 2012 ja 2013.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Tietoja hallituksen valtuutuksista ja omista osakkeista on esitetty osiossa Osakkeet ja osakkeenomistajat.

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Tietoja osakeperusteisista maksuista on esitetty liitetiedossa 28.

19 TYÖSUHDE-ETUUKSISTA JOHTUVAT VELVOITTEET

Konserni otti tilikaudella takautuvasti käyttöön uudistetun IAS 19 -standardin. Käyttöönoton vaikutukset on esitetty konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteissa kohdassa "Sovelletut uudet ja muutetut standardit sekä tulkinat".

Konsernilla on pääosin maksupohjaisia eläkejärjestelyitä. Konsernissa on etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä Ranskassa, Etelä-Koreassa ja Thaimaassa. Etuuspohjaisen eläke-etuuden suuruus eläkkeellejäämishetkellä määritetään palkan ja työssäolovuosien perusteella. Kaikki vastuut ovat rahastoimattomia. Konsernissa ei ole vastuita muista työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista. Konsernin kotimaisten yhtiöiden henkilöstön eläketurva on järjestetty TYEL-vakuutuksella eläkevakuutusyhtiössä. Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet sisältävät myös Ranskan työntekijöille maksettavan pitkäaikaisen voitto-osuuden.

KULUT TULOSLASKELMASSA

MILJ. EUR	2013	2012 Oikaistu ¹⁾
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	-0,2	-0,1
Korkomenot	0,0	0,0
YHTEENSÄ	-0,3	-0,1

VELVOITTEET TASEESSA

MILJ. EUR	2013	2012 Oikaistu ¹⁾
Muu Eurooppa	1,8	1,9
Muut maat	0,1	
RAHASTOIMATTOMIEN VELVOITTEIDEN NYKYARVO	1,9	1,9

TASEEN TÄSMÄYTYKSET

MILJ. EUR	2013	2012 Oikaistu ¹⁾
Velvoitteet 1.1.	1,9	1,4
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	0,2	0,1
Korkomenot	0,0	0,0
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot		
Väestötilastollisten oletusten muutoksista	0,0	
Taloudellisten oletusten muutoksista	-0,1	0,3
Kokemusperusteisten oletusten muutoksista	-0,1	0,1
Järjestelyn supistamisen tai velvoitteen täyttämisen vaikutukset	-0,1	-0,1
Kurssierot	0,0	
VELVOITTEET 31.12.	1,9	1,9

Seuraava taulukko sisältää eläkevelvoitteesta tulevana vuosina suoritettavien maksujen odotetun ikäjakauman.

MILJ. EUR	2013
Vuoden sisällä	0,1
1-5 vuotta	0,5
5-10 vuotta	0,3
Yli 10 vuotta	1,2
YHTEENSÄ	2,1

OLETTAMUKSET

Muu Eurooppa	2013	2012
%		
Diskonttokorko	3,1	2,8
Palkkatason nousu	2,6	2,6
Vuotuinen inflaatio	2,0	2,0
Muut maat		
%		
Diskonttokorko	4,1 - 4,4	-
Palkkatason nousu	7,0 - 8,0	-
Vuotuinen inflaatio	3,0	-

1) Ks. liitetieto 1

Merkittävimmät vakuutusmatemaattiset oletukset ovat diskonttokorko ja palkkatason nousu. Olettamuksissa tapahtuvilla muutoksilla ei ole kokonaisuuden kannalta olennaista vaikutusta velvoitteiden nykyarvoon.

Konserni ennakoii, että maksuja etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin ei tulla suorittamaan vuonna 2014.

20 VARAUKSET

MILJ. EUR	2013	2012
Muut varaukset		
Varaukset 1.1.	0,1	0,2
Käytetyt varaukset		-0,1
Kurssierot	0,0	0,0
VARAUKSET 31.12.	0,1	0,1
Pitkäaikaiset	0,1	0,1
Lyhytaikaiset	0,1	0,0
VARAUKSET YHTEENSÄ	0,1	0,1

21 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA JA JOHDANNAISSOPIMUKSET

Konsernin rahoitusriskiä hallinnan ensisijainen tavoite on vähentää rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluiden ja muiden epävarmuustekijöiden vaikutusta konsernin tulokseen, kassavirtaan ja taseeseen sekä ylläpitää riittävää maksuvalmiutta. Konsernin hallitus on hyväksynyt konsernin riskienhallinnan periaatteet ja konsernin toimitusjohtaja vastaa yhdessä konsernin talousjohton kanssa rahoitusriskiä hallinnan kehittamisestä ja toteuttamisesta.

Konserni jatkoi vuoden 2013 aikana riskienhallintaprosessien kehittämistä. Konsernijohdon riskienhallintaorganisaatio, joka koostuu konsernin talous- ja rahoitusjohtajasta (CFO) sekä rahoitusjohtajasta, seuraa rahoitusriskejä jatkuvasti ja tekee tarvittavia päätöksiä konsernin rahoitusriskiposition hallitsemiseksi. Maailmantalous ja rahoitusmarkkinat olivat edelleen vuonna 2013 epävarmassa tilassa, ja konsernin riskienhallintaorganisaatio jatkoi valuuttakurssi-, korko-, likviditeetti- ja vastapuolen maksukyvyttömyysriskien jatkuvaa seurantaa ja hallintaa.

Rahoitusriskit jaetaan markkina-, luotto- ja maksukyvyttömyys sekä likviditeettiriskeihin. Liitetiedossa käsitellään myös konsernin pääomarakenteen hallintaa.

MARKKINARISKIT

Konsernin markkinariskit aiheutuvat pääasiassa valuuttakurssi- ja korkovaihteluista. Näillä muutoksilla voi olla huomattava vaikutus konsernin tulokseen, kassavirtaan ja taseeseen. Konserni on myös altis tiettyjen hyödykemarkkinoilla hinnoiteltujen raaka-aineiden, lähinnä metallien ja muovien, hinnanvaihteluille.

1. Valuuttariski

Suuri osa konsernin myynnistä ja kuluista on euroissa ja Yhdysvaltain dollareissa. Konsernin riskienhallintaorganisaatio seuraa säännöllisesti konsernin ulkomaanvaluuttamääräisten myyntien ja kulujen suhdetta kuten myös avainvaluuttojen kehitystä. Eri valuuttamääräiset tuotot ja kulut netottavat toisiaan tiettyyn määrän asti muodostaen tältä osin luonnollisen suojauksen. Konsernin hallitus on määritellyt valuuttariskienhallintapolitiikan, jonka mukaisesti suojataan systemaattisesti seuraavan 12 kuukauden valuuttamääräisiä transaktioita.

Konserni käyttää valuuttajohdannaisia vähentääkseen valuuttakurssimuutosten vaikutuksia myyntiin ja ostoihin sekä ennustettuihin kassavirtoihin ja yhtiön sitoumuksiin. Valuuttajohdannaiset ovat pääosin lyhytaikaisia ja niiden tarkoituksena on suojata osaa seuraavan kauden valuuttamääräisistä myynneistä tai ostoista. Käytetyt instrumentit voivat olla termiinisopimuksia, optiosopimuksia tai yhdistelmäinstrumentteja. Liiketoimintayksiköt tekevät suurimman osan valuuttasuojauksistaan konsernin emoyhtiötä vastaan. Konsernin riskienhallintaorganisaatio seuraa konsernin kokonaisriskipositiota ja tekee ulkoisia johdannaissopimuksia hallituksen politiikan mukaisesti.

Konserni ei sovelle suojauslaskentaa (IAS 39 -standardi) myyntien ja ostojen suojaamiseksi tehtyihin valuuttajohdannaisiin. Johdannaisten käytön tarkoituksena on vähentää markkinahintojen muutoksen vaikutusta nettotulokseen sekä kassavirtaan. Kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Suojauksen kohteena oleva ulkomaanvaluuttamääräinen transaktio toteutuu kuitenkin vasta myöhempänä ajankohtana. Kun suojauslaskentaa ei sovelleta, johdannaiset aiheuttavat ajoituseroja konsernin kurssivoittojen/-tappioiden ja myyntien/ostojen väliin.

Tilinpäätöspäivänä konsernin käyttämät valuuttajohdannaiset olivat termiinejä sekä optioinstrumentteja. Johdannaisten markkina-arvot määritellään yhtiön toimesta tavanomaisilla arvostusmalleilla. Myyjien ja ostojen suojaavien valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Vuonna 2013 näillä operatiivisia eriä suojaavilla valuuttajohdannaisilla oli yhteensä 0,7 milj. euron (2012: -0,4 milj. euroa) tulosvaikutus. Valuuttajohdannaisten käyvät arvot on esitetty osiossa 4. Johdannaiset.

Koska konsernilla on ulkomaanvaluuttamääräisiä myyntejä sekä ostoja ja toimintoja useassa maassa, konsernilla on ulkomaanvaluuttamääräisiä saamia ja velkoja. Nämä arvostetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja tämän seurauksena ne ovat alttiita valuuttakurssimuutoksille. Riippuen siitä, liittyykö valuuttamääräinen saaminen tai velka myynteihin ja ostoihin vai rahoituseriin, valuuttakurssivoitot/-tappiot kirjataan tuloslaskelmaan joko liikevoiton ylä- tai alapuolelle.

Konsernin riskienhallintaorganisaatio seuraa säännöllisesti ulkomaanvaluuttamääräisten saamien ja velkojen suhdetta ja kasvattaa tai vähentää suojausta, jos se on tarpeellista.

Konsernin ulkoiset velat ovat osin vieraassa valuutassa ja konserni pyrkii osittain suojaamaan näillä veloilla sisäisten lainojen mahdollisia valuuttakurssivaikutuksia. Suojaukseen käytetään myös valuuttajohdannaisia. Suojauksen tarkoituksena on vähentää kurssivaihteluiden vaikutusta konsernin nettotulokseen ja omaan pääomaan.

Konsernilla on nettosijoituksia tytäryhtiöihin, joiden oma pääoma on vieraassa valuutassa ja siksi konserni on altis valuuttakurssimuutoksille muunnettaessa niitä euroiksi. Vuoden 2013 lopussa konserni ei suojannut vierasvaluuttaisten tytäryhtiöidensä nettosijoituksia vastaavassa valuutassa olevilla lainoilla. Vuoden 2013 aikana konserni suojasi USD-valuuttaisten tytäryhtiöidensä nettisijoituksia USD-määräisillä lainoilla, mutta tämä lopetettiin.

Merkittävimmät nettosijoitusten ei-euromääräiset omat pääomat ovat HKD-, USD- ja CAD-valuutoissa

Konsernin riskienhallintaorganisaatio seuraa säännöllisesti ulkomaisten nettosijoitusten määrää ja päättää mahdollisista nettosijoitusten suojaustoimenpiteistä.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden nettoinvestointien suojaukset

	NETTO- INVESTOINTI YHTEENSÄ (MILJ. VALUUTTA)	SUOJAUKSESSA KÄYTETYT LAINAT (MILJ. VALUUTTA)	NETTO- INVESTOINTI YHTEENSÄ (MILJ. EUR)	SUOJAUKSESSA KÄYTETYT LAINAT (MILJ. EUR)	SUOJAUSASTE (%)	KIRJATTU OMAN PÄÄOMAN MUUNTOEROIHIN (MILJ. EUR)
USD	35,1		25,4			-0,1
Muut			88,6			
YHTEENSÄ			114,0			-0,1

	NETTO- INVESTOINTI YHTEENSÄ (MILJ. VALUUTTA)	SUOJAUKSESSA KÄYTETYT LAINAT (MILJ. VALUUTTA)	NETTO- INVESTOINTI YHTEENSÄ (MILJ. EUR)	SUOJAUKSESSA KÄYTETYT LAINAT (MILJ. EUR)	SUOJAUSASTE (%)	KIRJATTU OMAN PÄÄOMAN MUUNTOEROIHIN (MILJ. EUR)
USD	40,4	12,9	30,6	9,8	32,0	0,1
JPY	157,4		1,4			0,1
Muut			67,8			0,1
YHTEENSÄ			99,8	9,8	9,8	0,3

Altistuminen transaktioiden valuuttakurssiriskille

Alla on esitetty valuuttakurssiriski yhtiöissä, joiden toiminnallinen valuutta poikkeaa analysoitavasta valuutasta. Valuuttojen välillä vallitsevia kytköksiä ei ole huomioitu, vaan esimerkiksi Yhdysvaltojen dollari ja Hongkongin dollari katsotaan tässä analyysissä erillisiksi valuutoiksi.

Tase-erät sisältävät sekä konsernin ulkoiset että sisäiset erät. Tuloslaskelman erät eivät sisällä konsernin sisäisiä transaktoita siltä osin, kun raportoitava valuutta on molemmille osapuolille vieras eikä transaktio näin ollen altista konsernia valuuttakurssiriskille.

Muiden valuuttojen positiot ovat pienempiä.

2013				2012			
MILJ. EUR	USD	CNY	EUR	MILJ. EUR	USD	CNY	EUR
Valuuttamääräiset myyntisaamiset 31.12.	18,3		0,1	Valuuttamääräiset myyntisaamiset 31.12.	12,4		0,2
Valuuttamääräiset ostovelat 31.12.	-19,9	-2,4	-3,2	Valuuttamääräiset ostovelat 31.12.	-16,4	0,0	-2,3
Valuuttamääräiset lainasaamiset 31.12.	47,2	0,3	4,9	Valuuttamääräiset lainasaamiset 31.12.	30,1		5,5
Valuuttamääräiset lainat 31.12.	-58,8		-10,0	Valuuttamääräiset lainat 31.12. ¹⁾	-31,6		-6,9
Valuuttamääräiset rahavarat 31.12.	4,8	0,4	0,4	Valuuttamääräiset rahavarat 31.12.	7,4	0,0	0,4
NETTORISKI TASEESSA 31.12.	-8,5	-1,8	-7,8	NETTORISKI TASEESSA 31.12.	1,9	0,0	-3,1
Toteutuneet valuuttamääräiset myynnit ja ostot 1.1.–31.12.	52,8	0,3	-10,3	Toteutuneet valuuttamääräiset myynnit ja ostot 1.1.–31.12.	35,3	-0,2	-9,0
Toteutuneet valuuttamääräiset kulut 1.1.–31.12.	-77,1	-14,3	-12,4	Toteutuneet valuuttamääräiset kulut 1.1.–31.12.	-59,3	-6,0	-11,1
NETTORISKI TULOSLASKELMASSA 1.1.–31.12.	-24,3	-14,0	-22,7	NETTORISKI TULOSLASKELMASSA 1.1.–31.12.	-24,0	-6,2	-20,1
Valuuttajohdannaiset 31.12. ²⁾	15,5			Valuuttajohdannaiset 31.12. ²⁾	10,7		
NETTORISKI	-17,3	-15,8	-30,4	NETTORISKI	-11,5	-6,2	-23,2

1) Ei sisällä ulkomaisten tytäryhtiöiden nettoinvestointien suojauksessa käytettyjä lainoja.

2) Valuuttajohdannaisilla on suojattu osa valuuttamääräisistä ostoista.

Herkkyyksianalyysi

USD:n, HKD:n, CNY:n, AUD:n, NOK:n, CAD:n, SEK:n ja RUB:n 10 % heikentymisen (suhteessa euroon) vaikutus euroissa perustuen seuraaviin oletuksiin ja tekijöihin:

- Herkkyyksianalyysi perustuu yksittäisen analysoitavan valuutan arvonmuutoksen vaikutukseen olettaen muiden tekijöiden (ml. muiden valuuttojen arvot) pysyvän muuttumattomina. Valuuttojen välillä mahdollisesti vallitsevia kytköksiä ei ole huomioitu.
- Muutos lasketaan suhteessa tilinpäätöspäivänä vallinneisiin tuloslaskelma- ja tasekursseihin.

- Analyysi sisältää analysoitavassa valuutassa 1.1.–31.12. tehtyjen tuloslaskelmatransaktioiden vaikutuksen yhtiöissä, joiden toiminnallinen valuutta poikkeaa analysoitavasta valuutasta (ns. transaktiovaikutus), sekä yhtiöissä joiden toiminnallinen valuutta vastaa analysoitavaa valuuttua (ns. translaatiovaikutus). Analyysissä on huomioitu 31.12. voimassa olleet valuuttasuojaukset. Tuloslaskelmatransaktioiden analyysissä konsernin sisäiset analysoitavassa valuutassa tapahtuvat transaktiot netottuvat pois.

- Herkkyysoanalyysi pitää sisällään taseeseen 31.12. merkittyjen merkittävimpien valuuttamääriäisten rahoitusvarojen- ja velkojen arvostamisen vaikutuksen yhtiöissä, joiden toiminnallinen valuutta poikkeaa analysoitavasta valuutasta. Tase-erät sisältävät sekä konsernin sisäiset että ulkoiset erät.
- Herkkyysoanalyysi pitää sisällään analysoitavassa valuutassa raportoitavien tytäryhtiöiden 31.12. oman pääoman translaation vaikutuksen.
- Analyysin verovaikutus on laskettu koko konsernin efektiivisen veroasteen mukaisesti. Oman pääoman muuntoeroista ei lasketa verovaikutusta.
- Alla on analysoitu keskeisimpien valuuttojen vaikutus.

2013

MILJ. EUR	USD	HKD	CNY	AUD	NOK	CAD	SEK	RUB
Liikevoitto	0,2	0,1	1,6	-0,4	-0,3	-0,9	-0,4	-2,4
Tilikauden voitto (verovaikutus huomioituna)	0,7	0,1	1,2	-0,3	-0,2	-0,7	-0,7	-1,9
Oma pääoma (verovai- kutuksen huomioituna) ³⁾	-2,5	-2,6	0,0	-0,4	-0,3	-1,1	-0,4	-0,7

2012

MILJ. EUR	USD	HKD	CNY	AUD	NOK	CAD	SEK	RUB
Liikevoitto	3,2	0,3	0,6	-0,5	-0,5	-1,3	-0,4	-4,4
Tilikauden voitto (verovaikutus huomioituna)	1,8	0,2	0,4	-0,4	-0,5	-0,9	-0,3	-3,3
Oma pääoma (verovai- kutuksen huomioituna) ³⁾	-2,4	-2,7	0,0	-0,4	-0,5	-1,1	-0,1	-0,1

3) Ei sisällä tilikauden voiton vaikutusta.

10 %:n vahvistumisella olisi poikkeava vastakkainen vaikutus suojainstrumenteista johtuen. Vastakkainen vaikutus liikevoittoon on eri valuutoissa seuraava: USD: 0,3 milj. euroa isompi, ja RUB: 0,1 milj. euroa pienempi.

2. Korkoriski

Konsernilla on ulkoisia korollisia lainoja ja korkojohdannaisia, joissa korko on muuttuva ja kytketty markkinakorkoihin. Näin ollen konserni on altistunut muutoksille markkinakoroissa.

MILJ. EUR	2013		2012	
	PITKÄ- AIKAISET	LYHYT- AIKAISET	PITKÄ- AIKAISET	LYHYT- AIKAISET
Kiinteäkorkoiset lainat rahoituslaitoksilta	0,0	0,0	0,1	0,0
Kiinteäkorkoiset eläkelainat		0,1	0,1	2,1
Vaihtuvakorkoiset lainat rahoituslaitoksilta	39,1	30,1	78,4	25,3
Vaihtuvakorkoinen yritystodistusohjelma		47,5		28,0

Konsernin lainat ovat pääosin euroissa ja Yhdysvaltain dollareissa, jotka muodostavat merkittävän osan koko korkoriskistä. Konsernin lainat hoidetaan lähes täysin konsernin emoyhtiön kautta, joka täten hallitsee konsernin kokonaiskorkoriskiä. Konsernin korkoasemaa seurataan kassavirtariskinä ja käyvän arvon riskinä. Konsernin riskienhallintaorganisaatio analysoi säännöllisesti konsernin korkoriskiasemaa ja sopii tarvittavista toimenpiteistä. Näitä toimenpiteitä voivat olla vieraan pääoman valuuttajakauman muuttaminen,

valinta eri lainarahoituslähteiden välillä, koronmääräytymisjakson muuttaminen sekä korkoriskin hallintaan pyrkivien johdannaissopimusten tekeminen. Konsernilla ei ole vakiintunutta käytäntöä siitä, miten koronmääräytymisjaksot hajautetaan, vaan tämä päätetään vallitseviin markkinaolosuhteisiin pohjautuen.

Suurimmalla osalla konsernin korollisista veloista koronmääräytymisjakso on alle yhden vuoden. 0,2 milj. euroa konsernin lainoista on sidottu kiinteään tai vähintään 12 kuukauden koronmääräytymisjaksoon (2012: 2,2 milj. euroa).

Korkoriskiä voidaan hallita myös käyttämällä koronvaihtosopimuksia, joissa konserni maksaa kiinteää korkoa ja vastaanottaa vaihtuvaa korkoa. Konsernilla oli 31.12. voimassa useita koronvaihtosopimuksia, jotka täyttävät IAS 39:n mukaisen rahavirran suojauksen ehdot. Korkojohdannaisien markkinahintaan perustuva käypä arvo saadaan pankilta. Korkojohdannaisilla oli vuonna 2013 0,9 milj. euron vaikutus omaan pääomaan (2012: -0,6 milj. euroa) ja -0,9 milj. euron tuloslaskelmavaikutus (2012: -0,6 milj. eur). Korkojohdannaisien käyvät arvot löytyvät kohdasta 4. Johdannaiset.

Herkkyysoanalyysi

Seuraavassa on esitetty vaihtuvakorkoisten velkojen ja koronvaihtosopimuksien vaikutus tilikauden voittoon ja omaan pääomaan, jos korko nousee yhden prosenttiyksikön. Herkkyysoanalyysi perustuu seuraaviin oletuksiin ja tekijöihin:

- Muiden muuttujien, erityisesti valuuttakurssien, oletetaan pysyvän muuttumattomina.
- Herkkyysoanalyysi tehdään suhteessa 31.12. sovellettuihin korkoihin.
- Herkkyysoanalyysi pitää sisällään 31.12. voimassa olleet vaihtuvakorkoiset velat sekä koronvaihtosopimukset.
- Koronvaihtosopimusten herkkyysoanalyysi perustuu pankilta saatuihin laskelmiin.
- Herkkyysoanalyysin verovaikutus on laskettu konsernin keskimääräisen efektiivisen veroasteen mukaisesti.

MILJ. EUR	2013		2012	
	TILIKAUDEN VOITTO (VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA)	OMA PÄÄOMA (VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA) ⁴⁾	TILIKAUDEN VOITTO (VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA)	OMA PÄÄOMA (VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA) ⁴⁾
Vaihtuvakorkoiset lainat rahoituslaitoksilta	-0,5	1,5	-0,7	1,8
Vaihtuvakorkoinen yritystodistusohjelma	-0,4		-0,2	

4) Ei sisällä tilikauden voiton vaikutusta.

3. Muut markkinariskit

Konserni ostaa joitakin raaka-aineita, joiden hinta määräytyy maailmanmarkkinoilla. Näihin kuuluvat hyödykemallit kuten kupari, sinkki ja lyijy, sekä eräät muovit. Näiden ostojen arvo on melko alhainen ja toimenpiteet, joilla hintariskiä hallitaan, tehdään paikallisesti kussakin tuotantoyksikössä. Konsernin riskienhallintaorganisaatio seuraa myös näiden raaka-aineiden hintakehitystä. Tällä hetkellä raaka-aineiden hintoja ei suojata johdannaissinstrumentein.

Konserni ei omista sellaisia julkisesti noteerattuja osakkeita tai arvopapereita, jotka olisivat alttiina markkinariskeille. Konsernin myytävissä olevat sijoitukset eivät ole merkittäviä ja koostuvat sijoituksista kiinteistöihin sekä muista listaamattomista osakkeista, joille ei ole saatavilla selkeää markkinahintaa.

4. Johdannaiset

MILJ. EUR	2013		2012	
	NIMELLISARVO	KÄYPÄ ARVO	NIMELLISARVO	KÄYPÄ ARVO
Operatiivisia eriä suojaavat				
Valuuttajohdannaiset	49,4	0,0	35,1	-0,4
Monetaarisia eriä suojaavat				
Valuuttajohdannaiset	24,6	0,1	27,2	0,0
Korkojohdannaiset ⁴⁾	69,5	-2,0	85,0	-3,0

4) Sisältää myös kaksi valuutan- ja koronvaihtosopimusta.

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, kohdennetaan tuloslaskelmaan luonteensa mukaisesti: operatiivisia eriä suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin ja monetaarisia (korollisia) eriä suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Osaan monetaarisia eriä suojaavista johdannaisista sovelletaan suojauslaskentaa.

Valuuttajohdannaiset erääntyvät seuraavan 36 kuukauden aikana. Koronvaihtosopimusten, jotka ovat voimassa ja päättyvät vuosina 2014-2017, diskonttaamattomat nettorahavirrat erääntyvät 31.12. vallinneiden termiinikorkojen ja -valuuttakurssien mukaisesti laskettuna seuraavasti: -1,0 milj. euroa vuonna 2014, -0,6 milj. euroa vuonna 2015, -0,1 milj. euroa vuonna 2016, ja 0,0 milj. euroa vuonna 2017.

Operatiivisia eriä suojaavien valuuttajohdannaisten realisoitumattomat arvonmuutokset

MILJ. EUR	2013	2012
Liikevoittoon sisältyvät	0,3	-0,6

Raportointipäivän markkinahintaan arvostetut johdannaiset aiheuttavat ajoituseroja konsernin johdannaisten arvonmuutosten ja operatiivisten erien välille. Tulevia operatiivisia rahavirtoja suojaavien johdannaisten, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, käyvän arvon muutokset vaikuttavat kauden liikevoittoon. Suojauksen kohteena olevat ulkomaanvaluuttamääräiset transaktiot toteutuvat kuitenkin vasta myöhempanä ajankohtana.

LIKVIDITEETTIRISKI

Konsernin kassavirran kausiluontoisuus on yleensä melko ennustettavissa ja konsernin talousjohto seuraa konsernin maksuval-

miutta konsernitilijärjestelmän ja kuukausittaisen rahavirta- ja likviditeettiraportoinnin avulla.

Konsernin talousjohto hankkii pääosan konsernin korollisesta vieraasta pääomasta keskitetysti. Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskejä pyritään vähentämään lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävien rahoitusreservien avulla. Konsernilla on käytössä 80 milj. euron kotimainen yritystodistusohjelma, jota yhdessä konsernin luottolimiittien kanssa käytetään tasapainottamaan konsernin kassavirran kausiluonteisuutta. Konsernin rahoitusorganisaatio päättää liikkeeseen laskettavien yritystodistusten määrän ja erääntymisajankohdan pohjautuen ennustettuihin kassavirtoihin, yritystodistusmarkkinoiden tilanteeseen ja vallitseviin korkoihin. Yritystodistusten uusiminen niiden erääntyessä muodostaa likviditeettiriskin, jota hallitaan pitämällä riittävästi muita likviditeettireservejä vapaana eräpäivinä. Yritystodistusmarkkinaa käytettiin aktiivisesti osana konsernin lainanhankintaa ja sitä kautta hankittiin kilpailukykyisesti hinnoiteltua rahoitusta.

Konsernin vuonna 2012 uudistettuun rahoituspakettiin liittyy velkaantumisasasteeseen sekä korollisen nettovelan ja EBITDAn suhteeseen liittyviä kovenantteja. Hallitus ja konsernin johto seuraavat kovenanttien ehtojen täyttymistä kuukausittain. Konserni ei näe, että pankkilainojen kovenantit aiheuttaisivat uhkia sen likviditeetille.

Konsernin käyttämättömät luottolimiitit 31.12.2013 olivat 100,5 milj. euroa (2012: 73,0 milj. euroa). Pääosa konsernin luottolimiiteistä on osa konsernin vuonna 2012 uudistettua rahoituspakettia ja erääntyy vuonna 2017. Konsernin kotimaisen yritystodistusohjelman käyttämätön osa 31.12.2013 oli 32,5 milj. euroa (2012: 12,0 milj. euroa).

Konsernin rahoitusvelkojen erääntymisajat

Konsernin rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvat rahavirrat, jotka sisältävät korkomaksut.

2013

MILJ. EUR	KIRJANPITO-ARVO	RAHOITUS-VELKOJA ¹⁾	SOPIMUKSEEN PERUSTUVAT RAHAVIRRAT	2014	2015	2016	2017	2018	YHTEENSÄ
Korolliset velat									
Lainat rahoituslaitoksilta	69,3	69,3	72,4	31,0	10,2	0,6	10,5	20,1	72,4
Eläkelainat	0,1	0,1	0,1	0,1					0,1
Yritystodistusohjelma	47,5	47,5	47,5	47,5					47,5
Rahoitusleasing	0,1	0,1	0,1	0,1					0,1
Muut korolliset velat	0,0	0,0	0,0	0,0					0,0
Korottomat velat									
Ostovelat ja muut korottomat velat	38,0	26,9	26,9	26,0	0,8	0,1			26,9
Nettona suoritettavat johdannaiset ²⁾									
Korko- ja valuuttajohdannaiset - suojauslaskennassa	1,9	1,9	1,5	0,8	0,5	0,1	0,1		1,5
Korkojohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	-0,1		0,1
Valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,0	0,0	0,0	0,0					0,0
YHTEENSÄ	157,0	145,9	148,6	105,6	11,5	0,8	10,5	20,1	148,6

2012

MILJ. EUR	KIRJANPITO- ARVO	RAHOITUS- VELKOJA ¹⁾	SOPIMUKSEEN PERUSTUVAT RAHAVIRRAT	2013	2014	2015	2016	2017	YHTEENSÄ
Korolliset velat									
Lainat rahoituslaitoksilta	103,8	103,8	109,1	26,7	11,2	11,0	0,7	59,5	109,1
Eläkelainat	2,2	2,2	2,2	2,1	0,1				2,2
Yritystodistusohjelma	28,0	28,0	28,0	28,0					28,0
Rahoitusleasing	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0			0,2
Muut korolliset velat	0,0	0,0	0,0	0,0					0,0
Korottomat velat									
Ostovelat ja muut korottomat velat	39,4	28,2	28,2	26,7	0,9	0,7			28,2
Nettona suoritettavat johdannaiset ²⁾									
Korko- ja valuuttajohdannaiset - suojauslaskennassa	2,7	2,7	4,2	1,1	1,0	0,9	0,9	0,3	4,2
Korkojohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,3	0,3	0,7	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,7
Valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,4	0,4	0,4	0,4					0,4
YHTEENSÄ	176,9	165,8	173,1	85,3	13,4	12,7	1,8	59,8	173,1

1) Määrä kirjanpitoarvoista, jotka luokitellaan IAS 39:n mukaisiksi rahoitusveloiksi.

2) Korko- ja valuuttajohdannaisten rahavirrat laskettu 31.12. vallinneisiin korko- ja valuuttakursseihin perustuen.

LUOTTO- JA MAKSUKYVYTTÖMYYSRISKI

Konsernissa seurattiin vuonna 2013 aktiivisesti asiakkaiden ja muiden vastapuolien luotto- ja maksukyvyttömyysriskejä. Konsernin asiakkaiden luotto- ja maksukyvyttömyyspositioissa ei tapahtunut merkittävää muutosta edellisvuodesta. Konsernin erääntyneiden myyntisaamisten suhteellinen määrä pysyi samana vuoteen 2012 verrattuna. Myyntisaamisista tehtyjen luottotappiovarausten nettomäärä pieneni maltillisesti vuodesta 2012.

Konsernin myyntisaatatavat koostuvat saatavista suurelta määrältä asiakkaita maailmanlaajuisesti. Täten luottoriski on hajautunut usean vastapuolen kesken. Luottoriskinhallinta hoidetaan paikallisesti kussakin liiketoimintayksikössä. Ennen luotonantoa uudelle asiakkaalle asiakkaan tausta tarkistetaan. Käteiskauppa, ennakkomaksuja ja rembursseja käytetään sekä uusien että nykyisten asiakkaiden kanssa. Nykyisten luottoasiakkaiden asiakaskohtaisia luottorajoja ja taloudellista tilannetta seurataan paikallisesti kussakin liiketoimintayksikössä. Asiakkaiden maksukäytävyyttä seurataan säännöllisesti ja maksuviiveiden sattuessa voidaan käyttää maksuistutuksia, toimitusten keskeyttämistä, vaatimuksia ennakkomaksusta koskien tulevia toimituksia ja lopulta saamisten perimistä oikeusteitse. Merkittävissä tapauksissa liiketoimintayksiköt neuvottelevat konsernin talous- ja rahoitusjohtajan kanssa ennen lopullista päätöksentekoa. Poikkeuksellisissa tapauksissa maksuajoista saatetaan neuvotella uudelleen.

Konsernin riskienhallintaorganisaatio hallinnoi merkittävää osaa rahoitusinstrumentteihin liittyvästä luotto- ja maksukyvyttömyys-

riskistä. Näitä riskejä vähennetään rajoittamalla vastapuolet hyvän luottokelpoisuuden omaaviin pankkeihin. Valtaosa konsernin pankkitalletuksista ja johdannaissopimuksista on tehty konsernin pääyhteistyöpankkeihin (Nordea Pankki Suomi Oyj, Pohjola Pankki Oyj ja Skandinaviska Enskilda Banken AB (pub)). Nordea Pankki Suomi Oyj:n luottoluokitukset ovat Aa3 (Moody's) ja AA- (Standard&Poor's), Pohjola Pankki Oyj:n luottoluokitukset ovat Aa3 (Moody's) ja AA- (Standard&Poor's) ja Skandinaviska Enskilda Banken (pub):n luottoluokitukset ovat A1 (Moody's) ja A+ (Standard&Poor's). Konsernin kassanhallintaan liittyvät sijoitukset ovat likvideissä ja alhaisen luottoriskin omaavissa rahamarkkinainstrumenteissa. Esimerkiksi sijoituksia yritystodistuksiin ei tehdä.

Konsernin suurin mahdollinen luotto- ja maksukyvyttömyysriski on kaikkien rahoitusvarojen kirjanpitoarvo, mikä esitetään liitetiedossa 22.

Tarkemmat tiedot myyntisaamisten arvonalentumisista on esitetty liitetiedossa 15. Myyntisaamisista tehdään arvonalentuminen, kun on olemassa perusteltu näyttö (kuten myyntisaamisten merkittävä viivästyminen sekä epäonnistuneet perimisyrietykset tai asiakkaan tunnetuista talousvaikeuksista johtuva korkeampi todennäköisyys maksukyvyttömyydelle), ettei kaikkia saamia saada perittyä alkuperäisin ehdoin. Arvio ja päätös arvonalentumisesta tehdään paikallisesti eri yksiköissä tapauskohtaisesti.

Erääntyneistä myyntisaamisista asiakkailta, joiden takaisinmaksukyky on katsottu luotettavaksi, ei ole tehty arvonalentumisia.

Ikäanalyysi erääntyneistä myyntisaamisista, joiden arvo ei ole alentunut

MILJ. EUR	2013	2012
Erääntymättömät, joiden arvo ei ole alentunut	41,6	36,2
Erääntyneet, joiden arvo ei ole alentunut		
Alle 1 kuukautta	4,3	6,4
1–3 kuukautta	3,0	3,4
3–6 kuukautta	1,5	1,6
Yli 6 kuukautta	1,9	2,0
YHTEENSÄ	52,2	49,6

PÄÄOMARAKENTEEN HALLINTA

Rapala-konsernin strateginen tavoite on kannattava kasvu. Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on varmistaa tehokas pääomarakenne, joka tukee konsernin liiketoimintaa ja maksimoi osakkeenomistajien sijoituksen arvoa.

Konserni hallinnoi pääomarakennetta ja muokkaa sitä ottaen huomioon taloudelliset olosuhteet ja strategian toteuttamisen asettamat vaatimukset. Ylläpitääkseen tai kehittääkseen pääomarakennettaan konserni voi muuttaa osingonjakokäytäntöä, palauttaa pääomaa osakkeenomistajille ostamalla takaisin osakkeitaan, laskea liikkeelle uusia osakkeita sekä/tai lisätä/lyhentää lainojaan.

Pääomarakenteen hallintaa varten konsernin tavoitteena on pitää:

1. Velkaantumisaste (netto) alle 150 %:ssa ja
2. korollisen nettovelan suhde EBITDA:an (rullaava 12 kuukautta) alle 3,8.

Hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti. Konsernilla ei ole muita ulkopuolisia pääomavaatimuksia kuin pankin asettamat kovenantit, jotka perustuvat samoihin tunnuslukuihin. Tarkempaa tietoa pankin asettamista kovenanteista on esitetty osiossa likviditeettiriski.

Konserni on saavuttanut pääoman hallintaa koskevat tavoitteensa alla olevan taulukon mukaisesti.

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivulla 48.

MILJ. EUR	TAVOITETASO	2013	2012 Oikaistu ¹⁾
Velkaantumisaste (netto) %	alle 150 %	71,2	65,3
Korollisen nettovelan suhde EBITDA:an	alle 3,8	2,9	2,8

1) Ks. liitetieto 1

22 RAHOITUSVARAT JA -VELAT LUOKITTAIN SEKÄ KÄYVÄT ARVOT

MILJ. EUR	2013			2012			LIITE
	KIRJANPI- TOARVO	RAHOITUSVAROJA JA -VELKOJA*	RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYPÄ ARVO *	KIRJANPI- TOARVO	RAHOITUSVAROJA JA -VELKOJA*	RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYPÄ ARVO *	
RAHOITUSVARAT							
Lainat ja saamiset¹⁾							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Lainasaamiset	3,0	3,0	3,0	3,4	3,4	3,4	15
Muut korolliset saamiset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	15
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Rahavarat	16,9	16,9	16,9	38,2	38,2	38,2	17
Lainasaamiset	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	15
Muut korolliset saamiset				1,3	1,3	1,3	15
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	58,3	55,9	55,9	55,3	52,2	52,2	15
Myytävissä olevat rahoitusvarat							
Myytävissä olevat sijoitukset	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	14
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät							
Valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,8	0,8	0,8	0,3	0,3	0,3	15, 21
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset							
Valuuttajohdannaiset - käyvän arvon suojauslaskennassa				0,3	0,3	0,3	15, 21
RAHOITUSVELAT							
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät							
Korko- ja valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	21, 24
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset							
Korkojohdannaiset - rahavirran suojauslaskennassa	1,7	1,7	1,7	3,0	3,0	3,0	21, 24
Valuuttajohdannaiset - käyvän arvon suojauslaskennassa	0,3	0,3	0,3				21, 23
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat¹⁾							
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Lainat rahoituslaitoksilta	39,1	39,1	39,7	78,5	78,5	79,2	23
Eläkelainat				0,1	0,1	0,1	23
Rahoitusleasing	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	23
Korottomat velat	0,9	0,9	0,9	1,5	1,5	1,5	24
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lainat rahoituslaitoksilta	30,1	30,1	30,1	25,3	25,3	25,3	23
Yritystodistusohjelma	47,5	47,5	47,5	28,0	28,0	28,0	23
Eläkelainat	0,1	0,1	0,1	2,1	2,1	2,1	23
Rahoitusleasing	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	23
Muut korolliset velat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23
Ostovelat ja muut korottomat velat	37,1	26,0	26,0	37,8	26,7	26,7	24

* Määrä kirjanpitoarvoista, jotka luokitellaan IAS 39:n mukaisiksi rahoitusvaroiksi ja -veloiksi.

1) Käyvän arvon hierarkian taso 2.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIA KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUISTA RAHOITUSVAROISTA JA -VELOISTA

MILJ. EUR			2013			2012		
	YHTEENSÄ	TASO 1	TASO 2	TASO 3	YHTEENSÄ	TASO 1	TASO 2	TASO 3
KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VARAT								
Myytävissä olevat rahoitusvarat								
	Myytävissä olevat sijoitukset	0,3		0,3	0,3			0,3
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät								
	Valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,8	0,8		0,3		0,3	
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset								
	Valuuttajohdannaiset - käyvän arvon suojauslaskennassa				0,3		0,3	
YHTEENSÄ		1,1	0,8	0,3	0,9		0,6	0,3
KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VELAT								
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät								
	Korko- ja valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,9	0,9		1,0		1,0	
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset								
	Korkojohdannaiset - rahavirran suojauslaskennassa	1,7	1,7		3,0		3,0	
	Valuuttajohdannaiset - käyvän arvon suojauslaskennassa	0,3	0,3					
YHTEENSÄ		2,8	2,8		4,0		4,0	

KÄYVÄT ARVOT**Käyvän arvon hierarkian tasot**

Hierarkian tason 1 rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot perustuvat samanlaisten instrumenttien noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Tällä hetkellä tason 1 rahoitusvaroja tai -velkoja ei ole.

Tason 2 rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot perustuvat merkittäviltä osin muihin kuin noteerattuihin hintatietoihin. Nämä arvostuksessa käytetyt syöttötiedot pohjautuvat merkittävilä osin joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuna) todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot perustuvat kyseistä omaisuus- tai velkaerää koskeviin muihin kuin todettavissa oleviin markkinaperusteisiin tietoihin, esimerkiksi johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen erän kannalta merkittävän, alimmalla tasolla olevan arvostustiedon perusteella. Tiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

Päättäneen tilikauden aikana ei tapahtunut merkittäviä siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen välillä.

Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä olevat sijoitukset koostuvat listaamattomista osakkeista ja osuuksista, jotka on kirjattu käypään arvoon. Ne listamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, on kirjattu hankintamenojen vähennettyinä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Johdannaiset

Kaikki johdannaiset kirjataan käypään arvoon kaupantekopäivänä ja myöhemmin ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, kassavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvonmäärittämissä.

Rahoitusleasingsopimukset

Rahoitusleasingsopimusten käyvät arvot vastaavat niiden kirjanpitoarvoja. Rahoitusleasingvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttokorkona on käytetty samanlaisten rahoitusleasingsopimusten vastaavaa korkoa.

Lyhytaikaiset rahoitusvarat ja -velat

Lyhyestä maturiteetista johtuen lyhytaikaisten rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon katsotaan vastaavan niiden kirjanpitoarvoa.

Pitkäaikaiset rahoitusvarat

Pitkäaikaisten rahoitusvarojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty tilinpäätöspäivän markkinakorkoa.

Pitkäaikaiset korolliset velat

31.12.2013 pitkäaikaisista vaihtuvakorkoisista lainoista 50,0 % (2012: 50,5 %) oli sidottu yhden kuukauden euriboriin, liboriin tai vastaavaan ja loput maksimissaan kuuden kuukauden euriboriin, liboriin tai vastaavaan. Näin ollen pitkäaikaisten vaihtuvakorkoisten lainojen käyvän arvon katsotaan vastaavan niiden kirjanpitoarvoa. Osa pitkäaikaisista vaihtuvakorkoisista lainoista on suojattu erilisillä korkojohdannaissopimuksilla, joista on kerrottu liitetiedossa 21. Kiinteäkorkoisten lainojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty tilinpäätöspäivän markkinakorkoa.

Pitkäaikaiset korottomat velat

Yrityshankintojen ja muiden hankintojen tulevaisuuden tapahtumiin perustuvat lisävastikkeet kirjataan käypään arvoon kaupantekopäivänä. Käyvän arvon määrittely perustuu diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin.

23 KOROLLISET VELAT

MILJ. EUR	KESKIKORKO, 2013, % ¹⁾			
	2013	2012	2013	2012
Pitkäaikaiset korolliset velat				
Lainat rahoituslaitoksilta	2,37	39,1	78,5	
Eläkelainat			0,1	
Rahoitusleasing	3,90	0,0	0,1	
Johdannaiset		0,3		
Lyhytaikaiset korolliset velat				
Lainat rahoituslaitoksilta	2,13	20,1	15,3	
Pitkäaikaisten lainojen lyhytaikaiset osuudet	1,99	10,0	10,1	
Yritystodistusohjelma	0,91	47,5	28,0	
Eläkelainat		0,1	2,1	
Rahoitusleasing	4,65	0,1	0,1	
Muut lyhytaikaiset velat	0,00	0,0	0,0	
YHTEENSÄ		117,2	134,2	

1) Osa lainoista on koronvaihtosopimusten kohteena. Keskikorot on laskettu ilman koronvaihtosopimusten vaikutusta. Lisätietoa liitetiedossa 21.

Rahoitusvelkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 22.

KOROLLISET VELAT VALUUTOITAIN

MILJ. EUR	2013		2012	
	PITKÄ-AIKAISET	LYHYT-AIKAISET	PITKÄ-AIKAISET	LYHYT-AIKAISET
Lainat rahoituslaitoksilta				
EUR	9,5	10,1	38,8	6,2
USD	9,8	14,6	10,5	12,9
NOK				0,3
GBP	19,8	5,0	25,3	5,1
AUD		0,0	0,1	0,0
DKK				0,5
ZAR		0,4		0,3
RUB			3,7	
Eläkelainat ja yritystodistusohjelma				
EUR		47,6	0,1	30,1
Rahoitusleasing				
GBP		0,0	0,0	0,0
Muut		0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ	39,1	77,9	78,7	55,5

RAHOITUSLEASING

MILJ. EUR	2013		2012	
	VÄHIMMÄIS-LEASING-MAKSUT	VÄHIMMÄIS-LEASING-MAKSUJEN NYKYARVO	VÄHIMMÄIS-LEASING-MAKSUT	VÄHIMMÄIS-LEASING-MAKSUJEN NYKYARVO
Vuoden sisällä	0,1	0,1	0,1	0,1
1–3 vuotta	0,0	0,0	0,1	0,1
VÄHIMMÄISLEASINGMAKSUT YHTEENSÄ	0,1	0,1	0,2	0,2
Vähennetään tulevat rahoituskulut	0,0		0,0	
VÄHIMMÄISLEASINGMAKSUJEN NYKYARVO	0,1	0,1	0,2	0,2

24 KOROTTOMAT VELAT

MILJ. EUR	2013	2012
Pitkäaikaiset korottomat velat		
Johdannaiset	1,9	3,3
Muut pitkäaikaiset velat	0,9	1,5
Lyhytaikaiset korottomat velat		
Ostovelat	17,2	16,1
Palkka- ja henkilöstösivukulujaksotukset	9,8	9,2
Arvonlisäverovelka	1,4	1,9
Johdannaiset	0,7	0,7
Saadut ennakot	0,5	0,2
Muut siirtovelat	6,3	5,9
Muut lyhytaikaiset velat	2,0	4,5
YHTEENSÄ	40,6	43,3

Muut pitkäaikaiset korottomat velat sisältävät yrityshankintojen ja muiden hankintojen tulevaisuuden tapahtumiin perustuvia lisävas-tikkeita.

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 22.

25 VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT

ANNETUT VAKUUEDET JA VASTUUSITOUMUKSET

MILJ. EUR	2013	2012
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Takaukset		0,1
YHTEENSÄ		0,1

Koska emoyhtiön 100 %:sti omistama tytäryhtiö Normark Sport Finland Oy toimii Shimanon kanssa perustetun jakeluyhteisyrityksen juridisena osakkaana, on emoyhtiö sitoutunut vastaamaan tytäryhtiönsä yhteisyritykseen liittyvien veloitteiden täyttämistä suhteessa Shimaanon.

Konsernin vuokravastuut on esitetty liitetiedossa 26.

RIITA-ASIAT JA OIKEUSPROSESSIT

Konserni sai vuonna 2013 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen koskien Suomen veroviranomaisten vuonna 2007 tekemää päätöstä, jonka perusteella konsernin emoyhtiön verotusta on oikaistu vuosilta 2004–2005. Oikaisuprosessi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen soveltamisesta vuosien 2006–2013 osalta on edelleen kesken. Konserni kirjasi vuonna 2013 tulevasta oikaisusta saamisen siltä osin, kun tuoton realisoituminen on käytännössä varmaa. Aiemmin konserni oli maksanut ja kirjannut verot ja viivästysseuraamukset täysimääräisesti hallinto-oikeuden vuonna 2011 vahvistaman veroviranomaisen kannan mukaisesti. Vuoden 2013 lopussa kiistanalaisten verojen kokonaismäärä on yhteensä 2,0 milj. euroa.

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa muita avoimia riita-asioita tai oikeusprosesseja, joilla olisi merkittävä vaikutus yhtiön taloudelliseen asemaan.

26 VUOKRASOPIMUKSET

KONSERNI VUOKRALLE OTTAJANA

Ei-purettavissa olevien vuokravastuiden erääntymisaikataulu		
MILJ. EUR	2013	2012
Vuoden sisällä	4,9	5,8
1–3 vuotta	6,1	5,1
3–5 vuotta	3,7	3,0
Yli 5 vuotta	2,1	2,7
YHTEENSÄ	16,8	16,6

Konsernilla on useita ei-purettavissa olevia ja ehdoiltaan sekä pituuksiltaan vaihtelevia vuokrasopimuksia toimistotiloista sekä varasto- ja tehdastiloista. Joihinkin vuokrasopimuksiin sisältyy uudistamisoptio.

KONSERNI VUOKRALLE ANTAJANA

Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat

MILJ. EUR	2013	2012
Vuoden sisällä	0,1	0,1
YHTEENSÄ	0,1	0,1

Osa tällä hetkellä käyttämättömistä varasto- ja toimistotiloista on annettu vuokralle. Sopimukset ovat ehdoiltaan ja pituuksiltaan vaihtelevia. Joihinkin vuokrasopimuksiin sisältyy uudistamisoptio.

27 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt, ylin johto sekä huomattavan vaikutusvallan omaavat yhteisöt. Emoyhtiön suoraan tai välillisesti omistamat tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt sekä ulkomaiset sivuliikkeet on lueteltu liitetiedossa 31. Lähipiiritapahtumat konserniyhtiöiden välillä on eliminoitu. Huomattavan vaikutusvallan omaavat yhteisöt on eritelty osiossa 'Osakkeet ja osakkeenomistajat'.

LIIKETOIMET JA AVOIMET SALDOT LÄHIPIIRIN KANSSA

MILJ. EUR	MYYNIT JA MUUT TUOTOT	OSTOT	MAKSETUT VUOKRAT	MUUT KULUT	SAAMISET	VELAT
2013						
Yhteisyritys Shimano Normark UK Ltd.	3,0				0,1	
Osakkuusyhtiö Lanimo Oü	0,0	0,1			0,0	
Yhteisö, joka käyttää konsernissa huomattavaa vaikutusvaltaa ¹⁾			0,2	0,1	0,0	
Johto			0,3			0,0
2012						
Yhteisyritys Shimano Normark UK Ltd.	3,9				0,1	0,0
Osakkuusyhtiö Lanimo Oü		0,0			0,0	
Yhteisö, joka käyttää konsernissa huomattavaa vaikutusvaltaa ¹⁾			0,2	0,1	0,0	
Johto	0,0		0,4			0,0

1) Ranskan Morvillarsissa sijaitsevan jakelukeskuksiinteistön vuokrasopimus sekä palvelumaksu. Määräysvaltaa käyttävä taho on Viellard Migeon & Cie, jonka omistus- ja ääniosuus yksin ja yhdessä tytäryhtiön kanssa on esitetty osiossa 'Osakkeet ja osakkeenomistajat'.

YLIMMÄN JOHDON TYÖSUHDE-ETUUKSET

MILJ. EUR	2013	2012
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-3,1	-2,5
Myönnettyjen osakepalkkioiden kuluvaikutus	0,1	-0,1
YHTEENSÄ	-3,0	-2,6

Ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä muusta johtoryhmästä. Joulukuussa 2013 Isabelle De Bardies luopui hallituksen jäsenyydestä johtuen hänen uusista tehtävistään yhtiön ulkopuolella. Vuonna 2013 yksi uusi jäsen nimitettiin johtoryhmään ja vuonna 2012 yksi jäsen poistui johtoryhmästä.

Hallituksen ja johtoryhmän jäsenten hallussa oli 31.12.2013 suorassa omistuksessa 3 000 yhtiön osaketta (31.12.2012: 3 000). Ylin johto omisti 31.12.2013 0,0 % (0,0%) yhtiön osakepääomasta ja osakkeiden tuottamista äänistä.

Vuosina 2013 ja 2012 johdolle ei myönnetty optioita.

Tarkemmat tiedot osakeperusteisista kannustusjärjestelmistä löytyvät liitetiedosta 28 ja osiosta 'Osakkeet ja osakkeenomistajat'. Lisätietoja johdon osakeomistuksesta on esitetty osiossa 'Hallitus ja johto'.

Konsernin lähipiiritapahtumat ylimmän johdon tai heidän läheisten perheenjäseniensä kanssa on esitetty edellä olevassa taulukossa 'Liiketoimet ja avoimet saldot lähipiirin kanssa'.

TOIMITUSJOHTAJAN TYÖSUHDE-ETUUKSET

MILJ. EUR	2013	2012
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-0,5	-0,5
Myönnettyjen osakepalkkioiden kuluvaikutus	0,0	0,0
YHTEENSÄ	-0,5	-0,5

Vuonna 2013 toimitusjohtajan vuosipalkka luontoisetuineen oli 337 635 euroa, josta suoritettiin 37 635 euroa rahapalkkana ja 300 000 euroa lisäeläkkeenä. Lisäeläke on toimitusjohtajan henki-

lökohtainen järjestely. Toimitusjohtaja on oikeutettu myös bonuksiin konsernin johdon bonusjärjestelmän periaatteiden mukaisesti. Vuonna 2013 hänelle suoritettiin maksuperusteisesti bonusta 73 071 euroa vuodelta 2012. Suoriteperusteisesti vuodelta 2013 kertyi bonusta 110 875 euroa. Toimitusjohtaja ei ole Suomen lakisääteisen eläketurvan piirissä. Vuosipalkan lisäksi toimitusjohtajalle maksettiin vuonna 2013 sopimusperusteisesti 56 485 euroa Suomen lakisääteistä eläketurvaa vastaavan eläketurvan järjestämiseen. Eläkeikä vastaa Suomen lakisääteistä eläketurvaa. Tämän lisäksi toimitusjohtajalla on oikeus 8 400 euron vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen vuodessa tai muuhun vastaavaan järjestelyyn. Toimitusjohtajalle maksetaan sama palkkio hallitusjäsenyydestään kuin muillekin hallituksen jäsenille, joka on 45 000 euroa vuodelta 2013.

Yhtiö voi irtisanoo toimitusjohtajasopimuksen milloin tahansa tai 24 kuukauden pituisella irtisanomisajalla. Toimitusjohtaja voi irtisanoo toimitusjohtajasopimuksen kolmen tai kuuden kuukauden pituisella irtisanomisajalla. Irtisanomisajan pituus on riippuvainen irtisanomisen perusteesta. Toimitusjohtaja on oikeutettu 24 kuukauden palkan suuruiseen erokorvaukseen (pois lukien bonukset), mikäli yhtiö irtisanoo sopimuksen ilman sopimuksen mukaista syytä.

MUUN JOHTORYHMÄN TYÖSUHDE-ETUUKSET

MILJ. EUR	2013	2012
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-2,2	-1,6
Myönnettyjen osakepalkkioiden kuluvaikutus	0,1	-0,1
YHTEENSÄ	-2,1	-1,7

Kuukausipalkan lisäksi konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat konsernin johdon bonusjärjestelmään. Allokoitavan bonuksen määrä perustuu hallituksen kyseisen vuoden tulokselle ja kassavirralla asettamiin tavoitteisiin. Jos tavoitetasoa ei saavuteta, bonuksen maksaminen perustuu täysin hallituksen harkintaan. Bonukset maksetaan kahdessa erässä: ensimmäinen erä, kun tilintarkastettu tulos kyseiselle vuodelle on tiedossa ja toinen erä muutaman kuukauden määrärajan kuluttua, johdon työsuhteiden pysyvyyden kannustamiseksi.

HALLITUKSEN TYÖSUHDE-ETUUEDET

MILJ. EUR	2013	2012
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-0,4	-0,4
YHTEENSÄ	-0,4	-0,4

Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosittain 100 000 euron palkkio ja muille hallituksen jäsenille 45 000 euron palkkio. Palkitsemisvaliokunnan jäsenet eivät ole oikeutettuja muuhun palkkioon. Hallituksen jäsenet ovat oikeutettuja yhtiön matkustussäännön mukaiseen kulukorvaukseen matkustuskuluista. Tilikaudella 2013 hallituksen jäsenille maksettiin yhteensä 370 000 euroa heidän työstään hallituksessa ja palkitsemisvaliokunnassa (2012: 370 000 euroa).

28 OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Tilikauden aikana konsernilla oli voimassa yksi osakepalkkiojärjestelmä (2012). Ohjelman alkuperäistä ansaintajaksoa (1.4.2012–30.6.2013) pidennettiin 6 kuukaudella jatkamaan 31.12.2013 asti. Mahdollinen palkkio perustui konsernin varastotasojen kehittymiseen sekä käyttökatteeseen. Ohjelma päättyi joulukuun lopussa ja sen perusteella ei maksettu palkkioita. Ohjelman arvo vastasi yhteensä enintään 235 000 yhtiön osakkeen arvoa. Osakekurssi järjestelmän myöntämishetkellä oli 4,86 euroa.

OSAKEPERUSTEISTEN MAKSUJEN KIRJAUKSET TULOSLASKELMAAN

MILJ. EUR	2013	2012
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut		
Osakkeina toteutettavat ja maksettavat järjestelyt	0,3	-0,3
Osakeperusteisten maksujen sosiaalikuluvaraus	0,0	0,0
Laskennalliset verot	0,0	0,0
YHTEENSÄ	0,3	-0,3

OSAKEPERUSTEISTEN MAKSUJEN KIRJAUKSET TASEESEEN

MILJ. EUR	2013	2012
Varat		
Laskennalliset verosaamiset	0,0	0,0
Oma pääoma ja velat		
Oma pääoma	0,0	0,0
Osakeperusteisten maksujen sosiaalikuluvaraus ¹⁾	0,0	0,0

1) Sisältyy lyhytaikaisiin muihin korottomiin velkoihin.

29 OSAKEKOHTAINEN TULOS

MILJ. EUR	2013	2012 Oikaistu ¹⁾
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, milj. euroa	12,5	10,1
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	38 660	38 885
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	38 660	38 885
Osakekohtainen tulos, EUR	0,32	0,26
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	0,32	0,26

1) Ks. liitetieto 1

Tarkemmat tiedot osakekohtaisen tuloksen laskemisesta on esitetty konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

30 TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernilla ei ole tiedossa sellaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet olennaisesti vuoden 2013 tilinpäätökseen. Merkittävät tilinpäätöshetken jälkeiset tapahtumat on käsitelty hallituksen toimintakertomuksessa.

31 KONSERNIYRITYKSET

TYTÄRYHTIÖT ALUEITTAIN		MAA	KONSERNIN OMISTUSOSUUS (%)	TOIMINNAN LUONNE
Pohjoismaat				
Rapala VMC Iceland ehf	*	Islanti	100	Jakelu
Normark Norway AS	*	Norja	100	Jakelu
Remen Slukfabrikk AS		Norja	100	Hallinto
Vangen AS		Norja	100	Hallinto
Mora Ice AB		Ruotsi	100	Hankinta
Normark Scandinavia AB	*	Ruotsi	100	Jakelu
KL-Teho Oy	*	Suomi	100	Tuotanto
Marttiini Oy	*	Suomi	100	Tuotanto
Normark Sport Finland Oy	*	Suomi	100	Hankinta
Normark Suomi Oy		Suomi	100	Jakelu
Peltonen Ski Oy		Suomi	100	Tuotanto
Rapala Shimano East Europe Oy	2)	Suomi	50	Hallinto
Normark Denmark A/S	*	Tanska	100	Jakelu
Muu Eurooppa				
Rapala Finance N.V.	*	Belgia	100	Hallinto
ACE Ltd.		Iso-Britannia	100	Hallinto
Dynamite Baits Ltd.	*	Iso-Britannia	100	Tuotanto
Normark Sport Ltd.		Iso-Britannia	100	Hallinto
Normark Spain SA	*	Espanja	100	Jakelu
Rapala B.V.	*	Hollanti	100	Hallinto
SIA Normark Latvia		Latvia	100	Jakelu
Normark UAB		Liettua	100	Jakelu
Normark Portugal SA		Portugali	100	Jakelu
Normark Polska Sp.z.o.o.	*	Puola	100	Jakelu
Rapala France SAS	*	Ranska	100	Jakelu
VMC Pêche SA	*	Ranska	100	Tuotanto
SC Normark Sport Romania S.r.l.		Romania	66,6	Jakelu
Rapala-Fishco AG	*	Sveitsi	100	Jakelu
Normark S.r.o.	2)	Tsekin tasavalta	50	Jakelu
Normark Hungary Ltd	*	Unkari	66,6	Jakelu
VMC-Water Queen Ukraine	2)	Ukraina	50	Jakelu
FLLC Normark	2)	Valko-Venäjä	50	Jakelu
OOO Raptech	*	Venäjä	100	Tuotanto
ZAO Normark	2)	Venäjä	50	Jakelu
Marttiini Oü		Viro	100	Tuotanto
Normark Eesti Oü		Viro	100	Jakelu
Rapala Eesti AS	*	Viro	100	Tuotanto
Pohjois-Amerikka				
Normark Inc.		Kanada	100	Jakelu
NC Holdings Inc.	*	USA	100	Hallinto
Normark Corporation		USA	100	Jakelu
Normark Innovations, Inc.		USA	100	Hankinta
VMC Inc.		USA	100	Jakelu

1) Perustettu 2013

2) Määräysvalta Rapala-konsernilla

* Emoyhtiön omistamat osakkeet

TYTÄRYHTIÖT ALUEITTAIN	MAA	KONSERNIN OMISTUSOSUUS (%)	TOIMINNAN LUONNE	
Muut maat				
Rapala VMC Australia Pty Ltd	*	Australia	100	Jakelu
Rapala V.M.C. Do Brazil	*	Brasilia	100	Jakelu
Normark Chile Ltd		Chile	100	Jakelu
Rapala VMC South-Africa Distributors Pty Ltd.	*	Etelä-Afrikka	70	Jakelu
Rapala VMC Korea Co., Ltd	*	Etelä-Korea	100	Jakelu
Rapala VMC (Hong Kong) Ltd	*	Hongkong	100	Hankinta
Willtech (PRC) Ltd.		Hongkong	100	Tuotanto
PT Rapala Indonesia	*	Indonesia	100	Jakelu
PT Rapala VMC Batam		Indonesia	100	Tuotanto
PT VMC Fishing Tackle Indonesia		Indonesia	100	Tuotanto
Rapala Japan K.K.	*	Japani	100	Jakelu
Normark Kazakhstan LLP	2)	Kazakstan	50	Jakelu
Rapala VMC (ShenZhen) Ltd		Kiina	100	Tuotanto
Kentec Gift (Shenzhen) Ltd		Kiina	100	Jakelu
Rapala VMC China Co.	*	Kiina	100	Jakelu
Rapala VMC (Asia Pacific) Sdn Bhd.	*	Malesia	100	Jakelu
Rapala VMC Mexico S. de R.L. de C.V		Meksiko	100	Jakelu
Rapala VMC Singapore Pte. Ltd.	1)	Singapore	100	Hallinto
Rapala VMC (Thailand) Co., Ltd.	*	Thaimaa	100	Jakelu

OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET	MAA	KONSERNIN OMISTUSOSUUS (%)	TOIMINNAN LUONNE	
Shimano Normark UK Ltd.	*	Iso-Britannia	50	Jakelu
Lanimo Oü		Viro	33,3	Tuotanto

ULKOMAISET SIVULIIKKEET

Rapala VMC (Hong Kong) Ltd, sivuliike Taiwanilla
Normark S.r.o., sivuliike Slovakian tasavallassa

1) Perustettu 2013

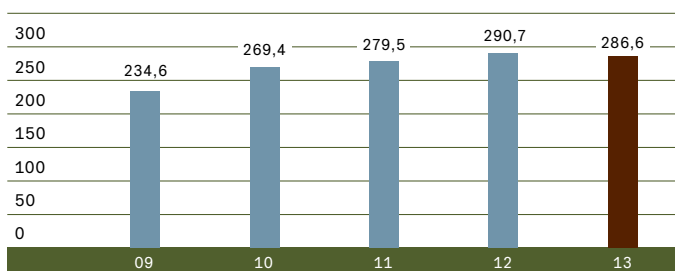
2) Määräysvalta Rapala-konsernilla

* Emoyhtiön omistamat osakkeet

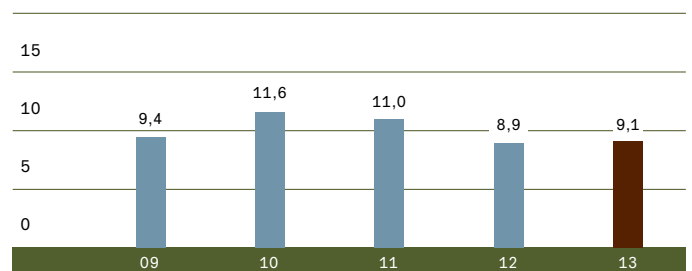
TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

		2013	2012	2011	2010	2009
Toiminnan laajuus ja kannattavuus³⁾						
Liikevaihto	MILJ. EUR	286,6	290,7	279,5	269,4	234,6
Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia	MILJ. EUR	33,6	32,7	37,7	37,4	28,9
suhteessa liikevaihtoon	%	11,7	11,2	13,5	13,9	12,3
Liikevoitto	MILJ. EUR	26,1	25,9	30,7	31,3	22,1
suhteessa liikevaihtoon	%	9,1	8,9	11,0	11,6	9,4
Voitto ennen veroja	MILJ. EUR	20,6	21,0	25,2	29,5	19,9
suhteessa liikevaihtoon	%	7,2	7,2	9,0	10,9	8,5
Tilikauden voitto	MILJ. EUR	16,1	14,0	17,2	20,7	14,3
suhteessa liikevaihtoon	%	5,6	4,8	6,2	7,7	6,1
Jakautuminen						
Emoyhtiön omistajille	MILJ. EUR	12,5	10,1	14,0	18,0	12,1
Määräysvallattomille omistajille	MILJ. EUR	3,6	3,8	3,2	2,8	2,2
Investoinnit	MILJ. EUR	10,7	14,4	10,0	12,7	7,6
suhteessa liikevaihtoon	%	3,7	5,0	3,6	4,7	3,2
Tutkimus- ja kehityskulut	MILJ. EUR	1,6	2,0	2,1	2,1	2,0
suhteessa liikevaihtoon	%	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9
Korollinen nettovelka kauden lopussa	MILJ. EUR	96,3	89,9	91,1	89,9	79,2
Sijoitettu pääoma kauden lopussa	MILJ. EUR	231,4	227,5	226,9	219,1	190,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	%	11,4	11,4	13,8	15,3	11,5
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	11,8	10,2	13,0	17,2	13,3
Omavaraisuusaste kauden lopussa	%	44,5	42,2	43,2	42,6	42,8
Velkaantumisaste (netto) kauden lopussa	%	71,2	65,3	67,1	69,5	70,9
Henkilöstö keskimäärin	Henkilöä	2 428	2 127	2 208	2 317	2 259
Henkilöstö kauden lopussa	Henkilöä	2 590	2 090	1 921	2 313	2 271

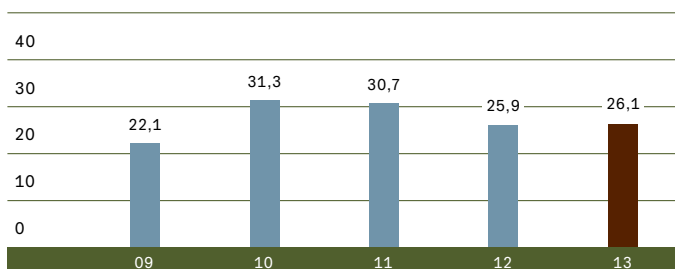
LIKEVAIHTO, MILJ. EUR

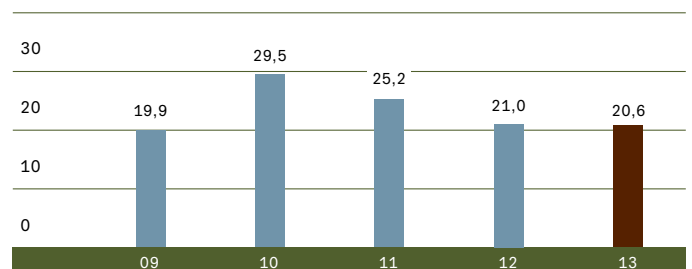
LIKEVOITTO MARGINAALI, %

LIKEVOITTO, MILJ. EUR

VOITTO ENNEN VEROJA, MILJ. EUR

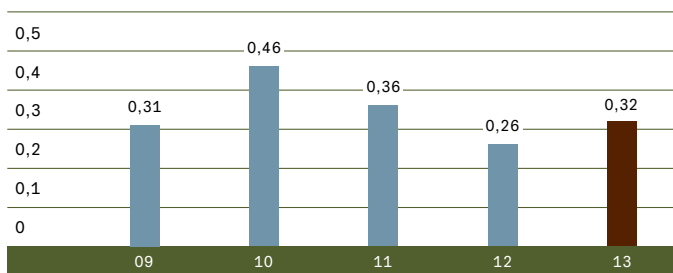
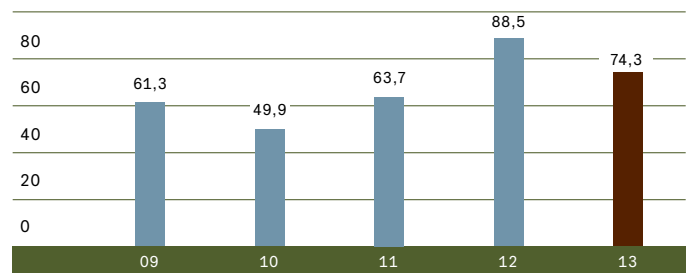
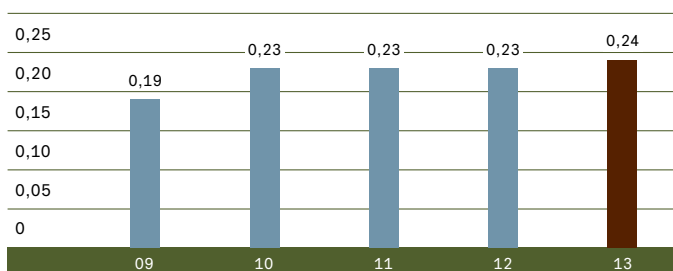
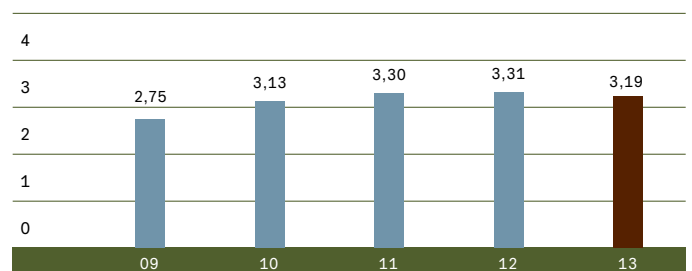

		2013	2012	2011	2010	2009
Osakekohtaiset tunnusluvut³⁾						
Osakekohtainen tulos	EUR	0,32	0,26	0,36	0,46	0,31
Osakekohtainen tulos, laimennettu	EUR	0,32	0,26	0,36	0,46	0,31
Oma pääoma/osake	EUR	3,19	3,31	3,30	3,13	2,75
Osakekohtainen osinko ¹⁾	EUR	0,24	0,23	0,23	0,23	0,19
Osinko/tulos ¹⁾	%	74,3	88,5	63,7	49,9	61,3
Efekttiivinen osinkotuotto ¹⁾	%	4,62	4,74	4,07	3,35	3,82
Hinta/voittosuhte		16,1	18,7	15,7	14,9	16,1
Osakkeen viimeinen kurssi kauden lopussa	EUR	5,20	4,85	5,65	6,86	4,97
Osakkeen alin kurssi	EUR	4,56	4,52	4,86	4,80	3,50
Osakkeen ylin kurssi	EUR	5,50	6,50	7,38	6,86	5,16
Tilikauden keskiparssi	EUR	4,88	5,50	6,23	5,75	4,46
Osakkeiden vaihto	kpl	3 122 353	5 679 621	6 479 735	4 051 489	3 138 597
Osuus osakkeiden keskimääräisestä määrästä	%	8,08	14,61	16,65	10,38	8,01
Osakepääoma	MILJ. EUR	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Osinko tilikaudelta ¹⁾	MILJ. EUR	9,3	8,9	8,9	9,0	7,4
Osakekannan markkina-arvo ²⁾	MILJ. EUR	200,5	188,0	219,9	267,0	194,5
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ²⁾	1 000 kpl	38 561	38 767	38 916	38 928	39 128
Omien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa	1 000 kpl	907	701	552	540	340
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä ²⁾	1 000 kpl	38 660	38 885	38 928	39 038	39 208
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, laimennettu ²⁾	1 000 kpl	38 561	38 767	38 916	38 928	39 128
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, laimennettu ²⁾	1 000 kpl	38 660	38 885	38 928	39 038	39 208

1) Vuoden 2013 osalta hallituksen esitys.

2) Ei sisällä omia osakkeita.

3) Vertailutiedot oikaistu, ks. liitetieto 1.

OSAKEKOHTAINEN TULOS, EUR**OSINKO/TULOS, %****OSAKEKOHTAINEN OSINKO, EUR****OMA PÄÄOMA/OSAKE, EUR**

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia (EBITDA)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat - korolliset saamiset
Sijoitettu pääoma	=	Oma pääoma yhteensä + korollinen nettovelka
Käyttöpääoma	=	Vaihto-omaisuus + korottomat saamiset - korottomat velat
Korottomat saamiset	=	Varat yhteensä - korolliset saamiset - aineettomat ja aineelliset hyödykkeet - myytävänä olevat omaisuuserät
Korottomat velat	=	Velat yhteensä - korolliset velat
Korollinen nettovelka/EBITDA -suhde	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	=	$\frac{\text{Liikevoitto} \times 100}{\text{Sijoitettu pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto} \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Velkaantumisaste (netto), %	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka} \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä} \times 100}{\text{Oma pääoma ja velat yhteensä - saadut ennakot}}$
Osakekohtainen tulos, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Osakkeiden painotettu keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä}}$
Osakekohtainen osinko, EUR	=	$\frac{\text{Tilikaudella jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Osinko/tulos, %	=	$\frac{\text{Tilikaudella jaettu osinko} \times 100}{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}$
Oma pääoma/osake, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{Osakkeen osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}$
Hinta/voittosuhte (P/E)	=	$\frac{\text{Osakkeen osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakkeen keskikurssi, EUR	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$
Osakekannan markkina-arvo, EUR	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa (ilman omia osakkeita) x viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	=	Keskiarvo laskettu kuukausien keskiarvoista

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

EUR	2013	2012	LIITETIETO
Liikevaihto	31 840 744	31 815 493	2
Liiketoiminnan muut tuotot	47 505	162 749	3
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	431 950	-683 406	
Valmistus omaan käyttöön	69 247	146 253	
Materiaalit ja palvelut	-13 241 290	-14 086 819	5
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-8 919 671	-8 655 178	6
Liiketoiminnan muut kulut	-5 447 167	-5 789 463	4
Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia	4 781 317	2 909 629	
Poistot ja arvonalentumiset	-1 159 006	-1 083 197	7
Liikevoitto	3 622 312	1 826 432	
Rahoitustuotot ja -kulut	683 283	9 408 583	8
Voitto ennen satunnaisia eriä	4 305 595	11 235 015	
Satunnaiset erät	1 000 000	1 900 000	9
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	5 305 595	13 135 015	
Tilinpäätössiirrot	-107 051	-298 128	10
Tuloverot	1 263 239	-450 643	11
TILIKAUDEN VOITTO	6 461 782	12 386 244	

EMOYHTIÖN TASE

VARAT

EUR	2013	2012	LIITETIETO
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	668 936	818 089	12
Aineelliset hyödykkeet	6 379 806	6 101 004	13
Sijoitukset	179 961 865	171 256 188	14
Korolliset saamiset	343 265	5 692 026	16
Korottomat saamiset	1 397 118	1 419 774	16
Pitkäaikaiset varat yhteensä	188 750 989	185 287 080	
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	7 105 504	6 743 445	15
Sijoitukset ja saamiset			
Korolliset	18 276 726	19 434 430	16
Korottomat	13 304 023	15 673 241	16
Rahat ja pankkisaamiset	1 077 362	7 262 152	
Lyhytaikaiset varat yhteensä	39 763 614	49 113 268	
VARAT YHTEENSÄ	228 514 603	234 400 347	

OMA PÄÄOMA JA VELAT

EUR	2013	2012	LIITETIETO
Oma pääoma			
Osakepääoma	3 552 160	3 552 160	
Ylikurssirahasto	16 680 961	16 680 961	
Arvonmuutosrahasto	-1 694 767	-2 991 473	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4 914 371	4 914 371	
Omat osakkeet	-4 360 358	-3 355 093	
Edellisten tilikausien voitto	18 766 558	15 282 167	
Tilikauden voitto	6 461 782	12 386 244	
Oma pääoma yhteensä	44 320 707	46 469 338	
Tilinpäätössiirtojen kertymä	1 264 229	1 157 177	
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset	40 837 227	79 174 924	
Korottomat	1 942 641	3 307 764	
Pitkäaikaiset velat yhteensä	42 779 868	82 482 688	17
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset	108 803 672	72 588 526	
Korottomat	31 346 128	31 702 618	
Lyhytaikaiset velat yhteensä	140 149 800	104 291 144	17
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	228 514 603	234 400 347	

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA

TUHAAT EUR	2013	2012	LIIKETEIETO
Tilikauden voitto	6 462	12 386	
Oikaisuerät			
Tuloverot	-1 263	451	11
Rahoitustuotot ja -kulut	-683	-9 409	8
Ei-rahamääräisten erien oikaisu			
Poistot ja arvonalentumiset	1 159	1 083	7
Muut oikaisut	-1 197	-1 149	
Oikaisuerät yhteensä	-1 984	-9 022	
Rahoituserät			
Maksetut korot	-3 608	-3 485	
Saadut korot	895	1 085	
Maksetut verot	1 464	-1 435	
Saadut osingot	4 138	13 773	
Muut rahoituserät, netto	176	-2 893	
Rahoituserät yhteensä	3 065	7 045	
Käyttöpääoman muutos			
Saamisten muutos	2 358	872	
Vaihto-omaisuuden muutos	-362	692	
Velkojen muutos	1 129	332	
Käyttöpääoman muutos yhteensä	3 125	1 896	
Liiketoiminnan nettorahavirta	10 668	12 305	
Investointien rahavirta			
Aineellisten hyödykkeiden myynnit	42	413	13
Aineellisten hyödykkeiden ostot	-1 335	-1 359	13
Sijoitukset tytäryhtiöihin ja tytäryhtiöiden hankinnat	-18 468	-23 060	14
Pääomanpalautukset	8 237		14
Korollisten saamisten muutos	3 591	-3 022	
Investointien rahavirta yhteensä	-7 933	-27 028	
Rahoituksen rahavirta			
Maksetut osingot	-8 902	-8 948	
Omien osakkeiden hankinta	-1 005	-744	
Lainojen nostot	143 935	221 066	
Lainojen takaisinmaksut	-144 738	-197 210	
Saadut konserniavustukset	1 900	2 300	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-8 810	16 464	
Rahavarojen muutos	-6 075	1 741	
Rahavarat tilikauden alussa	7 262	5 837	
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-110	-316	
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	1 077	7 262	

LASKELMA EMOYHTIÖN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

EUR	2013	2012
Osakepääoma 1.1.	3 552 160	3 552 160
OSAKEPÄÄOMA 31.12.	3 552 160	3 552 160
Ylikurssirahasto 1.1.	16 680 961	16 680 961
YLIKURSSIRAHASTO 31.12.	16 680 961	16 680 961
Arvonmuutosrahasto 1.1.	-2 991 473	-2 132 705
Voitot ja tappiot rahavirran suojauksista	1 296 706	-858 768
ARVONMUUTOSRAHASTO 31.12.	-1 694 767	-2 991 473
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	4 914 371	4 914 371
SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO 31.12.	4 914 371	4 914 371
Omia osakkeita 1.1.	-3 355 093	-2 611 276
Omien osakkeiden hankinta	-1 005 266	-743 816
OMAT OSAKKEET 31.12.	-4 360 358	-3 355 093
Kertyneet voittovarot 1.1.	27 668 412	24 230 367
Maksetut osingot	-8 901 854	-8 948 199
Tilikauden tulos	6 461 782	12 386 244
KERTYNEET VOITTOVARAT 31.12.	25 228 340	27 668 412
JAKOKELPOISET VARAT		
JAKOKELPOISET VOITTOVARAT	2013	2012
Edellisten tilikausien voitto	27 668 412	24 230 367
Maksetut osingot	-8 901 854	-8 948 199
Omien osakkeiden hankinta	-4 360 358	-3 355 093
Arvonmuutosrahasto	-1 694 767	-2 991 473
Tilikauden tulos	6 461 782	12 386 244
JAKOKELPOISET VOITTOVARAT	19 173 215	21 321 846
Muut jakokelpoiset varat		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4 914 371	4 914 371
JAKOKELPOISET VARAT YHTEENSÄ	24 087 586	26 236 217
EMOYHTIÖN OSAKEPÄÄOMA		
	2013	2012
Osaketta	39 468 449	39 468 449
EUR	3 552 160	3 552 160

Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen. Tarkempaa tietoa hallituksen valtuutuksista ja omien osakkeiden ostoista on esitetty osiossa Osakkeet ja Osakkeenomistajat.

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT

1 LAADINTAPERIAATTEET

Rapala VMC Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat

Valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssilla ja muuntamisessa syntyvät kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan.

Tuottojen kirjaaminen

Tuotteiden ja palvelujen myynti kirjataan suoriteperiaatteen mukaisesti, kun myytäviin tuotteisiin ja palveluihin liittyvät olennaiset riskit siirtyvät ostajalle eikä ole todennäköistä, että asiakas palauttaisi tavaran. Liikevaihto koostuu laskutuksesta vähennettynä kassa-alennuksilla ja valmisteveroilla.

Tutkimus- ja tuotekehityskulut

Tutkimus- ja tuotekehitystoiminnasta syntyneet kulut kirjataan vuosikuluiksi, lukuun ottamatta kuluja, jotka kohdistuvat selvästi uusien liiketoiminta-alueiden kehittämiseen. Tällaiset kehittämisskulut on aktivoitu, jos ne ovat selvästi erotettavissa ja jos yhtiö hyväksyy kehitetyt tuotteet teknisesti toteutuskelpoisiksi ja kaupallisesti kannattaviksi, olettaen että tuotot kattavat jaksotetut ja tulevat kehitys- ja tuotantokulut, myynti- ja hallintokulut sekä mahdolliset muut projektiin liittyvät kulut.

Kehityskulut jaksotetaan enintään viidelle vuodelle ja poistetaan tasapoistoina.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan FIFO-periaatetta noudattaen hankintamenoa tai alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoa on laskettu välittömät aineet, palkat sosiaalikuluneen sekä muut välittömät kustannukset. Vaihto-omaisuus esitetään epäkuranttikirjauksilla vähennettynä.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on esitetty alkuperäisen hankintameno mukaisina vähennettynä suunnitelman mukaisilla kertyneillä poistoilla. Suunnitelman mukaiset tasapoistot perustuvat hankintamenoa ja arvioituun taloudelliseen käyttöikään.

Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset käyttöajat ovat seuraavat:

Aineettomat oikeudet	3–15 vuotta
Rakennukset	10–20 vuotta
Koneet ja kalusto	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Eläkejärjestelyt

Kaikki yhtiön eläkejärjestelyt ovat luonteeltaan sellaisia, joissa vain työnantajan maksama osuus on määrätty. Näistä suurin osa on lakisääteistä eläketurvaa ja viranomaisten määräyksiin perustuvia maksuja. Eläkemenot kirjataan kuluksi työntekijöiden työssäoloaikana suoriteperusteisesti.

Rahoitusjohdannaisten arvostaminen

Kaikki johdannaiset kirjataan käypään arvoon kaupantekopäivänä ja myöhemmin ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, rahavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvonmääritysmalleihin. Tavallisten valuuttatermiinien käyvät arvot määritellään diskonttaamalla tulevaisuuden nimellismääräiset kassavirrat vastaavilla koroilla ja muuntamalla näin saadut diskonttatut kassavirrat spot-kursseilla. Muiden johdannaisten instrumenttien käyvät arvot lasketaan Bloombergin markkinatietotyökalan avulla tai saadaan vastapuolena olevalta pankilta.

Rahavirran suojauslaskennan soveltamiskriteerit täyttävien johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan siltä osin kun suojaus on tehokas. Suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten sekä suojauksen tehostamaan osaan liittyvät käyvän arvon muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Omat osakkeet

Yhtiön hankkimat omat osakkeet niihin suoraan liittyvine menoineen kirjataan oman pääoman vähennykseksi kaupankäyntipäivänä. Omien osakkeiden hankinta ja luovutus sekä niihin liittyvät kuluerät esitetään oman pääoman muutoksena.

Rahavirtalaskelma

Muutokset rahavirrassa on esitetty liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoina.

2 LIIKEVAIHTO

TUHAT EUR	2013	2012
Kohdemaan mukaan		
Pohjois-Amerikka	16 402	17 928
Pohjoismaat	2 583	1 990
Muu Eurooppa	8 722	7 823
Muut maat	4 134	4 074
YHTEENSÄ	31 841	31 815

Emoyhtiön liikevaihto muodostuu uistinliiketoiminnasta, joka kuuluu Konsernin kalastustuotteet -segmenttiin konsernin liiketoiminta-segmenttiraportoinnissa.

3 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

TUHAT EUR	2013	2012
Vuokratuotot	20	23
Muut tuotot	28	140
YHTEENSÄ	48	163

4 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

TUHAT EUR	2013	2012
Kunnossapito	-1 404	-1 247
Myynti- ja markkinointikulut	-625	-640
Matkakulut	-595	-626
IT ja tietoliikenne	-433	-345
Maksetut vuokrat	-289	-303
Tilintarkastajien palkkiot ja palvelut	-111	-98
Rahdit	-89	-52
Myyntikomissiot	-119	-74
Muut kulut	-1 781	-2 405
YHTEENSÄ	-5 447	-5 789

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT JA PALVELUT

TUHAT EUR	2013	2012
Tilintarkastuspalkkiot	-110	-98
Muut palkkiot	-1	
YHTEENSÄ	-111	-98

5 MATERIAALIT JA PALVELUT

TUHAT EUR	2013	2012
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-13 085	-13 998
Varaston muutos	-70	-8
Ulkopuoliset palvelut	-87	-81
YHTEENSÄ	-13 241	-14 087

6 TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

TUHAT EUR	2013	2012
Palkat ja palkkiot	-7 269	-7 065
Eläkekulut	-1 159	-1 115
Muut henkilöstösivukulut	-492	-475
YHTEENSÄ	-8 920	-8 655
Henkilöstö keskimäärin	166	167

Hallituksen palkat ja palkkiot olivat yhteensä 370 tuhatta euroa (2012: 370 tuhatta euroa).

7 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

TUHAT EUR	2013	2012
Poistot aineettomista hyödykkeistä		
Tavaramerkit	-92	-93
Muut aineettomat hyödykkeet	-57	-42
Poistot aineellisista hyödykkeistä		
Rakennukset ja rakennelmat	-143	-147
Koneet ja kalusto	-867	-801
YHTEENSÄ	-1 159	-1 083

8 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

TUHAT EUR	2013	2012
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	4 137	13 450
Osinkotuotot muilta	1	3
Kurssivoitot	4 208	8 886
Kurssitappiot	-3 136	-9 202
Arvon alentumiset		
Tytäryhtiöosakkeet	-1 525	
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Korkotuotot	801	1 141
Muut rahoitustuotot	202	118
Korko- ja muut rahoituskulut		
Korkokulut	-3 558	-3 774
Muut rahoituskulut	-447	-1 213
YHTEENSÄ	683	9 409

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT TYTÄRYHTIÖILLE/TYTÄRYHTIÖILTÄ

TUHAT EUR	2013	2012
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	4 137	13 450
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Korkotuotot	796	1 126
Muut rahoitustuotot	202	96
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut	-277	-239
YHTEENSÄ	4 859	14 433

TULOSLASKELMAAN KIRJATUT KURSSIEROT

TUHAT EUR	2013	2012
Liikevaihtoon sisältyvät kurssierot	-14	210
Ostoihin ja muihin kuluihin sisältyvät kurssierot	-106	-26
Valuuttakurssierot rahoitustuotoissa ja -kuluissa	1 072	-316
YHTEENSÄ	951	-132

9 SATUNNAISET ERÄT

TUHAT EUR	2013	2012
Saadut konserniavustukset	1 000	1 900
YHTEENSÄ	1 000	1 900

10 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

TUHAT EUR	2013	2012
Poistoeron muutos		
Aineettomat hyödykkeet	3	-18
Rakennukset ja rakennelmat	48	-51
Koneet ja kalusto	-158	-229
YHTEENSÄ	-107	-298

11 TULOVEROT

TULOVEROT TULOSLASKELMASSA

TUHAT EUR	2013	2012
Tuloverot		
Tuloverot satunnaisista eristä	-245	-466
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-380	-36
Aikaisempien tilikausien tuloverot	1 888	50
YHTEENSÄ	1 263	-451

Emoyhtiön laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole merkitty taseeseen.

12 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

2013

TUHAT EUR	TAVARAMERKIT	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	924	2 065	2 989
Vähennykset		-300	-300
HANKINTAMENO 31.12.	924	1 765	2 689
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-286	-1 886	-2 172
Vähennykset		300	300
Tilikauden poistot	-92	-57	-149
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.	-378	-1 642	-2 020
Kirjanpitoarvo 1.1.	639	179	818
Kirjanpitoarvo 31.12.	546	122	669

2012

TUHAT EUR	TAVARAMERKIT	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	924	7 506	8 430
Lisäykset		117	117
Vähennykset		-5 570	-5 570
Uudelleen ryhmittelyt		12	12
HANKINTAMENO 31.12.	924	2 065	2 989
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-193	-7 387	-7 580
Vähennykset		5 543	5 543
Tilikauden poistot	-93	-42	-135
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.	-286	-1 886	-2 172
Kirjanpitoarvo 1.1.	732	119	851
Kirjanpitoarvo 31.12.	639	179	818

13 AINEELLISET HYÖDYKKEET

2013

TUHAT EUR	MAA-ALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	106	4 272	17 505	44	393	22 319
Lisäykset			80	83	1 246	1 409
Vähennykset			-765		-38	-803
Uudelleen ryhmittelyt		260	-259	1 189	-1 190	
HANKINTAMENO 31.12.	106	4 532	16 561	1 316	411	22 925
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-3 563	-12 655			-16 218
Vähennykset			682			682
Uudelleen ryhmittelyt			708	-708		
Tilikauden poistot		-143	-783	-83		-1 009
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.		-3 706	-12 048	-791		-16 545
Kirjanpitoarvo 1.1.	106	709	4 850	44	393	6 101
Kirjanpitoarvo 31.12.	106	826	4 513	525	411	6 380

2012

TUHAT EUR	MAA-ALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	144	4 655	16 452	44	561	21 855
Lisäykset		10	319		938	1 267
Vähennykset	-38	-532	-192		-29	-791
Uudelleen ryhmittelyt		139	926		-1 077	-12
HANKINTAMENO 31.12.	106	4 272	17 505	44	393	22 319
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-3 850	-11 913			-15 763
Vähennykset		434	59			493
Tilikauden poistot		-147	-801			-948
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.		-3 563	-12 655			-16 218
Kirjanpitoarvo 1.1.	144	805	4 539	44	561	6 092
Kirjanpitoarvo 31.12.	106	709	4 850	44	393	6 101

14 SIIJOITUKSET

2013

TUHAT EUR	TYTÄRYHTIÖ- OSAKKEET	OSUUDET YHTEISYRITYKSISSÄ	MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIIJOITUKSET	YHTEENSÄ
Kirjanpitoarvo 1.1.	169 410	1 612	234	171 256
Lisäykset	18 468			18 468
Pääoman palautukset	-8 237			-8 237
Arvonlennukset	-1 525			-1 525
KIRJANPITOARVO 31.12.	178 116	1 612	234	179 962

2012

TUHAT EUR	TYTÄRYHTIÖ- OSAKKEET	OSUUDET YHTEISYRITYKSISSÄ	MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIIJOITUKSET	YHTEENSÄ
Kirjanpitoarvo 1.1.	146 350	1 609	234	148 193
Lisäykset	20 675	3		20 678
Yrityshankinnat	2 385			2 385
KIRJANPITOARVO 31.12.	169 410	1 612	234	171 256

15 VAIHTO- OMAISUUS

TUHAT EUR	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet	2 020	2 089
Keskeneräiset tuotteet	3 384	3 246
Valmiit tuotteet	1 702	1 408
YHTEENSÄ	7 106	6 743

16 SAAMISET

TUHAT EUR	2013	2012
Pitkäaikaiset saamiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	343	5 354
Johdannaiset		338
Korottomat		
Muut saamiset	1 397	1 420
Lyhytaikaiset saamiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	18 277	19 434
Korottomat		
Myyntisaamiset	8 930	11 148
Siirtosaamiset	1 829	2 417
Muut saamiset	1 725	1 613
Johdannaiset	821	496
YHTEENSÄ	33 321	42 219

SAAMISET TYTÄRYHTIÖILTÄ

TUHAT EUR	2013	2012
Pitkäaikaiset saamiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	343	5 354
Korottomat		
Muut saamiset	1 397	1 420
Lyhytaikaiset saamiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	18 277	18 111
Korottomat		
Myyntisaamiset	8 764	11 068
Siirtosaamiset	12	344
Muut saamiset	1 725	1 613
Johdannaiset	2	229
YHTEENSÄ	30 520	38 139

17 VELAT

TUHAT EUR	2013	2012
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset		
Lainat rahoituslaitoksilta	39 635	79 050
Eläkelainat		125
Johdannaiset	252	
Muut pitkäaikaiset velat	950	
Korottomat		
Muut velat	91	
Johdannaiset	1 852	3 308
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset		
Lainat rahoituslaitoksilta	28 429	22 941
Yritystodistusohjelma	47 500	28 000
Eläkelainat	125	2 083
Muut lyhytaikaiset velat	32 749	19 564
Korottomat		
Johdannaiset	743	764
Saadut ennakot	6	
Ostovelat	27 832	27 142
Siirtovelat	2 765	2 381
Muut lyhytaikaiset velat		1 416
YHTEENSÄ	182 930	186 774

VELAT TYTÄRYHTIÖILLE

TUHAT EUR	2013	2012
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset		
Muut pitkäaikaiset velat	950	
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset		
Muut lyhytaikaiset velat	32 749	19 566
Korottomat		
Johdannaiset		97
Ostovelat	23 286	21 799
Siirtovelat	23	
YHTEENSÄ	57 009	41 463

Kaikki pitkäaikaisen vieraan pääoman velat erääntyvät alle viiden vuoden kuluessa.

18 VUOKRASOPIMUKSET**EMOYHTIÖ VUOKRALLE OTTAJANA**

TUHAT EUR	2013	2012
Ei-purettavissa olevien vuokravastuiden erääntymisaikataulu		
Vuoden sisällä	223	213
1-3 vuotta	902	43
3-5 vuotta	277	
YHTEENSÄ	1402	256

19 VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT**ANNETUT VAKUUEDT JA VASTUUSITOUMUKSET**

TUHAT EUR	2013	2012
Omasta ja tytäryhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	7 623	7 094
YHTEENSÄ	7 623	7 094

Annetut pantit ja vastuusitoumukset ovat konsernin rahoituslainojen ja eläkelainojen vakuutena. Emoyhtiö on myös antanut nimitakauksia tytäryhtiöiden vuokrasopimusten vakuudeksi. Yhtiö uudelleenjärjesteli pankkilainansa huhtikuussa 2012, jolloin vanhaan lainajärjestelyyn liittyvä yritysikiinnitys vapautui. Uudet lainasopimukset ovat vakuudettomia, ja niihin sisältyy tavanomaiset taloudelliset kovenantit.

Koska emoyhtiön 100 %:sti omistama tytäryhtiö Normark Sport Finland Oy toimii jakeluyhteisyrityksen juridisena osakkaana, on emoyhtiö sitoutunut vastaamaan tytäryhtiönsä yhteisyritykseen liittyvien velvoitteiden täyttämistä suhteessa Shimano Inc:iin.

20 JOHDANNAISET

TUHAT EUR	2013	2012
Valuuttajohdannaiset pankin kanssa		
Käypä arvo	9	-400
Nimellisarvo	75 005	61 922
Valuuttajohdannaiset tytäryhtiöiden kanssa		
Käypä arvo	2	132
Nimellisarvo	645	4 396
Korkojohdannaiset		
Käypä arvo	-2 037	-2 970
Nimellisarvo	69 521	84 952

Vuonna 2013 valuuttajohdannaisten arvonmuutoksesta on kirjattu 279 tuhatta euroa tuloslaskelmaan (2012: -344 tuhatta euroa) ja korkojohdannaista -364 tuhatta euroa (2012: -455 tuhatta euroa). Osaan korkojohdannaista sovelletaan suojauslaskentaa, ja niiden osalta arvonmuutos on kirjattu suoraan oman pääoman arvonmuutosrahastoon.

RISKIENHALLINTA

Rapala-konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tukea konsernin strategian toteuttamista ja liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Riskienhallintaa toteutetaan seuraamalla ja hallitsemalla konsernin toimintaan liittyviä riskejä ja uhkia sekä samanaikaisesti tunnistamalla ja hyödyntämällä mahdollisuuksia.

RISKIENHALLINNAN LÄHESTYMISTAPA

Hallitus seuraa ja arvioi säännöllisesti konsernin taloudellista, toiminnallista ja strategista riskipositiota ja asettaa tähän liittyviä toimintaperiaatteita ja ohjeita konsernijohdon toteutettavaksi ja koordinoitavaksi. Päivittäinen riskienhallintatyö on ensisijaisesti delegoitu kunkin liiketoimintayksikön johdon vastuulle.

Riskienhallinnan merkitys on kasvanut konsernin liiketoiminnan laajentuessa. Riskienhallinta oli vuonna 2013 konsernijohdon huomion ja kehityshankkeiden kohteena. Vuonna 2013 konsernitason riskienhallintatyön painopiste oli valuuttakurssiriskienhallinnassa sekä likviditeetti-, korko- ja vahinkoriskien hallinnassa. Muut painopistealueet olivat konsernilaajuisten vakuutusohjelmien sekä strategisen toimitusketjun kehittämisessä.

Seuraavassa on yhteenveto konsernin keskeisistä strategisista, toiminnallisista ja taloudellisista riskeistä sekä riskienhallintatoimenpiteistä.

STRATEGISET RISKIT

Urheilukalastus on yksi vapaa-ajan harrastuksen muoto ja konsernin tuotteiden kanssa kilpailee suuri joukko eri harrastusmuotoja. Konserni edistää urheilukalastuksen houkuttelevuutta aktiivisilla myynti- ja markkinointitoimilla sekä konsernin tuotemerkkien määrätietoisella kehittämisellä ja vahvistamisella. Ainutlaatuisia tutkimus- ja tuotekehitysprosessejaan ja -resurssejaan hyödyntäen konserni kehittää jatkuvasti uusia tuotteita tyydyttämään kuluttajien kysyntää sekä luo uutta kulutuskysyntää.

Brändiportfolio ja yritysmaine ovat konsernin arvokkaimpien aineettomien omaisuuserien joukossa. Konserni pyrkii aktiivisesti rakentamaan brändejään ja niiden identiteettiä sekä turvaamaan brändien ja yritysmaineen arvon säilymisen. Konsernin tuotemerkit on suojattu myös juridisin keinoin.

Kuluttajat yhdistävät konsernin brändit korkeaan laatuun, ainutlaatuisen kalastuskokemukseen ja toiminnallisuuksiin sekä luotettavaan jakelukanavaan. Kuluttajat kykenevät erottamaan konsernin tuotteet laittomista kopiotuotteista, eikä kopiointi muodosta konsernille strategista riskiä. Konserni puolustaa aineettomia oikeuksiaan voimakkaasti ja ryhtyy toimenpiteisiin oikeuksien loukkaajia vastaan.

Urheilukalastus on puhtaista kalastusvesistä riippuvainen harrastus. Ympäristön likaantuminen sekä mahdolliset ympäristökatastrofit ovat konsernille huolenaihe. Konserni edistää aktiivisesti ympäristönsuojeluun liittyviä aloitteita ja lisää valmiuksiaan noudattaa jatkuvasti tiukentuvia ympäristömääräyksiä pyrkimällä asteittain pienentämään toimintojensa ja tuotteidensa ympäristövaikutuksia. Konserni on myös eturintamassa kehittämässä tuotteitaan kalaystävällisemmiksi, esimerkkinä ”pyydystä ja päästä” (”catch and release”) -tuotteet. Lisätietoja ympäristöasioista on esitetty ”Yritysvastuu ja kestävä kehitys” -raportissa, joka on saatavilla konsernin internetsivuilta (www.rapalavmc.com).

Konserni kohtaa kilpailua kaikilla markkinoilla, joilla sen tuotteita myydään. Ainutlaatuisen laajasta jakeluverkostostaan johtuen konsernin maantieteellinen riski on jakautunut maailmanlaajuisesti, mikä tasoiittaa kausittaista ja paikallista markkinavaihtelua.

Konsernilla on rajallinen määrä maailmanlaajuisia kilpailijoita. Suurimmat kilpailijat ovat kotimarkkinoillaan hyvinkin voimakkaita, mutta maailmanlaajuisesti toiminta on suppeampaa. Rapala-konsernin maailmanlaajuinen jakeluyhtiöverkosto on tällä teollisuuden alalla ainutlaatuinen ja vaikeasti jäljiteltävissä. Kullakin markkinalla konsernin kilpailijat ovat usein paikallisia kalastustarvikealan yrityksiä, jotka toimivat kapealla maantieteellisellä alueella ja rajatulla tuotevalikoimalla.

Eräissä maissa kilpailua luovat omia kalastustuotemerkkejään myyvät jälleenmyyjät. Rajat ylittävä internetmyynti on kasvava trendi, joka saattaa aiheuttaa hintaeroosioita. Lisäksi vakiintuneiden kalastustarvikebrändien laajentuminen uusiin tuotekategorioidiin on luonut kilpailua joihinkin tuotesegmentteihin. Konsernin vahva tuotekehitys ja brändiportfolio sekä joustavuus palvelulla eri markkinoita paikallisilla tuotevalikoimilla ovat keskeisessä asemassa tässä kilpailussa menestymisessä.

Konsernin tuotantotoiminta on maantieteellisesti hajautunut usean valtion ja maanosan alueelle. Osassa näistä alueista poliittiset riskit ovat korkeammat, mutta samanaikaisesti työvoimakustannukset ovat alhaisemmat. Konserni seuraa maariskien ja kustannusten kehitystä ja pyrkii aktiivisesti löytämään keinoja tuotanto- ja jakelukustannusten hallintaan. Maailman suurimman uistintehtaan perustaminen Batamiin, Indonesiaan, turvaa konsernin maltilliset tuotantokustannukset.

Urheilukalastustuotteiden valmistus ei ole riippuvaista mistään suojatusta valmistusteknologiasta tai patenteista. Konsernin tuotantoyksiköt seuraavat aktiivisesti yleisten valmistusteknologioiden kehitystä ja arvioivat näiden soveltuvuutta omaan tuotantonsa.

Kolmansien osapuolien kalastus- ja ulkoilutuotteiden jakelu muodostaa merkittävän osan konsernin myynnistä. Konserni ei ole kriittisesti riippuvainen yhdestäkään yksittäisestä raaka-aine- tai lopputuotetoimittajasta, sillä olemassa olevia ja potentiaalisia toimittajia on runsaasti ja lisäksi ne ovat maantieteellisesti hajautuneet. Konsernin strateginen yhteistyö Shimanon (lähinnä vavat ja kelat) sekä Yao I:n (konsernin Suffix-kalastussiimojen valmistaja) kanssa on osoittautunut menestyksekkääksi.

Konsernin asiakaskunta on maantieteellisesti ja määrällisesti hyvin hajautunut. Asiakkaat ovat lähtökohtaisesti maakohtaisia eivätkä toimi maailmanlaajuisesti. Konserni ei ole kriittisellä tavalla riippuvainen yhdestäkään yksittäisestä asiakkaasta: suurimman yksittäisen asiakkaan osuus on noin neljä prosenttia konsernin liikevaihdosta. Konserni ei harjoita merkittävästi suoraa kuluttajamyyntiä. Tämän ei katsota muodostavan riskiä, sillä kuluttajakysyntä on pitkälti sidoksissa brändiuskollisuuteen ja vaihtoehtoisten myyntikanavien avaaminen on tarvittaessa mahdollista.

Konserni kasvaa sekä orgaanisesti että yrityshankintojen avulla. Huolellinen kohdevalinta, asianmukaiset due diligence -prosessit sekä yrityskaupan jälkeinen integraatiotyö ovat olleet ja tulevat jatkossakin olemaan keskeisessä asemassa sen varmistamiseksi, että kasvuhankkeet onnistuvat ja ovat konsernin kannattavaa kasvua tavoittelevan strategian mukaisia.

Hallitus arvioi konsernin strategisia riskejä vuosittain osana strategiaprosessia. Konsernijohto seuraa jatkuvasti liiketoimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia. Strateginen riskienhallinta on kussakin toimintavaltiossa delegoitu paikallisen liiketoimintayksikön johdon vastuulle.

TOIMINNALLISET RISKIT JA VAHINKORISKIT

Kalastustarvikeliiketoiminta on perinteisesti ollut kohtalaisen vastustuskykyinen yleisessä taloudellisessa ilmapiirissä lisääntyneille epävarmuuksille ja laskusuhdanteille. Konsernin myynnin ja toimintojen jakautuminen aidosti ympäri maailmaa hajauttaa konsernin markkinariskiä liittyen maailmantalouden epävarmuuteen.

Vuoden aikana konsernin tuotteiden kulutuskysyntä on perusluonteeltaan kausittaista ja siihen vaikuttavat myös ennalta arvaamattomat tekijät kuten säätilat. Kysynnän kausivaihteluita tasoittaakseen ja tasapainottaakseen konserni harjoittaa myös talviurheiluvälineiden ja -kalastusvälineiden valmistusta ja jakelua. Kausivaihteluita vähentääkseen konserni on laajentanut omaa jakeluyhtiöverkostoaan eteläiselle pallonpuoliskolle sekä kehittää tuotannosuunnitteluaan vastatakseen paremmin markkinakysynnän muutoksiin.

Konsernin tuotteiden toimitushuiput keskittyvät vuosittain verraten lyhyelle ajanjaksolle kysynnän kausiluonteisuudesta johtuen, jolloin toimitusvaikeudet voivat vaarantaa kauden myyntiä. Vastaavasti ennakoitua alhaisemmat myyntivolyymit saattavat johtaa ylisuurien varastojen muodostumiseen, sillä tehtyjen tilausten peruuttaminen on lyhyellä aikavälillä vaikeaa.

Konsernin valmistus- ja jakeluyhtiöt ovat suuresti riippuvaisia toisistaan. Häiriö tuotantoketjun aikaisemmassa vaiheessa saattaa aiheuttaa ketjureaktion läpi koko konsernin. Tilausten ennustamisen ja tuotannosuunnittelun merkitys on myös kasvanut. Näihin liittyviä riskejä hallitaan valmistus- ja jakeluyhtiöiden tiiviillä yhteistyöllä, varmuusvarastoilla sekä kattavalla vakuutusturvalla. Konsernin toimitusketjua ja logistiikkaa kehittävä projektia jatkettiin vuonna 2013 ja näillä toimenpiteillä pienennettiin toiminnalliseen tehokkuuteen liittyviä riskejä.

Konsernin tuotteiden myyntihinnat määritellään lähtökohtaisesti kerran tai kahdesti vuodessa, tavallisesti ennen kutakin myyntikautta. Nopeat muutokset raaka-aineiden hinnoissa tai valuuttakursseissa saattavat merkittävästi vaikuttaa joidenkin tuotteiden kustannuksiin. Konserni pyrkii siirtämään kustannuksissa tapahtuneet nousut myyntihintoihin joko välittömästi tai pidemmän ajan kuluessa. Konsernin markkinariskejä ja niiden hallitsemiseksi tehtyjä toimenpiteitä käsitellään tarkemmin osiossa ”Taloudelliset riskit” ja konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 21.

Valmistustoimintojen osalta konserni ei ole kriittisesti riippuvainen yhdestäkään yksittäisestä tuotantotekijästä toimittavasta tahosta. Konserni käyttää Kiinassa useita alihankkijoita, mutta konserni ei ole kriittisellä tavalla riippuvainen yhdestäkään näistä. Tämä riski on edelleen vähentynyt, kun Indonesian tehdas on ottanut ja ottaa valmistettavakseen suurimman osan kiinalaisten alihankkijoiden aiemmista tuotantovolyyymeistä. Osaava tuotantohenkilöstö on konsernille tärkeää ja tämän turvaamiseksi konserni pyrkii ylläpitämään hyvää työnantajamainetta ja hyviä henkilöstösuhteita.

Konsernin tuotantoyksiköiden välillä on merkittäviä riippuvuusuhteita, jotka saattavat johtaa toimitusongelmiin esimerkiksi tulipalon tai muun vastaavan vahingon sattuessa. Vahinko voi kohdistua suoraan aineelliseen omaisuuteen, mutta samalla johtaa liiketoiminnan keskeytyksestä aiheutuviin tappioihin läpi koko toimitusketjun. Tästä johtuen konserni on panostanut vahinkoriskien hallintaan. Konserni on yhdessä vahinkovakuutusyhtiönsä kanssa jatkanut konsernin keskeisiä tuotanto- ja jakeluyksiköitä kattavan vuosittaisen riskienkartoitusohjelman toteuttamista. Konsernijohto on myös jatkanut konserniyksiköiden riskitietoisuuden lisäämistä.

Konserni on jatkanut globaalien vakuutusohjelmien kehittämistä. Näiden piiriin kuuluvat miltei kaikki konserniyhtiöt ja ohjelmat ottavat huomioon konserniyhtiöiden väliset riippuvuudet ja ne kattavat omaisuus- ja keskeytysvahingot, kuljetusvahingot sekä vastuuvahingot. Konserni on parantanut petosriskien hallintaa ottaessaan käyttöön useampia konsernin monitoroimia cash pool – rakenteita sekä lisätessään fokustaan sisäisissä kontrolleissa.

Hallitus arvioi konsernin toiminnallisia riskejä vähintään kerran vuodessa osana liiketoimintasuunnitelmien ja budjettien käsitteilyä. Konsernijohto seuraa ja koordinoi päivittäistä operatiivista riskienhallintatyötä, mikä on kunkin liiketoimintayksikön johdon vastuulla.

TALOUDELLISET RISKIT

Konsernin taloudelliset riskit muodostuvat markkina-, luotto- ja maksukyvyttömyys- sekä likviditeettiriskeistä. Hallitus arvioi konsernin taloudellisia riskejä useasti vuoden aikana ja konsernijohto seuraa ja hallinnoi niitä jatkuvasti. Taloudellisia riskejä käsitellään tarkemmin IFRS 7:n edellyttämällä tavalla konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 21.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Rapalan VMC Oyj:n osakkeella on käyty kauppaa NASDAQ OMX Helsingissä vuodesta 1998. Vuonna 2013 osakkeen kurssi vaihteli 4,56 euron ja 5,50 euron välillä keskipäivän ollessa 4,88 euroa.

Osakkeet ja äänioikeudet

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2013 oli 3 552 160 euroa ja osakemäärä 39 468 449. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,09 euroa. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen. Osakepääomassa tai osakkeiden lukumäärässä ei tapahtunut muutoksia vuoden aikana.

Hallituksen valtuutukset

Uusien osakkeiden antaminen osakeannilla, yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttaminen sekä optio- ja muiden erityisten oikeuksien antaminen

Varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta osakeannilla ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen optio- ja muiden erityisten oikeuksien antamisesta.

Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 10 000 000 uuden osakkeen antamisesta ja yhtiön hallussa olevien yhtiön omien osakkeiden luovuttamisesta yhdellä tai useammalla päätöksellä. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiön hallussa olevat omat osakkeet luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Lisäksi hallitus on oikeutettu antamaan osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja optio- ja muita erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat saamaan maksua vastaan yhtiön uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Optioiden ja erityisten oikeuksien perusteella annettavat osakkeet sisältyvät edellä mainittuun osakkeiden enimmäismäärään.

Uudet osakkeet, osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen optio- ja muut erityiset oikeudet ja yhtiöllä olevat omat osakkeet voidaan antaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Tällainen syy voi olla esimerkiksi yhtiön pääomarakenteen kehittäminen, yrityskauppojen, investointien tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen rahoittaminen tai toteuttaminen taikka osakkeiden käyttäminen osana kannustinjärjestelmää. Suunnattu osakeanti voi olla maksuton vain, jos siihen on yhtiön kannalta ja sen kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy.

Hallitus päättää muista osakeanteihin ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa 31.3.2017 saakka.

Omien osakkeiden ostot

Varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 2 000 000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaaseen pääomaan kuuluvilla varoilla. Ehdotettu osakemäärä on alle 10 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Osakkeet voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi. Lisäksi osakkeita voidaan hankkia yrityskauppojen tai muiden järjestelyiden rahoittamiseen

tai toteuttamiseen, yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseen, tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Osakkeet voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Osakkeet hankitaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Osakkeet hankitaan ja maksetaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjen ja kulloinkin soveltuviin osakekaupan maksuaikaa ja muita maksuehtoja koskevien sääntöjen mukaisesti. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka.

Omat osakkeet

Yhtiökokouksen valtuutuksen mukaisesti vuoden 2013 aikana ostettiin takaisin 205 908 omaa osaketta. Vuoden aikana takaisin ostettujen osakkeiden keskihinta oli 4,88 euroa. Joulukuun lopussa yhtiön hallussa oli 907 308 omaa osaketta, joiden osuus yhtiön koko osake- ja äänimäärästä oli 2,3 %. Kaikkien takaisinostettujen ja yhtiön hallussa olevien osakkeiden keskihinta oli 4,80 euroa.

Osakerekisteri

Yhtiön osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään. Osakkeenomistajien tulee ilmoittaa omalle arvo-osuusrekisterilleen osoitteen tai pankkitilin muutoksista osinkojen maksamiseksi ja mahdollisten muiden osakeomistukseen liittyvien asioiden hoitamiseksi.

Osakeperusteiset kannustusjärjestelmät

Tilikauden aikana konsernilla oli voimassa yksi osakepalkkiojärjestelmä (2012). Ohjelman alkuperäistä ansaintajaksoa (1.4.2012–30.6.2013) pidennettiin 6 kuukaudella jatkamaan 31.12.2013 asti. Mahdollinen palkkio perustui konsernin varastotasojen kehittymiseen sekä käyttökattaisuuteen. Ohjelma päättyi joulukuun lopussa ja sen perusteella ei maksettu palkkioita. Vuonna 2013 ei päätetty uusista osakeperusteisista kannustusjärjestelmistä.

Johdon osakkeenomistus

Hallituksen ja johtoryhmän jäsenten hallussa oli 31.12.2013 suorassa omistuksessa 3 000 yhtiön osaketta, mikä vastaa yhteensä 0,0 % kaikista osakkeista ja äänimäärästä. Lisätietoja johdon osakeomistuksesta on esitetty sivulla 61.

Osakkeen noteeraus ja kaupankäynti

Yhtiön osake (RAP1V) on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä. Vuoden 2013 viimeinen noteeraus oli 5,20 euroa. Ylin kurssinoteeraus vuonna 2013 oli 5,50 euroa ja alin 4,56 euroa, keskipäivän ollessa 4,88 euroa. Kaikkiaan 3 122 353 yhtiön osaketta vaihdettiin vuonna 2013, mikä edustaa 7,9 % osakkeiden kokonaismäärästä 31.12.2013.

Koko osakekannan markkina-arvo 31.12.2013 ilman omia osakkeita oli 200,5 milj. euroa. Osakekohtainen tulos (laimentamaton) oli 0,32 euroa (0,26 euroa vuonna 2012). Lisää osakekohtaisia tunnuslukuja on esitetty sivulla 47.

Osinko

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2013 osinkoa jaetaan 0,24 euroa osakkeelle.

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2013

OSAKKEENOMISTAJAT	OSAKKEITA, KPL	%
Viellard Migeon & Cie *	13 210 538	33,5
Sofina S.A.	7 500 000	19,0
Nordea rahastot	4 348 061	11,0
Odin rahastot	1 362 529	3,5
Valtion eläkerahasto	1 290 000	3,3
Shimano Singapore Private Limited	889 680	2,3
Evli rahastot	485 000	1,2
Tapiola rahastot	450 000	1,1
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	408 899	1,0
OP-rahastot	228 418	0,6
Rapala VMC Oyj (omat osakkeet)	907 308	2,3
Hallintarekisteröidyt	5 613 872	14,2
Muut osakkeenomistajat yhteensä	2 774 144	7,0
YHTEENSÄ	39 468 449	100,0

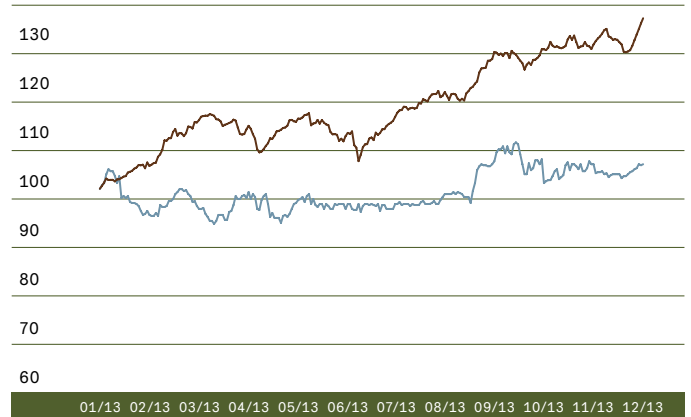
* Viellard Migeon & Cie'n omistaa tytäryhtiönsä De Pruines Industriesin kanssa yhteensä 13 315 848 osaketta, joiden osuus yhtiön koko osake- ja äänimäärästä on 33,7 %.

OSAKKEENOMISTAJAT OMISTAJARYHMITÄIN 31.12.2013

OMISTAJARYHMÄ	OSAKKEITA, KPL	%
Yritykset	1 683 488	4,3
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	5 206 395	13,2
Julkisyhteisöt	1 853 899	4,7
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	70 191	0,2
Kotitaloudet	1 517 190	3,8
Ulkomaat	23 523 414	59,6
Hallintarekisteröidyt	5 613 872	14,2
YHTEENSÄ	39 468 449	100,0

OMISTUSJAKAUMA OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄN MUKAAN 31.12.2013

OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ	OSAKKEEN- OMISTAJIA KPL	%	OSAKEMÄÄRÄ, KPL	%
1-100	862	31,8	58 404	0,1
101-500	1 196	44,1	331 574	0,8
501-1 000	354	13,1	290 253	0,7
1 001-10 000	246	9,1	690 340	1,7
10 001-1 000 000	44	1,6	6 046 142	15,3
1 000 001-	8	0,3	32 051 736	81,2
YHTEENSÄ	2 710	100,0	39 468 449	100,0

OSAKKEEN HINNAN KEHITYS, 2009-2013, EUR**OSAKKEEN HINTA VUONNA 2013, %**

■ Rapala VMC Oyj
■ OMX Nordic Mid Cap

HALLITUS JA JOHTO

HALLITUKSEN JÄSENET

EMMANUEL VIELLARD

Hallituksen puheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2005 lähtien
Viellard Migeon & Cie, toimitusjohtaja
Lisi Industries, hallituksen varapuheenjohtaja ja
varatoimitusjohtaja
B.A. ja CPA
Syntymävuosi: 1963
Osakeomistus ja optiot*: -

JORMA KASSLIN

Toimitusjohtaja

Hallituksen jäsen vuodesta 1998 lähtien
Diplomi-insinööri
Syntymävuosi: 1953
Osakeomistus ja optiot*: -

EERO MAKKONEN

Hallituksen jäsen vuodesta 1998 lähtien
Hallituksen puheenjohtaja 1999–2005
Insinööri
Syntymävuosi: 1946
Osakeomistus ja optiot*: -

JAN-HENRIK SCHAUMAN

Hallituksen jäsen vuodesta 1999 lähtien
KTM ja MBA
Syntymävuosi: 1945
Osakeomistus ja optiot*: -

CHRISTOPHE VIELLARD

Hallituksen jäsen vuodesta 2000 lähtien
Viellard Migeon & Cie, hallituksen puheenjohtaja
Diplomiekonomi (ESCP)
Syntymävuosi: 1942
Osakeomistus ja optiot*: -

MARC SPEECKAERT

Hallituksen jäsen vuodesta 2005 lähtien
MBA
Syntymävuosi: 1951
Sofina NV, johtaja
Osakeomistus ja optiot*: -

ISABELLE DE BARDIES (4.12.2013 asti)

Hallituksen jäsen vuodesta 2011 lähtien
KTM (ESCP)
Syntymävuosi: 1961
Osakeomistus ja optiot*: -

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

JORMA KASSLIN

Toimitusjohtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 1998 lähtien
Lisätietoja kohdassa ”Hallituksen jäsenet”

JUSSI RISTIMÄKI

Talous- ja rahoitusjohtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2010 lähtien
Osakeomistus ja optiot*: -

OLLI AHO

Lakimies, hallituksen sihteeri, sijoittajasuhteet

Johtoryhmän jäsen vuodesta 1998 lähtien
Osakeomistus ja optiot*: -

JUHANI PEHKONEN

Uistinliiketoiminnan johtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 1998 lähtien
Osakeomistus ja optiot*: -

STANISLAS DE CASTELNAU

Koukkuliiketoiminnan ja Ranskan jakeluliiketoiminnan johtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2002 lähtien
Osakeomistus ja optiot*: -

TOM MACKIN

USA:n jakeluliiketoiminnan johtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007 lähtien
Osakeomistus*: 3 000
Optioita*: -

LARS OLLBERG

Siima- ja tarvikeliiketoiminnan johtaja, Kiinan ja Korean jakeluliiketoiminnan johtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008 lähtien
Osakeomistus ja optiot*: -

VICTOR SKVORTSOV

Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin jakeluliiketoiminnan johtaja

Johtoryhmän jäsen 5.2.2013 lähtien
Osakeomistus ja optiot*: -

*Osakeomistus ja optiot 31.12.2013

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

RAPALA VMC OYJ

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tasekirja	Sidottu
Päivä- ja pääkirja	DVD-levy
Reskontraerittelyt	ATK-tuloste
Myyntireskontratositteet	Paperitositteina
Ostoreskontratositteet	Sähköisinä tositteina
Kassa- ja pankkitositteet	Paperitositteina
Muistiotositteet	Paperitositteina

Tositelajit

0	Tilinavaus
10, 11, 13, 14	Myyntilaskut
18, 180, 181, 185	Myyntireskontran suoritukset
31, 32, 33, 34	Ostolaskut
29	Matkalaskut
38, 379, 380, 381, 382, 385, 386	Ostoreskontran maksut
12, 35, 125	Korkolaskut
40, 41	Lainasaamiset, konserni
43, 44, 45, 46, 47, 48, 450, 451	Lainat ja yritystodistukset
55, 56, 59	Pankki- ja kassatositteet
60, 62, 90, 92, 95	Muistiotositteet ja sisäiset kirjaustositteet
65, 66	Konsernitilit / Cash Pool
71, 79	Jaksotukset ja laskennalliset tositteet
80	KOM-poistolaskenta

RAPALA-KONSERNI

Kirjausluettelo	ATK-tuloste
Pääkirja	ATK-tuloste
Pääkirjayhdistelmä	ATK-tuloste

Tilinpäätös osana Rapala VMC Oyj:n sidottua tilinpäätöstä
Konsernitilinpäätöksen yhdistelylaskelmat

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUKSEN SEKÄ TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 5.2.2014

Emmanuel Viellard
Hallituksen puheenjohtaja

Jan-Henrik Schauman

Christophe Viellard

Marc Speeckaert

Jorma Kasslin
Toimitusjohtaja

Eero Makkonen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä _____ .2.2014

Ernst & Young Oy
KHT-YHTEISÖ

Mikko Järventausta
KHT

YHTEYSTIEDOT

RAPALA VMC OYJ

Arabiankatu 12
00560 HELSINKI

JUSSI RISTIMÄKI

Talous- ja rahoitusjohtaja

Puh: +358 9 7562 5435

E-mail: jussi.ristimaki@rapala.fi

OLLI AHO

Lakimies, hallituksen sihteeri, sijoittajasuhteet

Puh: +358 9 7562 540

E-mail: olli.aho@rapala.fi

www.rapalavmc.com